

รายงานการศึกษาดูงานด้าน Inclusive Education ณ ประเทศอังกฤษ
ระหว่างวันที่ 13 – 19 มีนาคม 2559

คณะศึกษาดูงานโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการพัฒนานโยบายการศึกษา
ณ ประเทศอังกฤษ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มีพันธกิจหลักในการจัดทำนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ของชาติ และวิจัยเพื่อกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคคลต่าง ๆ มีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับ การศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและเต็มตามศักยภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งสอดคล้องกับการประชุมระดับโลกว่าด้วยการศึกษา ณ เมืองอินซอน สาธารณรัฐเกาหลี เมื่อปี ค.ศ.2015 ที่มีการทบทวนการดำเนินงานด้านการพัฒนาการศึกษา พร้อมทั้ง กำหนดแนวทางการดำเนินงานในอีก 15 ปีข้างหน้า (ภายในปี ค.ศ.2030) โดยต่างให้ความสำคัญต่อ การจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education ที่สถานศึกษาไม่แบ่งแยกผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและ คนปกติตั้งแต่แรกเริ่มเข้าเรียน เพื่อให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตาม ความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการพัฒนานโยบาย การศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ เพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการศึกษาของ ประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ โดยเฉพาะในประเด็นการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education เพื่อ มุ่งขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านการศึกษาของการพัฒนาอย่างยั่งยืน และปฏิญญาอินซอนดังกล่าวข้างต้น โดย British Council Thailand เห็นความสำคัญในประเด็นดังกล่าวด้วย เช่นกัน จึงได้ประสานความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับสำนักงานฯ ในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในลักษณะ Matching fund เพื่อดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ระหว่างวันที่ 13 – 19 มีนาคม 2559 ณ ประเทศอังกฤษ

รายงานการศึกษาดูงานฉบับนี้ คณะศึกษาดูงานได้รวบรวมความรู้ทั้งจากการรับฟังบรรยาย การเยี่ยมชมและสังเกตการณ์ภายในสถานศึกษา รวมทั้งได้มีการค้นคว้า สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาระ กฎหมายและแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตลอดจน กรณีสึกษาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแบบ Inclusive Education และทำการเปรียบเทียบกับ การจัด การศึกษาของประเทศไทยกับประเทศอังกฤษในบางประเด็น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักวิชาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพ่อ แม่ ผู้ปกครองของเด็กที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กกลุ่มนี้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

(ดร.กมล รอดคล้าย)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
คำนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	2
ระยะเวลาการดำเนินงาน	3
ขอบเขตการดำเนินงาน	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2	
การศึกษาแบบ Inclusive Education ของประเทศอังกฤษ	4
ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษในภาพรวม	4
กระทรวงศึกษาของประเทศอังกฤษ	19
การติดตามประเมินผลคุณภาพมาตรฐานการศึกษา	22
บทที่ 3	
กรณีศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนแบบ Inclusive Education ของประเทศอังกฤษ	33
● โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในเครือ Eden Academy	33
Pentland Field School	37
RNIB Sunshine House School	43
● โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา	49
Deanesfield Primary School	49
Southfields Academy	55
บทที่ 4	
เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม (Inclusive Education) ของประเทศไทยและประเทศอังกฤษ	61
สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม (Inclusive Education) : เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของประเทศไทย	61
เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม Inclusive Education ของประเทศไทยและอังกฤษ	71
บทที่ 5	
สรุปและข้อเสนอแนะ	75
บรรณานุกรม	79
รายชื่อคณะทำงาน	81

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนโรงเรียนและนักเรียนแบ่งตามประเภทของโรงเรียน	5
ตารางที่ 2	โครงสร้างการศึกษาระดับประถมศึกษา	5
ตารางที่ 3	โครงสร้างการศึกษาระดับมัธยมศึกษา	5
ตารางที่ 4	ตัวชี้วัดทางการศึกษาที่สำคัญในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	6
ตารางที่ 5	ตัวอย่างคำถามและคำตอบ/การแก้ปัญหาที่อิงรูปแบบ Medical Model และ Social Model	11

สารบัญแผนภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ 1	ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาในเครือ Eden Academy	9
แผนภาพที่ 2	ความสัมพันธ์เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐบาลกลางและโรงเรียน	9
แผนภาพที่ 3	ระดับของผลการตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา	24
แผนภาพที่ 4	กระบวนการรับเข้าเรียน	42

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และวรรคสองความว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่ผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ จึงมุ่งจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนทุกระดับ ทุกประเภทได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประชุมการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ จอมเทียน จ.ชลบุรี เมื่อปี ค.ศ. 1990 และได้มีการประเมินความก้าวหน้าไปเมื่อปี ค.ศ. 2000 ที่กรุงเทพฯ ประเทศ เซเนกัล โดยได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการไว้ในปี ค.ศ. 2015 ฉะนั้น การประชุมระดับโลกว่าด้วยการศึกษา ณ เมืองอินซอน สาธารณรัฐเกาหลี ระหว่างวันที่ 19 – 21 พฤษภาคม 2015 จึงเป็นการทบทวนการดำเนินงาน ด้านการพัฒนาการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานในอีก 15 ปี ข้างหน้า คือ ภายในปี ค.ศ. 2030

การประชุมระดับโลกว่าด้วยการศึกษา ณ เมืองอินซอน สาธารณรัฐเกาหลี ดังกล่าวข้างต้น มีผู้เข้าร่วม การประชุมจากประเทศสมาชิกยูเนสโกทั้งหมด 195 ประเทศ รวมทั้งสิ้น 1,500 คน ได้พิจารณาประเด็นการศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายที่ 4 ของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่สหประชาชาติจะได้พิจารณากำหนดอย่างเป็นทางการ ซึ่งเป้าหมายที่ 4 นี้เป็นเป้าหมายที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา โดยที่ประชุมได้ให้การรับรองปฏิญญาอินซอนว่าด้วยการศึกษา ปี ค.ศ. 2030 ซึ่งมุ่งให้ทั่วโลก จัดการศึกษาโดยคำนึงถึงการให้การศึกษาให้กับทุกคน (inclusive) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมกัน และ ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อปวงชน ซึ่งถือว่าความสำเร็จเกิดจากนโยบายและการวางแผนที่มี ประสิทธิภาพด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วน (Education 2030 : Towards inclusive and equitable quality education and Lifelong learning for all)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลัก ในการกำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ จึงได้จัดโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการ พัฒนานโยบายการศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ เพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง การจัดการศึกษาของไทยกับอังกฤษ โดยเฉพาะในประเด็นการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education เพื่อมุ่ง ขับเคลื่อนการศึกษาของไทยให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านการศึกษาของการพัฒนาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ ปฏิญญาอินซอนดังกล่าวข้างต้น โดย British Council Thailand เห็นความสำคัญในประเด็นดังกล่าวด้วยเช่นกัน จึงได้ประสานความร่วมมือทางวิชาการร่วมกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการสนับสนุนค่าใช้จ่าย การดำเนินงานโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรฯ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ระหว่างวันที่ 13 – 19

มีนาคม 2559 ณ ประเทศอังกฤษ เพื่อให้บุคลากรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งจะเป็นผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการศึกษาของชาติ ได้ศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education ของประเทศอังกฤษ และนำความรู้ที่ได้เป็นข้อมูลสนับสนุนการจัดทำนโยบายและแผนการศึกษาของชาติ โดยนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบททางการจัดการศึกษา วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาด้านการพัฒนานโยบายการศึกษา
2. เพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างการจัดการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ โดยเฉพาะในประเด็นการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education หมายถึง การจัดการศึกษาของสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยไม่แบ่งแยกผู้ที่มีความต้องการพิเศษและคนปกติ ตั้งแต่แรกเริ่มเข้าเรียน เพื่อให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2. เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Education Needs : SEN) หมายถึง เด็กที่สถานศึกษาควรจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา เชื้อชาติ ภาษา เพื่อสามารถดำรงชีวิตร่วมกับเด็กปกติและดำเนินชีวิตในสังคมได้

3. โรงเรียนอคาเดมี่ (Academy School) หมายถึง สถานศึกษาที่มีอิสระในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งเรื่องหลักสูตร บุคลากร การกำหนดชั่วโมงเรียน และงบประมาณ สามารถรับเงินอุดหนุนจากหลายแหล่ง ภายใต้ข้อผูกพันทางกฎหมายที่เรียกว่า ข้อตกลงเกี่ยวกับการให้เงินอุดหนุน (Funding agreement) โดยสามารถแบ่งเป็นโรงเรียน Academy ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

3.1 โรงเรียน Free School หมายถึง โรงเรียนของรัฐรูปแบบใหม่ ก่อตั้งโดยครู ผู้ปกครอง หรือชุมชน โดยต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน มีการเลือกกรรมการและผู้บริหารเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการ ในลักษณะบริษัทจำกัด มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ ไม่ต้องขึ้นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.2 โรงเรียน Traditional Academies หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการจัดสรรทรัพยากรในการบริหารจัดการ โดย Academy ซึ่งเข้ามาบริหารจัดการแทน (take over) โรงเรียนเดิม มีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ ไม่ต้องขึ้นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการเป็นตัวแทนในการตกลงเรื่องการจัดตั้งระหว่าง Academy กับโรงเรียนเดิม

3.3 โรงเรียน Academy converters หมายถึง โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพค่อนข้างสูงในการบริหารจัดการ และไม่ประสงค์จะอยู่ภายใต้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องการบริหารจัดการโรงเรียนแบบอิสระ โดยโรงเรียนของรัฐที่มีผลประเมินในระดับดีเด่นสามารถสมัครเป็น Academy converters โดยกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอนุมัติ

4. โรงเรียนสายหลัก (Mainstream/Maintain School) หมายถึง โรงเรียนทั่วไป อยู่ในความควบคุมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรระดับชาติ (National Curriculum)

5. โรงเรียนการศึกษาพิเศษ (Special Education School) หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

6. Local Authority หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานระดับท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการสนับสนุนการบริหารจัดการโรงเรียน (โรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ) ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการงบประมาณ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

7. ผู้ประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (The SEN Coordinator (SENCo)) หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ประสานงานด้านการศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยประสานงานระหว่างโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครู นักจิตวิทยา แพทย์ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งก่อนจะทำหน้าที่ดังกล่าวต้องผ่านการอบรมเฉพาะทาง

ระยะเวลาการดำเนินงาน

5 วัน (วันที่ 14 – 18 มีนาคม 2559) ณ ประเทศอังกฤษ

ขอบเขตการดำเนินงาน

1. ศึกษาระบบการศึกษาของประเทศไทยในภาพรวม
2. ศึกษานโยบายด้านการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Education Needs : SEN)
3. ศึกษาบทบาทภารกิจของสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา การบริการที่เกี่ยวกับเด็กและวิชาชีพ
4. ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนแบบ Inclusive Education ของประเทศอังกฤษ (กรณีศึกษา) ดังนี้

4.1 โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในเครือ Eden Academy ได้แก่ Pentland Field School และ RNIB Sunshine House School

4.2 โรงเรียนสายหลักที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้แก่ Deanefield Primary School และ Southfields Academy

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. บุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยเฉพาะในประเด็นการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education
2. ข้อเสนอการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education ที่เหมาะกับการบริบทของประเทศไทย

บทที่ 2

การศึกษาแบบ Inclusive Education ของประเทศอังกฤษ

การศึกษาทางด้าน Inclusive Education ณ ประเทศอังกฤษครั้งนี้ คณะศึกษาดูงานได้เรียนรู้เกี่ยวกับ Inclusive Education ซึ่งเน้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Educational Needs : SEN) จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งผู้อำนวยการ/ครูใหญ่ (Principal) และนักการศึกษาจากกระทรวงศึกษา (Department for Education) รวมทั้งรับฟังการบรรยายเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของ OfSTED (Office for Standards in Education, Children’s Service Skills) โดยได้บรรยายถึงภาพรวมการจัดการศึกษาของประเทศอังกฤษ การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการติดตามประเมินผลคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน ดังนี้

1. ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษในภาพรวม (Overview of English Education System) บรรยายโดย Mr. John Ayres, Principal, the Eden Academy Trust, UK

2. กระทรวงศึกษาของประเทศอังกฤษ (Department for Education) บรรยายโดย Mr. Andre Imich, SEN and Disability Professional

2.1 การดำเนินงานด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษา

2.2 นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

2.3 การจัดสรรงบประมาณสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3. การติดตามประเมินผลคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของ OfSTED บรรยายโดย Ms.Lesley Cox,MI ซึ่งสาระสำคัญของแต่ละประเด็นโดยสรุป มีดังนี้

1. ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษในภาพรวม (Overview of English Education System)

เมื่อพิจารณาภาพรวมของการจัดการศึกษาในประเทศอังกฤษ จะพบว่า ประเทศอังกฤษมีระบบการศึกษาที่แตกต่างจากประเทศอื่นๆ ในสหราชอาณาจักร (สกอตแลนด์ เวลส์และไอร์แลนด์เหนือ) โดยมีลักษณะเด่นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1.1 ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษมีความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงห้าปีที่ผ่านมา มีความเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด โดยรัฐบาลมีนโยบายจะให้อิสระแก่โรงเรียนในการบริหารงานมากขึ้น และสนับสนุนให้โรงเรียนสร้างเครือข่ายโรงเรียนเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนกันและกันมากกว่ารอรับการช่วยเหลือจากรัฐบาล ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ส่งผลให้กลุ่มเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอาจได้รับความสนใจเป็นลำดับท้ายๆ ถือเป็นเรื่องที่ทำทนายในการที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาของกลุ่มเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษด้วย

แม้ประเทศอังกฤษจะมีการจัดตั้งโรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและเด็กพิการ (Special Educational Needs and Disability : SEND) เป็นการเฉพาะ แต่เด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในโรงเรียนทั่วไป (Mainstream schools) ซึ่งจำนวนโรงเรียนและนักเรียนแต่ละประเภท ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนและนักเรียนจำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (โรง)	จำนวนนักเรียน (คน)
โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดรัฐ	16,800	4.5 ล้าน
โรงเรียนมัธยมศึกษา	3,400	3.2 ล้าน
โรงเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	1,000	100,000
โรงเรียนเอกชน	2,400	580,000
วิทยาลัย (Further College)	-	600,000

สำหรับโครงสร้างการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ปรากฏตามตารางที่ 2 และ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างการศึกษาระดับประถมศึกษา

อายุ	ชั้นปี	ระดับ	การประเมิน
3	ชั้นเกี่ยวกับเด็กอนุบาล	ระดับขั้นพื้นฐาน (Foundation State)	ประเมินผลตามเกณฑ์ Early years foundation stage (EYFS)
4	การรับรองเด็กก่อนเข้า เรียนโรงเรียนประถมศึกษา		
5+	ชั้นปีที่ 1	ระดับขั้นตอนที่สำคัญ ระดับที่ 1 (Key Stage 1)	ประเมินผลการศึกษาจากครู
6+	ชั้นปีที่ 2		
7+	ชั้นปีที่ 3	ระดับขั้นตอนที่สำคัญ ระดับที่ 2 (Key Stage 2)	ประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ
8+	ชั้นปีที่ 4		
9+	ชั้นปีที่ 5		
10+	ชั้นปีที่ 6		

ตารางที่ 3 โครงสร้างการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

อายุ	ชั้นปี	ระดับ	การประเมิน
11+	ชั้นปีที่ 7	ระดับขั้นตอนที่สำคัญ ระดับที่ 3 (Key Stage 3)	ประเมินผลการศึกษาจากครู
12+	ชั้นปีที่ 8		
13+	ชั้นปีที่ 9		
14+	ชั้นปีที่ 10	ระดับขั้นตอนที่สำคัญ ระดับที่ 4 (Key Stage 4)	ใบประกาศนียบัตรรับรอง ทั่วไปของการจบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
15+	ชั้นปีที่ 11		
16+	ชั้นปีที่ 12	- ระบบ Sixth Form College - การฝึกงาน - วิทยาลัย	ประเมินผล A level, IB, BTEC
17+	ชั้นปีที่ 13		

จากตาราง 1-3 แสดงให้เห็นว่า การศึกษาภาคบังคับของประเทศอังกฤษกำหนดให้เด็กเรียนถึงอายุ 16 ปี ส่วนเด็กที่อายุมากกว่า 16 ปี พบว่าอยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับประมาณร้อยละ 39 เรียนต่อในระดับวิทยาลัย Further College ประมาณร้อยละ 34 เรียนในระบบ Sixth Form College ประมาณร้อยละ 13 เรียนสายวิชาชีพ/ทำงาน/ฝึกงาน ประมาณร้อยละ 7 และไม่ปรากฏในระบบการศึกษา ทำงานหรือฝึกงานอีกประมาณร้อยละ 7

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงโอกาสทางการศึกษา พบว่า มีนักเรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อย นักเรียนที่ใช้ภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ น้อยกว่าร้อยละ 20 รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัดทางการศึกษาที่สำคัญในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา
ร้อยละของนักเรียนที่มีสิทธิ์ได้รับอาหารกลางวันฟรี	16.9	14
ร้อยละของนักเรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อย	19.3	15.9
ร้อยละของนักเรียนที่ใช้ภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่	11.6	9
อัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อห้อง	26.2 : 1	21.7: 1

1.2 ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษถูกชี้นำโดยระบบการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเป็นอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทำให้ระบบการศึกษาของอังกฤษในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รัฐบาลอังกฤษเน้นการกระจายอำนาจไปสู่โรงเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยสนับสนุนให้โรงเรียนจัดการศึกษาที่ตอบสนองและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ดังนั้น กระทรวงศึกษาภายใต้การควบคุมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมดูแล และอำนวยความสะดวกในการบริหารงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจบริหารที่มีอิทธิพลต่อการบริหารโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ อำนาจทางกฎหมายในการบริหารงานของกระทรวงฯ จะใช้ได้ในกรณีเกิดความล้มเหลวในการบริหารของสถาบันการศึกษาเท่านั้น

1.3 ระบบการศึกษาของอังกฤษมีความเป็นอิสระสูง เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายในการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาสู่โรงเรียนและสถานศึกษา จึงให้อิสระแก่ชุมชนในการจัดตั้งและบริหารโรงเรียน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล ดังนี้

โรงเรียนอคาเดมี่ (Academy Schools)

โรงเรียนอคาเดมี่เป็นโรงเรียนที่รับการสนับสนุนจากรัฐบาล (State-funded Schools) โดยได้รับงบประมาณตรงจากรัฐบาลกลาง ไม่ผ่านหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority) แบบโรงเรียนทั่วไป โรงเรียนอคาเดมี่บริหารงานในรูปแบบเดียวกับบริษัท จำกัด โดยคณะกรรมการบริหารของโรงเรียน จะเป็นอิสระจากการควบคุมของหน่วยงานระดับท้องถิ่น การบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนอคาเดมี่จึงมีความเป็นอิสระมาก อย่างไรก็ตาม ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่า นักเรียนของโรงเรียนทุกคนต้องสอบผ่านการวัดผลระดับชาติ (National Tests)

โรงเรียนอคาเดมี่ มีอิสระในการดำเนินงาน 4 เรื่อง ดังต่อไปนี้

- แต่งตั้งพนักงาน/บุคลากร และกำหนดเงื่อนไขของการจ้าง เช่น การกำหนดอัตราเงินเดือน (รวมถึงการบริหารจัดการพนักงาน/บุคลากร)
- กำหนดชั่วโมงเรียน วันเปิดและปิดในแต่ละภาคการศึกษา (ภายใต้เงื่อนไขว่าต้องเรียนให้ครบ 39 สัปดาห์)
- กำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียน
- บริหารงบประมาณที่ได้รับในแนวทางที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียน

โรงเรียนอคาเดมี่ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2000 (พ.ศ. 2543) ภายใต้ Learning and Skills Act 2000 และต่อมาในปี 2010 (พ.ศ.2553) จึงมีการออกกฎหมาย Academies Act 2010 (อ้างจาก [https://en.wikipedia.org/wiki/Academy_\(English_school\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Academy_(English_school))) ทั้งนี้ รัฐบาลอังกฤษตั้งเป้าหมายไว้ว่า ภายในปี 2020 (พ.ศ. 2563) โรงเรียนในอังกฤษทั้งหมดต้องเปลี่ยนไปเป็นโรงเรียนอคาเดมี่

ปัจจุบัน มีโรงเรียนที่เป็นอคาเดมี่เพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ซึ่งในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนโรงเรียนอคาเดมี่ประมาณร้อยละ 23 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในอังกฤษ โดยเป็นโรงเรียนอคาเดมี่ ระดับประถมศึกษาประมาณร้อยละ 17 ของโรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด ระดับมัธยมศึกษาประมาณร้อยละ 65 ของจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด และเป็นโรงเรียนอคาเดมี่สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษประมาณร้อยละ 8 ของโรงเรียนพิเศษทั้งหมด (Special school) ทั้งนี้ มีนักเรียนร้อยละ 37 ของจำนวนนักเรียนในอังกฤษที่เรียนอยู่ในโรงเรียนอคาเดมี่ และมีพนักงาน/บุคลากรประมาณร้อยละ 40 ของพนักงาน/บุคลากรด้านการศึกษาทั่วประเทศ

สำหรับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special needs) นั้น มีประมาณร้อยละ 1 ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนพิเศษ และประมาณร้อยละ 16-18 เรียนในโรงเรียนทั่วไป (Mainstream schools) ซึ่งตามกฎหมายแล้วจะส่งเสริมให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นเรียนอยู่ในโรงเรียนปกติ อย่างไรก็ตาม มีการออกกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนและดูแล ให้การศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้ และในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา กระทรวงศึกษา ได้จัดทำคู่มือประชาชนเพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็กได้ศึกษาทำความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆ ง่ายขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ ซึ่งข้อมูลต่างๆ สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์กระทรวง

โรงเรียนอิสระ (Free Schools)

เมื่อปี 2010 (พ.ศ. 2553) โรงเรียนอิสระเกิดขึ้นจากนโยบายการจัดการศึกษาของพรรคร่วมรัฐบาลคือพรรค Conservative และพรรค Liberal Democrats ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวคิดริเริ่มในการสร้าง “Big Society” เน้นการรณรงค์ให้สังคมรับผิดชอบและแสดงความต้องการของชุมชนของตน แนวคิด ในการก่อตั้งโรงเรียนอิสระได้รับอิทธิพลมาจาก Charter Schools หรือโรงเรียนในกำกับของรัฐ ของประเทศสหรัฐอเมริกา โรงเรียนดังกล่าวได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ แต่ก็มีอิสระในการบริหารจัดการตนเอง สำหรับโรงเรียนอิสระของอังกฤษจะเปิดโอกาสให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู หน่วยงานการกุศล และภาคธุรกิจ เป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนโดยไม่หวังผลกำไรในชุมชนของตนเอง สามารถยื่นขอทุนจัดตั้งและดำเนินการได้จากรัฐ ซึ่งหากได้รับการอนุมัติ โรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐ สามารถจัดตั้งและบริหารแบบโรงเรียนอคาเดมี่ได้

ในการขอจัดตั้งและดำเนินการโรงเรียนอิสระ ผู้ขอจัดตั้งจะต้องแสดงหลักฐาน ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้ขอจัดตั้งโรงเรียนอิสระต้องเป็นผู้จัดการศึกษาที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพสูง
- 2) มีความต้องการโรงเรียนอิสระในชุมชนและผู้ปกครองในชุมชนมีความต้องการจะส่งลูกหลานไปเข้าเรียนในโรงเรียนดังกล่าว
- 3) มีความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณอย่างต่อเนื่องยั่งยืน

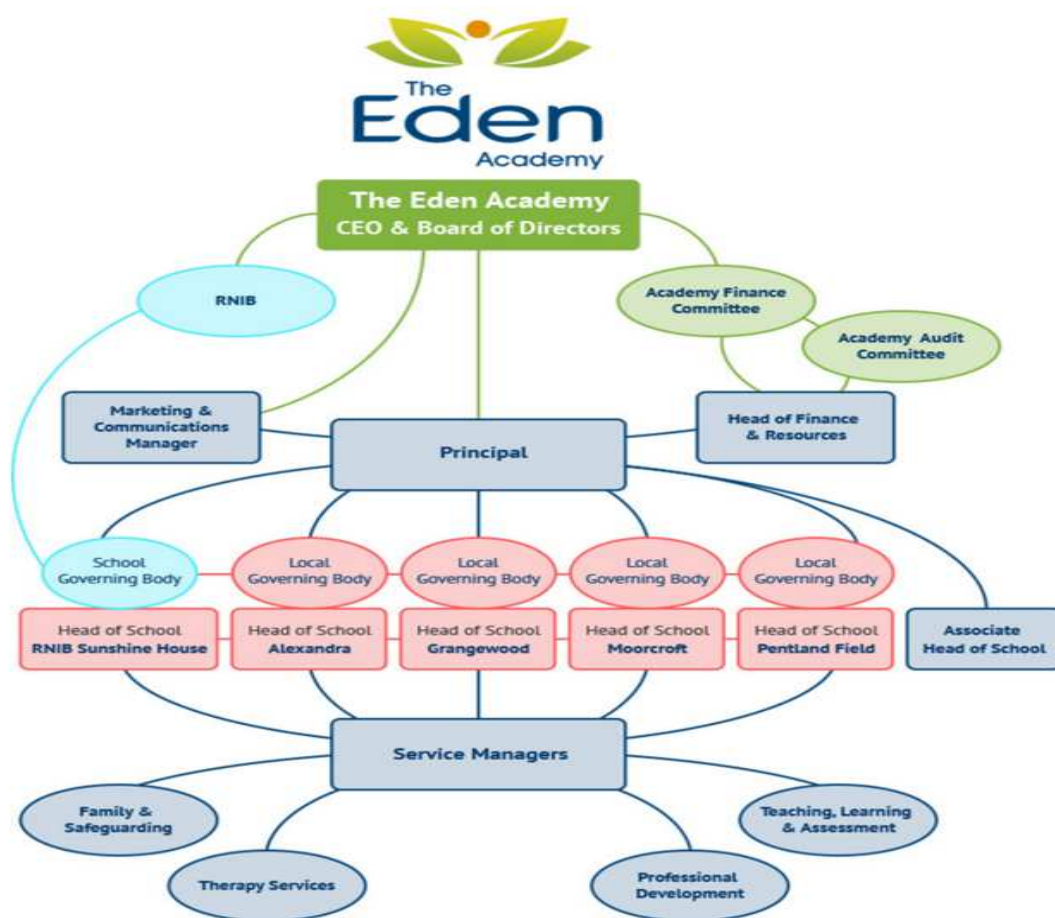
ปัจจุบันรัฐบาลอังกฤษมีนโยบายให้โรงเรียนที่จะจัดตั้งใหม่ในประเทศ ต้องเป็นรูปแบบโรงเรียนอิสระเท่านั้น และภายในเดือนกันยายน 2016 (พ.ศ. 2559) นี้ จะมีโรงเรียนอิสระทั้งหมด 400 โรงเรียน ซึ่งจะรองรับนักเรียนได้ทั้งหมด 230,000 คน และประมาณร้อยละ 68 ของโรงเรียนอิสระทั้งหมดได้รับการก่อตั้ง โดยกลุ่มครูที่รวมตัวกันเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

อย่างไรก็ตาม การก่อตั้งโรงเรียนอิสระถือเป็นเพียงกลไกหนึ่งที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนระบบโรงเรียนปกติไปสู่โรงเรียนอคาเดมี่ เมื่อโรงเรียนอิสระถูกก่อตั้งขึ้นแล้วก็จะเปลี่ยนไปเป็นโรงเรียนอคาเดมี่โดยอัตโนมัติ ในอนาคตรัฐบาลอังกฤษหรือแม้แต่นักวิชาการระดับท้องถิ่นจะไม่สามารถก่อตั้งโรงเรียนได้ เพราะโรงเรียนที่จะจัดตั้งใหม่ต้องอยู่ในรูปแบบโรงเรียนอิสระที่คนในชุมชนต้องเป็นผู้ที่ก่อตั้งขึ้นเท่านั้น

1.4 ระบบการศึกษาของอังกฤษเป็นระบบที่นำไปสู่การแก้ปัญหาโดยอาศัยเครือข่ายของโรงเรียนที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน

ระบบการศึกษาในภาพรวมของอังกฤษมีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 18.5 ล้านคน การบริหารงานของโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 152 แห่ง กระทรวงศึกษา (Department for Education) มีหน้าที่กำหนดนโยบายออกเป็นกฎหมายการศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่นเป็นผู้นำสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีข้อดี คือ หน่วยงานระดับท้องถิ่น สามารถนำนโยบายหรือกฎหมายไปสร้างสรรค์ต่อได้ แต่ข้อเสีย คือ หากหน่วยงานระดับท้องถิ่นไม่เข้าใจนโยบายหรือกฎหมายจะนำไปสู่การปฏิบัติได้ไม่ดี

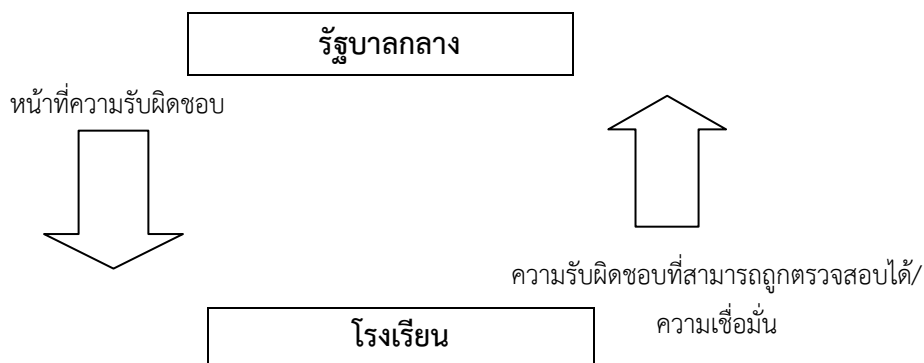
ในอดีตโรงเรียนจะบริหารงานแบบเอกเทศ ไม่ยุ่งเกี่ยวกัน แต่ปัจจุบันระบบดังกล่าวได้เปลี่ยนไปโดยแต่ละโรงเรียนจะบริหารงานแบบเชื่อมโยงและร่วมมือกันเพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียน โดยเฉพาะในกรณีเด็ก SEN เพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชนอย่างสูงสุด เครือข่ายของโรงเรียนดังกล่าวจะทำให้เกิดการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นเครือข่ายโรงเรียนจะช่วยกันแก้ปัญหาได้โดยไม่ต้องรอความช่วยเหลือจากรัฐ การบริหารงานของโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกันจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีคณะกรรมการบริหารงานเครือข่ายร่วมกัน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ได้เปลี่ยนแปลงในด้านองค์กรเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเปลี่ยนวัฒนธรรมการบริหารงานด้วย ตัวอย่างเช่น ในแต่ละเครือข่ายโรงเรียนอคาเดมี่จะมีผู้บริหารคนเดียวดูแลโรงเรียนในเครือข่ายอคาเดมี่นั้น ๆ และในแต่ละโรงเรียนจะมีครูใหญ่ (Head of School) ซึ่งจะเป็นครูที่ดูแลนักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน ส่วนงานเอกสารงบประมาณและสัญญาต่างๆ จะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการเครือข่ายโรงเรียนอคาเดมี่ (Principle) ซึ่งการบริหารงานในรูปแบบดังกล่าว ถือเป็นผลผลิตต้นนโยบายจากระดับล่างขึ้นสู่ระดับบนอย่างแท้จริง

แผนภาพที่ 1 ระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาในเครือ Eden Academy

1.5 ระบบการศึกษาของอังกฤษอยู่บนพื้นฐานความรับผิดชอบที่มีเดิมพันสูง

ในระบบการศึกษาแบบใหม่นี้ หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibility) จะถูกผลักมาอยู่ที่โรงเรียน แต่ความรับผิดชอบที่สามารถถูกตรวจสอบได้ (Accountability) อยู่ที่รัฐบาล เพราะความล้มเหลวที่เกิดขึ้นจะรุนแรงมาก (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibility) ของรัฐบาลกลางและโรงเรียน

นโยบายการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่วนใหญ่มาจากส่วนกลาง นำสู่การปฏิบัติผ่านหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority) โดยแนวปฏิบัติที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคือ การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม (Inclusion)

เป้าหมายการศึกษาของอังกฤษไม่ใช่เพียงนโยบายที่ว่า “รวมเด็กทุกคนในระบบการศึกษา” (Every Child Included) “การศึกษาเพื่อปวงชน” (Education for All) หรือ “เด็กจะไม่ถูกทอดทิ้ง” (No Child Left Behind) แต่เป็นการตั้งเป้าหมาย “More schools meeting the needs of more children” ดังนั้น ความหมาย “Inclusion” ของประเทศอังกฤษ จึงไม่ใช่ผลผลิตหรือจุดหมายปลายทาง แต่เป็นกระบวนการ เป็นหนทางที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางนั้นๆ และเป็นการรวมเด็กทุกคนเข้ามาในระบบการศึกษา โดยไม่คำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ความสามารถ พื้นฐานทางสังคม สภาพทางร่างกายหรือสุขภาพ

สำหรับ Inclusive School นั้น ควรประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ การเข้าถึงโรงเรียนเพื่อที่จะได้รับการศึกษา (Access) และการศึกษาต้องตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นและเกี่ยวข้องกับตัวเด็ก (Engagement)

สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคของ Inclusive School คือ

1. ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงโรงเรียนเพื่อที่จะได้รับการศึกษา (Access) ซึ่งแบ่งออกได้หลายมิติ ได้แก่ (1) ปัญหาความบกพร่องทางร่างกาย (2) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ (3) ปัญหาด้านวัฒนธรรม (4) ปัญหาด้านสุขภาพ และอื่นๆ การเข้าถึงโรงเรียนเพื่อที่จะได้รับการศึกษา (Access) จะมีมากขึ้น ถ้าสามารถกำจัดปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เหล่านี้ได้ ซึ่งโรงเรียนแต่ละแห่งควรมีแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นต่างๆ เหล่านี้

2. ปัญหาและอุปสรรคในการทำให้เด็กสามารถเรียนรู้และได้รับสิ่งที่ต้องได้รับจากการศึกษา (Engagement) คือ (1) ปัญหาครูไม่มีประสบการณ์หรือได้รับการอบรมให้สามารถจัดการศึกษาที่ตอบสนองกับความต้องการของเด็กแต่ละคน (2) หลักสูตรไม่ครอบคลุมหรือกว้างพอที่จะตรงกับความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคน (3) สื่อการเรียนรู้ไม่หลากหลายและเหมาะสมพอที่จะตอบสนองตามความต้องการ/จำเป็นของเด็กแต่ละคน เช่น สื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กหูหนวกหรือตาบอด (4) ทักษะคติทางสังคมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของเด็ก

อย่างไรก็ตาม การที่โรงเรียนจะแก้ปัญหาและกำจัดอุปสรรคต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก แต่สิ่งสำคัญที่สุด คือ นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ การประเมินว่าโรงเรียนให้การศึกษแบบเรียนร่วมได้ดีเพียงใด พิจารณาจากความสามารถเข้าถึงในการได้รับการศึกษา (Access) และการที่เด็กสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษา (Engagement) อย่างแท้จริง

สำหรับที่ผ่านมา การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษโดยเฉพาะในประเทศอังกฤษ ส่วนใหญ่อิงรูปแบบ Medical Model (รูปแบบที่เน้นวิธีการแพทย์และไม่ได้ยึดตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง) มากกว่า Social Model (รูปแบบที่เน้นตัวเด็กเป็นศูนย์กลาง ปรับสิ่งอื่นๆ ให้เหมาะสมกับเด็ก) แต่ปัจจุบันการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจะเน้นรูปแบบ Social Model โดยแนวคิดทั้ง 2 รูปแบบมีความแตกต่างกัน ดังนี้

- การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่อิงรูปแบบ Medical Model จะมีแนวคิดที่ว่าปัญหาเกิดจากตัวเด็ก การแก้ปัญหาจะเน้นที่ตัวเด็กเป็นหลัก โดยมีสมมุติฐานว่าจะทำอย่างไรให้เด็กสามารถอยู่ในสังคมได้ โดยเห็นว่า เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษคือเด็กที่มีความบกพร่อง และจัดประเภท

ให้กับเด็กเหล่านั้น เน้นการวินิจฉัยและรักษาความบกพร่องหรือผิดปกติของเด็ก ฉะนั้น การแก้ปัญหาแบบ Medical Model จะเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

- การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อิงรูปแบบ Social Model จะมีแนวคิดที่ว่าปัญหาไม่ได้อยู่ที่ตัวเด็ก แต่ปัญหาอยู่ที่ครู ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรที่อยู่ในระบบการศึกษา มากกว่า ว่าจะทำอย่างไร จึงจะจัดการให้เด็กเหล่านั้นได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกับเด็กปกติ ซึ่งเป็นการแก้ไขระบบการศึกษาว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเหล่านี้ได้อย่างไร นอกจากนี้ แนวคิดแบบ Social Model ยังเห็นว่าเด็กทุกคนมีคุณค่าและให้การยอมรับในตัวตนของเด็กแต่ละคน ดังนั้นการให้การศึกษาจะเน้นการกำจัดปัจจัยที่เป็นอุปสรรค/ปัญหาต่อการเรียนรู้ของเด็ก การแก้ปัญหาแบบ Social Model จึงเป็นการแก้ปัญหาในระยะยาวและยั่งยืนกว่า

ตารางที่ 5 ตัวอย่างคำถามและคำตอบ/การแก้ปัญหาที่อิงรูปแบบ Medical Model และ Social Model

คำถามที่อิงรูปแบบ Medical Model	คำตอบที่อิงรูปแบบ Medical Model	คำถามที่อิงรูปแบบ Social Model	คำตอบที่อิงรูปแบบ Social Model
เราจะช่วยให้เด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้เข้าถึงหลักสูตรได้อย่างไร	จัดให้เด็กได้เรียนในชั้นเรียนแบบตัวต่อตัว	เราจะปรับหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กได้อย่างไร	ปรับวิธีการสอนในห้องเรียนและปรับหลักสูตรให้มีความหลากหลายและครอบคลุมกับความต้องการของเด็กทุกประเภท
เราจะเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กสมาธิสั้น (hyper-active) ได้อย่างไร	จ่ายยาหรือการรักษาทางการแพทย์	เราจะทำอย่างไรเพื่อที่จะเข้าใจและสนับสนุนพฤติกรรมของเด็กสมาธิสั้น	จัดให้ครูได้รับการอบรมการจัดการพฤติกรรมด้านบวกของเด็กเหล่านี้และสร้างระบบดังกล่าวให้เกิดขึ้นในโรงเรียน
เราจะทำอย่างไรให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาและการมองเห็นสามารถที่จะเข้าเรียนในโรงเรียนปกติได้	ให้ไปอยู่ในโรงเรียนพิเศษที่ให้บริการและตอบสนองความต้องการเฉพาะ	เราจะทำอย่างไรให้โรงเรียนเราสามารถอำนวยความสะดวกให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาและการมองเห็นได้	จัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเพื่อให้การอบรมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนชุมชน

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. A single track approach หมายถึง รูปแบบที่นักเรียนทุกคนทั้งเด็กปกติและเด็กพิเศษจะเรียนรวมในโรงเรียนเดียวกัน

- ข้อดี
- เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีความเป็น inclusive มากที่สุด
 - สามารถจัดฝึกอบรมบุคลากรรวมกันในรูปแบบเดียวกัน

- นักเรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน
- ส่งเสริมให้เกิดความปรองดองในชุมชน
- รวมทุกอย่างอยู่ด้วยกันในระบบเดียว

- ข้อเสีย**
- โรงเรียนจะต้องรับภาระและทำงานหนักในการจัดการทุกอย่างให้อยู่ในระบบเดียว
 - โรงเรียนทั้งหมดที่อยู่ในระบบเดียวกัน (a single track inclusion) ต้องบริหารโรงเรียนไปในแนวทางเดียวกัน
 - ครูจำเป็นที่จะต้องวางแผนการสอนและทำงานหนักเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่แตกต่างกัน

2. A two track approach หมายถึงการจัดการศึกษา 2 ระบบที่แตกต่างกัน กล่าวคือ มีการจัดตั้งโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษาสำหรับดูแลเด็กพิเศษที่แยกต่างหากจากระบบปกติ และเด็กที่อยู่ในระบบดังกล่าว ไม่ต้องทำตามกฎเกณฑ์หรือข้อกำหนดของระบบการจัดการศึกษาสายหลัก นอกจากนี้ มักจะอยู่ภายใต้กฎหมายที่แตกต่างจากการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปกติ

- ข้อดี**
- พัฒนาและอบรมบุคลากรเฉพาะทางได้ตรงกับความต้องการของเด็ก
 - อัตราการเข้าเรียนของเด็กในโรงเรียนจะสูงขึ้นเพราะเด็กมีความมั่นใจว่าความต้องการของตัวเองจะได้รับการตอบสนอง
 - พัฒนาความสามารถและความเชี่ยวชาญของครูได้เร็ว
 - การส่งเสริมการให้บริการมีความชัดเจนตรงตามความต้องการ

- ข้อเสีย**
- เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีความ inclusive น้อยที่สุด
 - โอกาสในการพัฒนาวิชาชีพของครูในระบบปกติมีน้อย
 - กลุ่มเด็กพิเศษจะถูกแยกออกจากชุมชน
 - สร้างความเข้าใจผิด ทำให้เด็กพิเศษถูกมองว่ามีปัญหาต้องได้รับการเยียวยาในแบบ Medical Model

3. A multi track approach หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปกติและเด็กพิเศษแบบคู่ขนานแต่ก็สามารถรวมกันได้ เมื่อพิจารณาเห็นว่าเด็กพิเศษบางคนสามารถเรียนในระบบปกติได้ มีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กพิเศษในฐานะเป็น ‘resource centres’

- ข้อดี**
- เป็นรูปแบบที่มีความยืดหยุ่นกว่าแบบอื่น
 - มีระดับการเข้าถึงโรงเรียนเพื่อที่จะได้รับการศึกษา (Access) สำหรับเด็กพิเศษที่สูง
 - มีทางเลือกที่มากกว่าแบบอื่น
 - ให้โอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครูในแต่ละระบบ

- ข้อเสีย**
- ระบบมีความซับซ้อน
 - ต้องการ ‘gatekeepers’ ที่จะตัดสินใจว่าเด็กควรเรียนในระบบไหน
 - เน้นความเป็นมิตรของโรงเรียนในการเชื่อมโยงกัน
 - การให้บริการที่ต้องครอบคลุมหน่วยงานทั้งสองระบบอาจทำให้การให้บริการดังกล่าวมีประสิทธิภาพน้อยลง

เมื่อกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานในการพัฒนาการศึกษาแบบเรียนร่วม จะเป็นประโยชน์มากหากผู้บริหาร นักการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่ควรจะเป็น

โดยสรุปแล้ว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาควรจะทำความเข้าใจอย่างชัดเจนตรงกันถึง คำนียามของการศึกษาแบบเรียนร่วม (inclusion) และต้องตระหนักดีว่าการจัดการศึกษาแบบดังกล่าวเป็น เพียงกระบวนการไม่ใช่จุดหมาย การเข้าถึงโรงเรียนเพื่อที่จะได้รับการศึกษา (Access) และการที่เด็กบรรลุ วัตถุประสงค์ในการเข้าโรงเรียน (Engagement) เป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้ตระหนักถึงสิ่งที่เป็นอุปสรรค ในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม และชี้ให้เห็นว่าสามารถชนะอุปสรรคนั้นได้อย่างไร นอกจากนี้ การจัดการ การศึกษาที่อิงรูปแบบของ Social Model จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน

1.5 รูปแบบของโรงเรียนในประเทศอังกฤษ

1.5.1 โครงสร้างโดยย่อของโรงเรียนรูปแบบต่าง

เนื่องจากในขณะนี้ประเทศอังกฤษมีรูปแบบของโรงเรียนที่มีความหลากหลายทำให้เกิดความสับสนใน การแยกแยะความแตกต่างของโรงเรียนแต่ละรูปแบบ โดยมีทั้งโรงเรียน Academy โรงเรียนทั่วไป และ โรงเรียนรูปแบบอื่นๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) โรงเรียน Academy

ปัจจุบันในประเทศอังกฤษมีประเภทโรงเรียน Academy ที่มีความแตกต่างหลากหลาย ซึ่งเป็นผลมา จากกฎหมายว่าด้วย Academy ซึ่งโรงเรียน Academy เป็นรูปแบบของโรงเรียนที่สามารถได้รับเงินอุดหนุน จากหลากหลายแหล่ง มีรูปแบบของโรงเรียนที่มีความเป็นอิสระ ต้องรับผิดชอบตามข้อผูกพันทางกฎหมาย ที่เรียกว่า “ข้อตกลงเกี่ยวกับการให้เงินอุดหนุน” (Funding agreement) ซึ่งโรงเรียน Academy จะมีความ เป็นอิสระมากขึ้น สามารถออกแบบหลักสูตร กำหนดชั่วโมงการเรียน ภาคการศึกษา ตลอดจนการจ่ายเงินและ การจ้างบุคลากร รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขในการจ้างบุคลากรได้เอง

โรงเรียน Academy ในรูปแบบ Free school, Traditional Academy และ Academy Converter มีหลายอย่างที่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ประเด็นความแตกต่างที่ควรให้ความสำคัญหรือให้ความสนใจ คือ ผู้ก่อตั้ง โรงเรียน กระบวนการบริหารจัดการโรงเรียน และกระบวนการในการขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน ซึ่งในแต่ละ รูปแบบมีรายละเอียด ดังนี้

(1) Free school

Free school คือ โรงเรียนของรัฐรูปแบบใหม่ (ซึ่งเดิมมาจากโรงเรียนเอกชนที่เปลี่ยนสถานะมาเป็น โรงเรียนของรัฐในช่วงแรก) โดยครู พ่อแม่ โรงเรียนในปัจจุบัน สมาคมการศึกษา มหาวิทยาลัย และกลุ่มชุมชน รวมตัวกันเป็นรูปแบบของบริษัทจำกัด โดยต้องมีการประกันคุณภาพ มีการเลือกกรรมการและผู้บริหารและ ต้องใช้รูปแบบหนังสือบริคณห์สนธิตามที่กระทรวงศึกษาได้กำหนดไว้และมีข้อบังคับของบริษัท ซึ่งหมายความว่าเมื่อมีการตั้งบริษัทดังกล่าวขึ้นจะทำให้บริษัทที่ตั้งขึ้นนั้นมีสถานะเป็น Academy

Free school มีการบริหารจัดการที่มีความเป็นอิสระ กล่าวคืออิสระจากการควบคุมของหน่วยงาน ระดับท้องถิ่น Free school จะมีความรับผิดชอบตามข้อตกลงเกี่ยวกับการให้เงินอุดหนุน (funding agreement) ซึ่งทำขึ้นระหว่าง Free school กับรัฐบาล สำหรับการขอจัดตั้ง Free school จะต้องส่งคำขอ ขออนุญาตต่อกระทรวงศึกษาเพื่อพิจารณา โดยในคำขอดังกล่าวผู้ขออนุญาตจะต้องแสดงให้เห็นว่าพ่อแม่ หรือ ชุมชนมีความประสงค์ที่จะตั้งโรงเรียนในรูปแบบของ Free school

(2) Traditional academies

Traditional academies เป็นโรงเรียนซึ่งได้รับการจัดสรรทรัพยากรในการบริหารจัดการโดย Academy ซึ่งเข้ามาบริหารจัดการโรงเรียนแทน (take over) โรงเรียนเดิม โดย Academy อาจเป็น มหาวิทยาลัย วิทยาลัย (Further education) องค์กรการกุศลด้านการศึกษา และภาคธุรกิจ จะเป็นผู้ก่อตั้ง Traditional academies

Traditional academies มีการบริหารจัดการที่มีความเป็นอิสระ คือ อิสระจากการควบคุมของหน่วยงานระดับท้องถิ่น มีความรับผิดชอบตามข้อตกลงเกี่ยวกับการให้เงินอุดหนุน (funding agreement) ซึ่งทำขึ้นระหว่าง Traditional academies กับรัฐบาล และกระทรวงศึกษาทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการตกลงระหว่าง Academy กับโรงเรียนที่จะถูก Academy เข้าบริหารจัดการแทน เนื่องจากโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

(3) Academy converters

Academy converters คือ โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพค่อนข้างสูงในการบริหารจัดการโรงเรียน และไม่ประสงค์ที่จะอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานระดับท้องถิ่น แต่โรงเรียนต้องการบริหารจัดการโรงเรียนแบบอิสระ ซึ่งโรงเรียนของรัฐสามารถเปลี่ยนรูปแบบเป็น Academy converters และมีการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ซึ่งจะลงนามทำข้อตกลงเกี่ยวกับการให้เงินอุดหนุน (funding agreement) กับรัฐบาล โดยมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานระดับท้องถิ่น สำหรับการขอจัดตั้งเป็น Academy converters ทำได้โดยกรณีโรงเรียนของรัฐที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเด่น สามารถยื่นสมัครต่อกระทรวงศึกษา เพื่อให้พิจารณาอนุมัติให้โรงเรียนเป็น Academy converters

2) โรงเรียนทั่วไป (Maintain school)

จำนวนโรงเรียนของ Academy ในประเทศอังกฤษมีจำนวนมากขึ้น แต่โรงเรียนของรัฐก็ยังเป็นโรงเรียนในรูปแบบเดิม คือ โรงเรียนที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority) การจัดรูปแบบการเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรระดับชาติ (National Curriculum) และการจ่ายเงินเดือนครูในโรงเรียนเป็นหน้าที่ของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ

โรงเรียนทั่วไป มีรูปแบบหลักๆ 4 รูปแบบ โดยแต่ละรูปแบบมีความแตกต่างกันในเรื่องการจ้างบุคลากรของโรงเรียน กรรมสิทธิ์ที่ดินและอาคารสถานที่ของโรงเรียน และผู้ดูแลและบริหารจัดการในการรับนักเรียนเข้าศึกษาในโรงเรียน ซึ่งแต่ละรูปแบบมีดังนี้

(1) Community school

Community school คือ โรงเรียนที่ควบคุมและบริหารจัดการโรงเรียนโดยหน่วยงานระดับท้องถิ่น โดยหน่วยงานระดับท้องถิ่นเป็นผู้ว่าจ้างครูและบุคลากร รวมทั้งเป็นเจ้าของที่ดินและอาคารของโรงเรียน ตลอดจนมีหน้าที่ในการกำหนดวิธีการรับนักเรียน

(2) Foundation and Trust school

Foundation and Trust school คือ โรงเรียนที่บริหารจัดการโดยคณะกรรมการโรงเรียน โดยคณะกรรมการโรงเรียนจะเป็นผู้ว่าจ้างครูและบุคลากรของโรงเรียน รวมทั้งเป็นผู้กำหนดวิธีการในการรับนักเรียน ส่วนที่ดินและอาคารเรียนโดยปกติคณะกรรมการโรงเรียนหรือทรัสต์ของโรงเรียนหรือองค์กรการกุศลจะเป็นเจ้าของ

(3) Voluntary Aided School (VA schools)

Voluntary Aided School คือ โรงเรียนอาสาสมัคร ซึ่งสมาคมหรือทรัสต์เป็นผู้ให้ทุนสนับสนุนโรงเรียน ซึ่งโดยปกติจะเป็นสมาคมหรือทรัสต์ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา และมีการบริหารจัดการโรงเรียนโดยคณะกรรมการโรงเรียน ซึ่งคณะกรรมการโรงเรียนจะเป็นผู้ว่าจ้างครูและบุคลากรของโรงเรียน รวมทั้งเป็นผู้กำหนดวิธีการรับนักเรียน

(4) Voluntary Controlled school

Voluntary Controlled school คือ โรงเรียนที่มีลักษณะเหมือนกับ Voluntary Aided School โดยสมาคมหรือทรัสต์ซึ่งปกติจะเกี่ยวกับศาสนาเป็นผู้ให้ทุนสนับสนุนโรงเรียน แต่การบริหารจัดการดำเนินการโดยหน่วยงานระดับท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นผู้ว่าจ้างครูและบุคลากรของโรงเรียน รวมทั้งกำหนดวิธีการรับนักเรียน ส่วนที่ดินและอาคารเรียน มูลนิธิหรือทรัสต์ของโรงเรียนเป็นเจ้าของ นอกจากนี้ตัวแทนของสมาคมหรือทรัสต์จะเป็นคณะกรรมการโรงเรียนในสัดส่วนครึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการโรงเรียนทั้งหมด

3) โรงเรียนรูปแบบอื่นๆ

โรงเรียน Academy และโรงเรียนทั่วไป (Maintain school) เป็นโรงเรียนรูปแบบหลักของประเทศอังกฤษ แต่ยังมีโรงเรียนในประเทศอังกฤษอีก 2 รูปแบบซึ่งมีความแตกต่างกันในประเด็นการได้รับเงินอุดหนุนและการคัดเลือกนักเรียน ได้แก่

(1) Grammar school

เป็นโรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ ดังนั้น Grammar school จึงมีสถานะเป็นโรงเรียนของรัฐทั่วไป การรับนักเรียนเพื่อเข้าเรียนในโรงเรียนรูปแบบนี้ใช้วิธีการคัดเลือกจากความสามารถในการสอบของนักเรียน

(2) โรงเรียนเอกชน (Independent school)

โรงเรียนเอกชน คือ โรงเรียนที่สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาจากนักเรียน อัตราการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาสูงกว่าอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาซึ่งรัฐจ่ายให้กับนักเรียนในโรงเรียนของรัฐ และสามารถแสวงหากำไรจากการจัดการศึกษาได้ ซึ่งทำให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างอิสระ มีการควบคุมจากรัฐค่อนข้างน้อย รวมทั้งมีระบบการตรวจสอบการบริหารจัดการของโรงเรียน โดยผู้ก่อตั้งโรงเรียนเอกชนมีหลากหลาย ทั้งมูลนิธิ บริษัท หรือองค์กรการกุศล ทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนมาจากค่าธรรมเนียมการศึกษา ของขวัญ และเงินบริจาค และการบริหารจัดการโรงเรียนทำในรูปแบบของคณะกรรมการ ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือก

1.5.2 การเปรียบเทียบโรงเรียนรูปแบบต่าง ๆ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของโรงเรียนแต่ละรูปแบบ ได้แก่ Free School Academy โรงเรียนทั่วไป และโรงเรียนเอกชน ในประเด็นหลักสูตร นักเรียน การเงิน การบริหารบุคลากร และการบริหารจัดการ รายละเอียดตามตาราง ดังนี้

ประเด็น	Free School	Academies	โรงเรียนทั่วไป (maintain school)	โรงเรียนเอกชน (Independent School)
หลักสูตร				
สาระหลักสูตร	ได้รับยกเว้นไม่ต้องทำตามหลักสูตรระดับชาติ ต้องสอนสาระที่เป็นเนื้อหาวิชาที่ประกอบด้วยคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ หลักสูตรต้องมีเนื้อหาที่ “กว้างและมีความสมดุล” ในแต่ละวิชาของหลักสูตร	ได้รับยกเว้นไม่ต้องทำตามหลักสูตรระดับชาติ ต้องสอนสาระที่เป็นเนื้อหาวิชาที่ประกอบด้วยคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ หลักสูตรต้องมีเนื้อหาที่ “กว้างและมีความสมดุล” ในแต่ละวิชาของหลักสูตร	ต้องทำตามหลักสูตรระดับชาติ สามารถให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับวิชาใดวิชาหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในสาระของหลักสูตรได้	ได้รับยกเว้นไม่ต้องทำตามหลักสูตรระดับชาติ ต้องให้ “นักเรียนมีความรู้ในด้านภาษาศาสตร์เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มนุษย์และสังคมเกี่ยวกับร่างกายสุนทรียศาสตร์และการศึกษาอย่างสร้างสรรค์”
การประเมินผล การเรียน	นักเรียนต้องผ่านการประเมินผลการเรียนตามข้อตกลงเกี่ยวกับการให้เงินอุดหนุน ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลักที่ปรากฏในระดับที่ 2 และระดับที่ 4	นักเรียนต้องผ่านการประเมินผลการเรียนตามตัวชี้วัดทุกตัวที่กำหนดในข้อตกลงเกี่ยวกับการให้เงินอุดหนุน	นักเรียนต้องผ่านการประเมินผลการเรียนตามตัวชี้วัดทุกตัว	ไม่ได้กำหนดว่านักเรียนต้องผ่านการประเมินผลระดับชาติ (เช่น GCSEs) แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนควรจะต้องผ่านการประเมินผลระดับชาติ
ชั่วโมงการสอน	มีอิสระที่จะเปลี่ยนวันและความยาวของภาคการเรียน	มีอิสระที่จะเปลี่ยนวันและความยาวของภาคการเรียน	ในกรณีของ Voluntary Controlled และ Community Schools หากจะเปลี่ยนที่จัดการเรียนการสอนต้องผ่านกระบวนการหารือ	มีอิสระที่จะเปลี่ยนวันและความยาวของภาคการเรียน
โปรแกรมพิเศษ สำหรับผู้มีความ ต้องการจำเป็น พิเศษ	ต้องสร้างความชัดเจนของนโยบายที่เกี่ยวกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามที่ปรากฏในประมวลแนวปฏิบัติ (code of practice) เกี่ยวกับเด็กผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษและเด็กที่มีภาวะเปราะบาง	ต้องสร้างความชัดเจนของนโยบายที่เกี่ยวกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามที่ปรากฏในประมวลแนวปฏิบัติ (code of practice) เกี่ยวกับเด็กผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษและเด็กที่มีภาวะเปราะบาง	ต้องปฏิบัติตามประมวลแนวปฏิบัติ (code of practice) และข้อบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ต้องมั่นใจว่าโรงเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกและให้โอกาสในการเข้าถึงที่เหมาะสมอย่างเพียงพอสำหรับการศึกษาของผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้มีความบกพร่องด้านต่างๆ (Disabilities)

ประเด็น	Free School	Academies	โรงเรียนทั่วไป (maintain school)	โรงเรียนเอกชน (Independent School)
ตัวชี้วัดด้านผลสัมฤทธิ์	การติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะถูกตรวจสอบโดยสำนักรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (OFSTED) ต้องมีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามเป้าหมายของระดับชาติ	การติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะถูกตรวจสอบโดยสำนักรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (OFSTED) ต้องมีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามเป้าหมายของระดับชาติ	การติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะถูกตรวจสอบโดยสำนักรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (OFSTED) ต้องมีผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามเป้าหมายของระดับชาติ	ไม่มีผู้เข้ามาตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ไม่มีการกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากภายนอก
นักเรียน				
อายุของผู้เรียน	ช่วงอายุ 5 –19 ปี	ช่วงอายุ 5 –19 ปี	หน่วยงานระดับท้องถิ่นเป็นผู้กำหนด	ไม่มีข้อจำกัด
การรับนักเรียน	ไม่มีการคัดเลือกเด็กจากความสามารถ ให้อภิสิทธิ์เด็กบางประเภทจำกัดไม่เกินร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียน สามารถให้สิทธิพิเศษในระดับมัธยมศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีสมรรถนะสูงในอัตราส่วนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	ไม่มีการคัดเลือกเด็กจากความสามารถ สามารถให้สิทธิพิเศษในระดับมัธยมศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีสมรรถนะสูงในอัตราส่วนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	การคัดเลือกเด็กสามารถทำได้เฉพาะกรณี Grammar School สามารถให้สิทธิพิเศษในระดับมัธยมศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีสมรรถนะสูงในอัตราส่วนไม่เกินร้อยละ 10 ของจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา	มีการคัดเลือกเด็ก
จำนวนนักเรียน	ระดับประถมศึกษา กฎหมายกำหนดให้มีนักเรียนไม่เกิน 30 คนต่อห้องเรียน ระดับมัธยมศึกษาไม่มีการจำกัดจำนวนนักเรียน	ระดับประถมศึกษา กฎหมายกำหนดให้มีนักเรียนไม่เกิน 30 คนต่อห้องเรียน ระดับมัธยมศึกษาไม่มีการจำกัดจำนวนนักเรียน	ระดับประถมศึกษา กฎหมายกำหนดให้มีนักเรียนไม่เกิน 30 คนต่อห้องเรียน ระดับมัธยมศึกษาไม่มีการจำกัดจำนวนนักเรียน ระดับอื่นไม่มีจำกัด	ระดับประถมศึกษา ไม่มีการจำกัดจำนวนนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาไม่มีการจำกัดจำนวนนักเรียน ระดับอื่นไม่มีจำกัด

ประเด็น	Free School	Academies	โรงเรียนทั่วไป (maintain school)	โรงเรียนเอกชน (Independent School)
การเงิน				
แหล่งที่มาของรายได้และการจัดสรรทรัพยากร	เงินงบประมาณที่อุดหนุนจะจ่ายโดยตรงให้กับโรงเรียนในอัตราที่คำนวณโดยกระทรวงศึกษาและหน่วยงานระดับท้องถิ่น	เงินงบประมาณที่อุดหนุนจะจ่ายโดยตรงให้กับโรงเรียนในอัตราที่คำนวณโดยกระทรวงศึกษาและหน่วยงานระดับท้องถิ่น บ่อยครั้งจะได้รับเงินอุดหนุนเพิ่มเติมจากผู้อุปถัมภ์ของ Academy	เงินงบประมาณที่อุดหนุนจะจ่ายผ่านหน่วยงานระดับท้องถิ่น	เงินของภาคเอกชนที่มาจากค่าธรรมเนียม เงินและทรัพย์สินอื่นๆ ไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณ
รายหัวต่อนักเรียน	เปรียบเทียบกับโรงเรียนรัฐในพื้นที่	เปรียบเทียบกับโรงเรียนรัฐในพื้นที่	ขึ้นอยู่กับการจัดสรรของหน่วยงานระดับท้องถิ่น	ขึ้นอยู่กับค่าธรรมเนียมที่โรงเรียนเรียกเก็บ
การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการศึกษา	โรงเรียนมีการบริหารงบประมาณที่ยืดหยุ่นซึ่งรวมถึงการให้บริการตามปกติโดยหน่วยงานระดับท้องถิ่น	โรงเรียนมีการบริหารงบประมาณที่ยืดหยุ่นซึ่งรวมถึงการให้บริการตามปกติโดยหน่วยงานระดับท้องถิ่น	โรงเรียนมีอิสระในการบริหารงบประมาณที่ได้รับ แต่หน่วยงานระดับท้องถิ่นจะดึงงบประมาณบางส่วนที่ได้รับจัดสรรจากกระทรวงศึกษาสำหรับ “การให้บริการของส่วนกลาง”	โรงเรียนมีอิสระในการบริหารทรัพยากรของโรงเรียนอย่างเต็มที่
หลักการคัดเลือกครู	ครูจะมีใบประกอบวิชาชีพ (QTS: Qualified Teacher Standard) หรือไม่ก็ได้ (ยกเว้นกรณีผู้ประสานของบุคคลผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ) แต่ครูต้องมีแผนการฝึกอบรมและพัฒนา	ต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู	ต้องมีใบประกอบวิชาชีพครู	ครูจะมีใบประกอบวิชาชีพ (QTS: Qualified Teacher Standard) หรือไม่ก็ได้
การคัดเลือกครูผู้ช่วยที่ไม่ได้ทำการสอน	มีอิสระในการว่าจ้าง	มีอิสระในการว่าจ้าง	ขึ้นอยู่กับโรงเรียนแต่ละประเภท	มีอิสระในการว่าจ้าง

ประเด็น	Free School	Academies	โรงเรียนทั่วไป (maintain school)	โรงเรียนเอกชน (Independent School)
แรงจูงใจของครู	มีอิสระที่จะกำหนดค่าจ้างและเงื่อนไขในการทำงาน	มีอิสระที่จะกำหนดค่าจ้างและเงื่อนไขในการทำงาน	ค่าจ้างและเงื่อนไขในการทำงานเป็นไปตามที่รัฐบาลกำหนด	มีอิสระที่จะกำหนดค่าจ้างและเงื่อนไขในการทำงาน
การบริหารจัดการครู	มีอิสระในการประเมินและบริหารจัดการครู นอกนั้นจะถูกตรวจสอบโดย OfSTED และต้องผนวกเงื่อนไขบางประการ	มีอิสระในการประเมินและบริหารจัดการครู (ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดของ TUPE (Transfer of Undertakings Regulation))	บริหารจัดการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	มีอิสระในการประเมินและบริหารจัดการครูตามความต้องการของโรงเรียน
การบริหารจัดการ				
ความเป็นเจ้าของ อสังหาริมทรัพย์ของโรงเรียน	ทรัสต์เพื่อการกุศล (ต้องเป็นทรัสต์การกุศลที่ไม่ได้แสวงหากำไร แต่สามารถประกอบด้วยองค์กรการกุศล ผู้ปกครอง กลุ่มครู มหาวิทยาลัย ต่างๆ ฯลฯ)	ทรัสต์เพื่อการกุศล	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีของโรงเรียนชุมชน (Community School) โรงเรียนประเภทอื่นๆ ที่ดิน ตึก อาจจะเป็นขององค์กรการกุศล กลุ่มศาสนา หรือ คณะกรรมการโรงเรียน	เอกชน ปกติส่วนใหญ่จะเป็นทรัสต์
อำนาจการตัดสินใจ และความรับผิดชอบ	สภาทรัสต์ / คณะกรรมการบริหารโรงเรียน (Governing Body)	สภาทรัสต์ / คณะกรรมการบริหารโรงเรียน (Governing Body)	คณะกรรมการโรงเรียน (และหน่วยงานระดับท้องถิ่น)	คณะกรรมการโรงเรียน (School Governors)/ สภาทรัสต์

2. กระทรวงศึกษาของประเทศอังกฤษ (Department for Education)

2.1 การดำเนินงานด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษา

กระทรวงศึกษาของประเทศอังกฤษ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุการเป็นสังคมที่มีการศึกษาสูง ให้โอกาสที่เท่าเทียมกันสำหรับเด็กและเยาวชนทุกคน มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กตั้งแต่ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนระดับที่สูงขึ้นไป ตลอดจนสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำงานร่วมกับเด็กและเยาวชน ช่วยให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น รวมทั้งสร้างความมั่นใจว่าการบริการของท้องถิ่นสามารถปกป้องและสนับสนุนช่วยเหลือเด็กๆ ได้ ทั้งนี้ได้จัดลำดับความสำคัญของงาน ไว้ดังนี้

1) ความปลอดภัยและคุณภาพชีวิต : เด็กและเยาวชนทุกคนจะได้รับการปกป้องจากอันตราย และเด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษจะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยโอกาสที่ดีเหมือนกับเด็กคนอื่นๆ

2) ความเป็นเลิศทางการศึกษาในทุกที่ : เด็กและเยาวชนทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ดีที่สุดในสิ่งที่ทำได้ตามความสามารถและความถนัดของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงสถานที่ สติปัญญา และภูมิหลังของเด็ก

3) การเตรียมความพร้อมสำหรับชีวิตในวัยผู้ใหญ่ : เด็กอายุ 19 ปีทุกคนที่จบการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือวิทยาลัยจะต้องมีทักษะและคุณสมบัติที่จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมระบบสังคมและเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักร และสามารถเข้าสู่ระบบการทำงานที่มีคุณภาพสูงหรือการเลือกศึกษาต่อ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น มีกฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าโรงเรียนต้องทำอะไรในการดูแลเด็กกลุ่มนี้ ส่วนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในขั้นรุนแรงจะมีกระบวนการทางกฎหมายช่วยเหลืออยู่เช่นกัน

2.2 นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

รัฐบาลอังกฤษ เน้นการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจสู่โรงเรียน แต่ในส่วนการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น โดยหลักแล้วนโยบายการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จะมาจากส่วนกลาง จนกระทั่ง 2 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ออกกฎหมาย **Children and Families Act 2014** มีผลให้มีการจัดระบบการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นใหม่ (The new SEN system) โดยระบบใหม่นี้มีองค์ประกอบหลัก 6 ประการ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วม (Involvement) ให้ความสำคัญหรือมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน เยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

รัฐบาลส่งเสริมให้มี Parent Carer Forums ในทุกหน่วยงานระดับท้องถิ่น Parent Carer Forums เป็นการรวมกลุ่มระดับท้องถิ่นจากตัวแทนพ่อแม่ ผู้ดูแลเด็ก และเยาวชนผู้พิการที่ทำงานด้านการศึกษา สุขภาพ และการบริการอื่นๆ กับหน่วยงานระดับท้องถิ่น เพื่อช่วยผู้ปกครองในการวางแผนของพวกเขา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัคร โดยรัฐบาลมีเงินสนับสนุนประมาณ 50,000 ปอนด์สำหรับใช้เข้าสถานที่จัดประชุม ค่าเดินทาง ฯลฯ

2) การแปรสภาพโรงเรียนที่มีอยู่ในปัจจุบันไปสู่การเป็นโรงเรียนที่รับการสนับสนุนจากรัฐ (State-funded Schools) โดยรับงบประมาณตรงจากรัฐ ไม่ผ่านหน่วยงานระดับท้องถิ่น และจะแปรสภาพเป็นโรงเรียนอาเดมี้ ทุกแห่งภายในปี 2020 (พ.ศ. 2563)

3) โรงเรียนทุกแห่งจะต้องมีการจัดทำข้อมูลที่ชัดเจน และมีความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารจัดการ และการบริการของโรงเรียนในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและเด็กพิการ (SEND) โดยต้องจัดทำรายงานเอกสารและเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานระดับท้องถิ่นมี Local Offer เพื่อบริการข้อมูลสำหรับเด็กและเยาวชน และพ่อแม่ที่เป็นกลุ่ม SEND

นอกจากนี้ กฎหมายกำหนดให้โรงเรียนทั่วไปทุกแห่ง ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต้องมีผู้ประสานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Educational Needs Coordinator : SENCo) ซึ่งตามระเบียบการศึกษา (ผู้ประสานการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ) ฉบับแก้ไข 2009 (The Education (Special Educational Needs Coordinators) (England) (Amendment) Regulations 2009 กำหนดคุณสมบัติของ SENCo ว่าต้อง 1) เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียน 2) เป็นครูคุณภาพ (Qualified teacher) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายการศึกษา 2002 (Education Act 2002) และ 3) ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด

4) ความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ระหว่าง 3 หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านสุขภาพ ขณะนี้เป็นระยะเริ่มแรกของความร่วมมือดังกล่าว การประสานความร่วมมือจึงยังทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร

5) ประสานการประเมินเด็กเข้าสู่ Education Health and Care plan (EHC plan) โดยพ่อแม่ ครู หรือแพทย์ที่พบว่าเด็กมีความแตกต่างในการเรียนรู้ หรือการใช้ชีวิตจากเด็กปกติทั่วไปในระดับอายุเดียวกัน และพ่อแม่ต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาและพัฒนาเต็มตามพัฒนาการของเด็ก นักวิเคราะห์ต้องรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มเหล่านี้ ทำการประเมินและจัดทำรายงานการพัฒนาเด็ก เสนอต่อหน่วยงานระดับท้องถิ่น พิจารณาเพื่อขอรับการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นตาม EHC plan กระบวนการพิจารณาใช้เวลาประมาณ 20 สัปดาห์ เด็กที่ได้รับการประเมินจะได้รับสิทธิพิเศษที่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนใดก็ได้ โรงเรียนจะปฏิเสธไม่รับเด็กไม่ได้ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะเลือกให้เด็กเรียนในโรงเรียนปกติ หากไม่ผ่านการพิจารณาและพ่อแม่ ผู้ปกครองไม่เห็นด้วยต่อผลการตัดสินก็สามารถหาหลักฐาน ข้อมูลเพิ่มเติมและสามารถยื่นคำร้องต่อหน่วยงานอีกหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบได้ และผลการตัดสินจากหน่วยงานนี้ หน่วยงานระดับท้องถิ่นต้องปฏิบัติตาม

6) ขยายกลุ่มอายุการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในช่วงอายุ 16-25 ปี โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อให้กลุ่มคนเหล่านี้อยู่ในสังคมได้ ช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งนับเป็นการปฏิวัติการจัดการศึกษาในระดับวิทยาลัย เนื่องจากในวิทยาลัยของประเทศอังกฤษยังไม่เคยดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและผู้พิการ (SEND) มาก่อน

2.3 การจัดสรรงบประมาณสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ปัจจุบันการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาสู่โรงเรียนผ่านหน่วยงานระดับท้องถิ่น ยกเว้นโรงเรียนที่เป็นอคาเดมี จะได้รับงบประมาณจากส่วนกลางโดยไม่ผ่านหน่วยงานระดับท้องถิ่น เงินงบประมาณที่โรงเรียนจะได้รับสามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรปกติตามรายหัวนักเรียน (Core education funding)

ส่วนที่ 2 เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพิ่มเติม (Additional support funding) ซึ่งไม่ได้จัดสรรให้ตามจำนวนของเด็กพิเศษ เนื่องจากไม่ต้องการให้แต่ละโรงเรียนเพิ่มจำนวนเด็กพิเศษให้มีมากเกินไป

เงินงบประมาณที่จัดสรรไม่มีการแจกแจงว่าเป็นเงินสำหรับเด็กปกติ หรือเด็กพิเศษ โดยให้อิสระแก่โรงเรียนในการบริหารจัดการงบประมาณภายในโรงเรียน

ส่วนที่ 3 เป็นงบประมาณที่โรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น (Top-up funding) ในกรณีที่โรงเรียนเห็นว่างบประมาณส่วนที่ 1 และ 2 ที่รัฐบาลจัดสรรให้ยังไม่เพียงพอ สามารถขอรับงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมได้จากหน่วยงานระดับท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่โรงเรียนที่จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมในส่วนที่ 3 คือ โรงเรียนที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโครงการ EHC plan เนื่องจากต้องมีค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสำหรับผู้เรียนกลุ่มนี้เป็นพิเศษ

3. การติดตามประเมินผลคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของ OfSTED (The Office for Standards in Education, Children's Service and Skills)

สำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา การบริการที่เกี่ยวกับเด็กและวิชาชีพ (The Office for Standards in Education, Children's Service and Skills) หรือเรียกโดยย่อว่า “OfSTED” ในประเทศอังกฤษเริ่มต้นการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาครั้งแรกเมื่อปี 1833 (พ.ศ.2376) เนื่องจากขณะนั้นมีกฎหมายเกี่ยวกับอายุ ชั่วโมง และเงื่อนไขในการทำงานของคนงาน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้มีการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนในโรงงานที่จัดการศึกษาให้กับแรงงานเด็ก โดยไม่มีการเผยแพร่ เพียงทำรายงานผลการติดตามประเมินเก็บไว้ในโรงงานแต่ละแห่งเท่านั้น และการติดตามประเมินดังกล่าว ไม่ได้ดำเนินการครอบคลุมโรงงานทุกแห่งที่มีผู้ใช้แรงงานที่เป็นเด็กทำงานอยู่ อีกทั้งยังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้ใช้แรงงานที่เป็นเด็กเช่นกัน ต่อมาในปี 1840 (พ.ศ. 2383) เริ่มมีแนวความคิดที่ต้องให้มีความรับผิดชอบ (accountability) ต่องบประมาณของภาครัฐ จึงมีผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่มีประสบการณ์หรือพื้นฐานเกี่ยวกับการศึกษาเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียน และมีการจัดพิมพ์เผยแพร่ผลการติดตามประเมินคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งข้อคิดเห็นจากการตรวจประเมินรายงานต่อรัฐสภา จนกระทั่งในปี 1992 (พ.ศ. 2535) ผู้ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาซึ่งทำงานภายใต้พระนามของสมเด็จพระราชินี (Her Majesty's Inspectors: HMI) และเป็นส่วนหนึ่งของกระทรวงศึกษา (Department for Education) ทำหน้าที่ในการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในโรงเรียน ภายหลังจากเมื่อมีการประกาศใช้กฎหมายการศึกษา (โรงเรียน) ค.ศ.1992 จึงแยกเป็นหน่วยงานอิสระจากกระทรวงศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา เรียกว่า “สำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา” (The office for Standards in Education : OfSTED)

OfSTED นับเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาเพื่อสร้างคนให้มีคุณภาพ เป็นองค์กรอิสระ (Independent Organization) ไม่ขึ้นกับรัฐ ทำให้การทำงานของ OfSTED มีความเป็นกลาง ไม่ต้องอิงนโยบายของรัฐ และปลอดจากการแทรกแซงทางการเมือง ทำให้สามารถรายงานผลที่ได้จากการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน พร้อมทั้งให้ความเห็นที่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการศึกษาต่อรัฐสภาได้อย่างอิสระ โดย OfSTED มีอำนาจหน้าที่หลักในการตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนของรัฐ ทั้งที่เป็นโรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา สายอาชีพ รวมถึงโรงเรียนเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและเด็กที่ไม่สามารถเข้าโรงเรียนปกติได้ เช่น เด็กที่เป็นผู้อพยพ เด็กที่มีความประพฤติไม่ดี เป็นต้น ส่วนโรงเรียนเอกชน OfSTED จะไม่มีอำนาจหน้าที่ในการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนดังกล่าว แต่จะมีองค์กรอีกองค์กรหนึ่งที่เรียกว่า “Independent School Association” ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับ OfSTED ทำหน้าที่ในการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

ภายหลังจากการประกาศใช้กฎหมายเด็กและครอบครัว 2014 (Children and Family Act 2014) ซึ่งมีสาระสำคัญกำหนดให้โรงเรียนและทุกภาคส่วนจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนเด็กหรือเยาวชนที่เป็นผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Education Needs) หรือเป็นผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย (Disability) นั่นคือโรงเรียนต้องมีการจัดทำแผนการศึกษา สุขภาพ และการดูแลเด็กหรือเยาวชนที่เป็นผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือเป็นผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย (Disability) (EHC Plan) โดยกฎหมายได้ขยายการให้บริการ

ออกไปถึงอายุ 25 ปี รวมทั้งกำหนดให้องค์กรทางสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority) ต้องสนับสนุนงบประมาณสำหรับการพัฒนาตาม EHC Plan ทำให้บทบาทการติดตามประเมินของ OfSTED ขยายออกไปจากเดิมที่ทำหน้าที่เฉพาะติดตามประเมินโรงเรียน ต้องขยายการตรวจประเมินไปยังองค์กรอื่น เช่น หน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority) ศูนย์สุขภาพ องค์กรที่ดูแลเรื่องสุขภาพ คุณภาพมาตรฐานในการดูแลเด็ก เป็นต้น ส่วนวิธีการติดตามประเมินโรงเรียนนั้น ผู้ตรวจประเมินจะเข้าตรวจประเมินโรงเรียน โดยการพูดคุยกับผู้อำนวยการโรงเรียน คณะกรรมการบริหารโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และนักเรียนในโรงเรียน รวมทั้งทบทวนการตรวจประเมินจากรายงานข้อมูลของโรงเรียน และข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับแผนการศึกษา สุขภาพและการดูแล (EHC Plan) หรือการระบุเกี่ยวกับการสนับสนุนนักเรียนที่เป็นผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือผู้บกพร่องทางร่างกาย โดย OfSTED จะเริ่มการตรวจประเมินตามกฎหมายนี้ในช่วงเดือนพฤษภาคม ปี 2016

อาจกล่าวโดยสรุปว่า ในปัจจุบัน OfSTED มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนของรัฐและสถาบันการศึกษาของรัฐ
2. ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการดูแลเด็ก การรับบุตรบุญธรรมและตัวแทนที่อุปการะเด็ก และการฝึกอบรมครู
3. เผยแพร่รายงานเกี่ยวกับข้อค้นพบจากการผลการประเมินที่สามารถนำสู่การปรับเปลี่ยนคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการฝึกอบรม
4. กำกับดูแลเกี่ยวกับการให้บริการเกี่ยวกับการดูแลเด็กเล็ก เด็ก ว่ามีความเหมาะสมสำหรับเด็กทั่วไป และศักยภาพของเยาวชน
5. รายงานผลการติดตามประเมินคุณภาพการศึกษา และเสนอข้อคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาเกี่ยวกับการศึกษาที่เข้าไปตรวจพบต่อรัฐสภา (คณะกรรมการธิการของรัฐสภาซึ่งประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาที่มาจากหลายพรรคการเมือง)

ผลจากการติดตามประเมิน และข้อคิดเห็นต่างๆ ทั้งจุดอ่อนและจุดแข็งในการบริหารจัดการโรงเรียน จัดลำดับความสำคัญในเรื่องต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้โรงเรียนประเมินคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาภายในโรงเรียน เป็นความท้าทายและเป็นแรงผลักดันให้โรงเรียนต้องมีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ติดตามความก้าวหน้าและการดำเนินการแก้ปัญหาจุดอ่อนด้านต่างๆ ของโรงเรียน รวมทั้งผลักดันให้โรงเรียนพัฒนาเพื่อก้าวข้ามจุดอ่อนในด้านต่างๆ เหล่านั้น

ประเภทของผู้ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

ปัจจุบันผู้ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของ OfSTED มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 1,052 คน โดยแบ่งผู้ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 ผู้ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ที่เป็นเจ้าหน้าที่ประจำที่ทำงานภายใต้พระนามของสมเด็จพระราชินี (Her Majesty's Inspectors: HMI) ซึ่งทำงานอยู่ใน OfSTED ซึ่งส่วนใหญ่จะมาจากอดีตผู้บริหารอาวุโสด้านการศึกษา อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์สูงที่เกี่ยวกับการศึกษา

ประเภทที่ 2 ผู้ติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ที่เป็นเจ้าหน้าที่ชั่วคราว โดยบุคคลเหล่านี้จะเข้ามาทำหน้าที่ในการตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะในรอบที่มีการตรวจประเมิน โดยปกติบุคคลเหล่านี้จะมาจากผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน (practitioner) เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้บริหาร ครู แม้ว่าจะได้ค่าตอบแทนไม่มาก แต่บุคคลเหล่านี้จะได้รับประโยชน์ทางอ้อมจากการเข้าไปตรวจ

ประเมินโรงเรียน เนื่องจากทำให้ได้รับประสบการณ์ตรวจประเมินโรงเรียน และสามารถนำประสบการณ์เหล่านั้นมาปรับปรุงการบริหารจัดการโรงเรียนของตนเองในด้านต่างๆ เพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจาก OfSTED

หลักการในการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

OfSTED ยึดหลักการในการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาว่า การติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาต้องใช้วิธีการเดียวกัน โดยวิธีการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจะใช้วิธีเดียวกันกับโรงเรียนทุกประเภท ไม่ว่าโรงเรียนนั้นจะเป็นโรงเรียนทั่วไป (Mainstream Schools) หรือโรงเรียนเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เนื่องจากเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษส่วนใหญ่จะศึกษารวมอยู่ในโรงเรียนทั่วไปมากกว่าโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะ

กระบวนการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

ก่อนปี 2012 (พ.ศ. 2555) OfSTED จะดำเนินการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในช่วงเวลาทุก 2 หรือ 5 ปี โดยการติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนจะแบ่งผลการตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

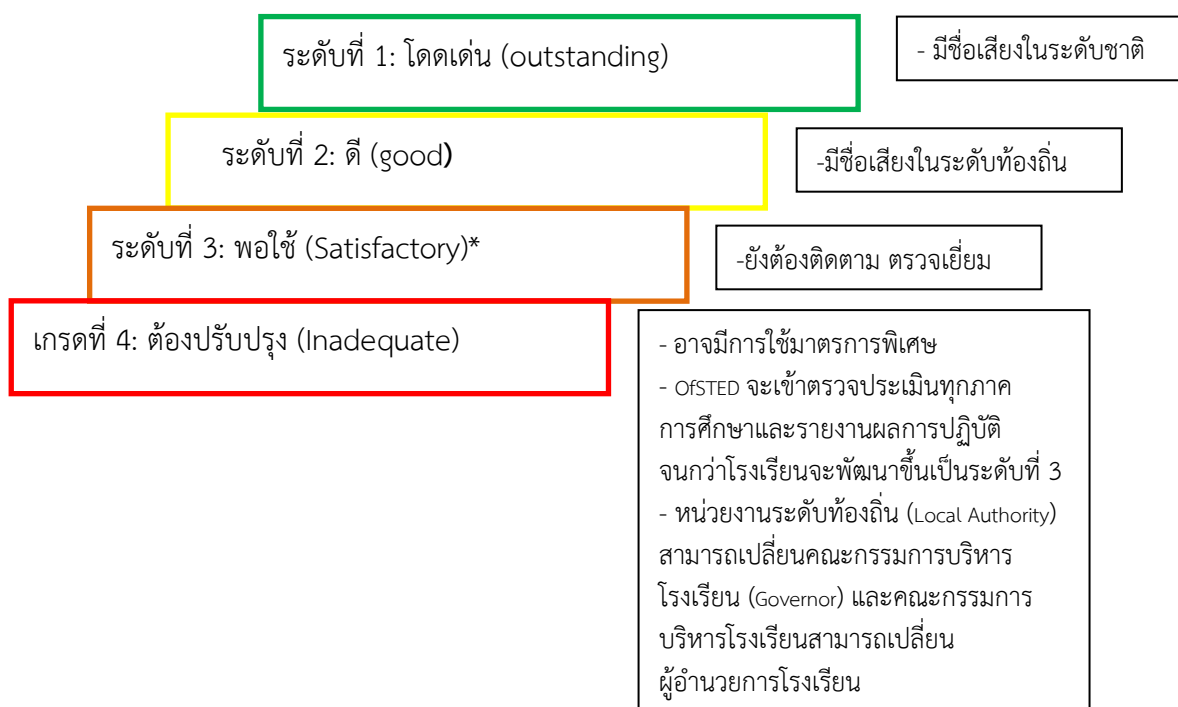
ระดับ 1 ดีเด่น (Outstanding) เป็นระดับที่โรงเรียนสามารถจะเป็นผู้นำทางการศึกษาระดับชาติ

ระดับ 2 ดี (Good) เป็นระดับที่โรงเรียนสามารถจะเป็นผู้นำทางการศึกษาระดับท้องถิ่น

ระดับ 3 พอใช้ (Satisfactory) เป็นระดับที่โรงเรียนจะต้องได้รับการติดตามประเมินผลคุณภาพมาตรฐานการศึกษา เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน

ระดับที่ 4 ต้องปรับปรุง (Inadequate) เป็นระดับที่โรงเรียนจะต้องได้รับการใช้มาตรการพิเศษ โดย OfSTED จะเข้าตรวจประเมินโรงเรียนในแต่ละภาคการศึกษาและรายงานความก้าวหน้าจนกว่าโรงเรียนจะพัฒนาขึ้นมาสู่ในระดับที่ 3 ท้องถิ่นที่รับผิดชอบการศึกษาในเขตนั้นสามารถที่จะเปลี่ยนคณะกรรมการบริหาร (Governor) โรงเรียนและคณะกรรมการบริหารโรงเรียนสามารถที่จะเปลี่ยนตัวผู้อำนวยการโรงเรียน

แผนภาพที่ 3 ระดับของผลการตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนที่ได้ระดับการติดตามประเมินอยู่ในระดับดีเด่นและระดับดีจะได้รับ การตรวจประเมินซ้ำอีก ครั้งใน 5 ปีถัดไป ส่วนโรงเรียนที่ได้ระดับการตรวจประเมินอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง จะได้รับการตรวจ ประเมินบ่อยครั้งมากขึ้น โดยผู้ตรวจประเมินอาจจะเข้าตรวจประเมินโรงเรียนโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าก็ได้

ปัจจุบันโรงเรียนส่วนใหญ่จะมีผลการตรวจประเมินอยู่ในระดับ 2 ดี (Good) ดังนั้น เมื่อเดือนกันยายน ปี 2015 (พ.ศ. 2558) OFSTED ได้วางนโยบายว่า เด็กทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาในโรงเรียนที่ดีจึงได้มีการ เปลี่ยนแปลงการตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เปลี่ยนระดับการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาจาก 4 ระดับเป็น 3 ระดับ กล่าวคือจาก เดิมระดับ 3 เป็นระดับพอใช้ (Satisfactory) ให้ถูกแทนที่เป็น “ระดับที่ต้องปรับปรุง (Inadequate)”

2. ปรับระยะเวลาในการเข้าตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนที่เคยได้รับผลการ ประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับ ดี (Good) ให้สั้นลง และตรวจสอบเพียงว่าโรงเรียนดังกล่าว ยังคงอยู่ในระดับ ดี หรือไม่ โดย OFSTED จะเข้าตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ดังกล่าวทุก 3 ปีจึงเข้าประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน 1 ครั้ง และใช้เวลาเข้าตรวจคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน 1 – 2 วัน และติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาแบบลงลึก เช่นเดียวกับกรณีของโรงเรียนที่อยู่ในระดับ 3 พอใช้ (Satisfactory) และระดับที่ 4 ต้องปรับปรุง (Inadequate) ซึ่งการประเมินในลักษณะนี้ ผู้ติดตามประเมินจะเริ่มต้นการตรวจประเมินโรงเรียนโดยตั้ง สมมุติฐานว่าโรงเรียนดังกล่าวยังคงอยู่ในระดับดี กล่าวคือ ให้อิสระแก่โรงเรียนในการแสดงกิจกรรม หรือ วิธีการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนที่เป็นเด็กปกติ หรือเด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษต่อผู้เข้าตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษา มากขึ้น ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องแสดง ให้เห็นว่ามีการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างไร มีเอกสารหลักฐานการที่โรงเรียนประเมินตนเองคงอยู่ในระดับดี หรือระดับดีเด่น เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียนจะมีการนำเสนอว่ามีช่องว่างในการบริหารจุดแข็งและจุดอ่อนใน การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือผู้ให้บริการ แต่แสดงให้เห็นว่ามีแผนการดำเนินงานที่เชื่อถือได้ ซึ่งสามารถระบุจุดที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษที่เป็นจุดอ่อนและยังคงรักษาจุดแข็งในส่วนอื่นๆ ของโรงเรียน ได้ ถ้ามีการป้องกันอย่างมีประสิทธิภาพและมีวัฒนธรรมในการทำงานที่ดีพอ นอกจากนั้นระหว่างการประเมิน ในระยะเวลาสั้น ผู้ติดตามประเมินจะดูว่าสิ่งที่ผู้อำนวยการโรงเรียนนำเสนอมีความเชื่อถือได้หรือไม่ โดย ผู้ติดตามประเมินจะทำการสังเกต และอภิปรายร่วมกับบุคลากรในโรงเรียน และนักเรียน หรือผู้มีส่วนได้เสีย เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง หน่วยงานระดับท้องถิ่น ตลอดจนดูข้อมูลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน หากข้อมูลทุกฝ่ายสอดคล้องกัน ผู้ตรวจประเมินก็จะให้ผลการประเมินของโรงเรียนดังกล่าวยังอยู่ในระดับดี

สิ่งสำคัญของการประเมินในลักษณะเช่นนี้คือ จุดเริ่มต้นที่ใช้ในการประเมินคุณภาพมาตรฐานจะต้อง ถูกต้องแม่นยำ (Starting point) ผู้ติดตามประเมินจึงจะสามารถตรวจประเมินคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียน ว่ามีการพัฒนาจากเดิมหรือไม่ ซึ่งจุดเริ่มต้นที่ใช้ในการประเมินคุณภาพมาตรฐาน (Starting point) มาจาก กรอบมาตรฐานในการประเมินคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียนในแต่ละด้าน และผู้ติดตามประเมินได้เคยให้ คะแนนไว้ เช่น ด้านการเรียนการสอน พฤติกรรมของนักเรียน สุขภาพในโรงเรียน ตัวอย่างของการให้ คะแนน กรณีที่โรงเรียนที่รับการตรวจประเมินมีเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนอยู่ในโรงเรียน การให้ คะแนนของผู้ตรวจประเมินจะดูว่า โรงเรียนให้การสนับสนุนเด็กประเภทนี้ดีหรือไม่อย่างไร เข้ามาคำนวณรวม ในการให้ระดับแต่ละโรงเรียนด้วย

3. ปรับกรอบการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนของผู้ติดตามประเมินให้เป็น “มาตรฐาน เดียวกัน” เพื่อใช้กับโรงเรียนประเภทเดียวกันให้ได้รับการประเมินแบบเดียวกัน ภายใต้คำกล่าวที่ว่า “ประเมิน

คุณภาพมาตรฐานโรงเรียนเหมือนกัน ก็จะต้องใช้วิธีการประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนแบบเดียวกัน” กล่าวคือ กรอบการประเมินกรอบใหม่ (New Common Inspection Framework: CIF) กำหนดกรอบว่า

(1) โรงเรียนทั่วไปและโรงเรียนอคาเดมี โรงเรียนที่จัดอาชีวศึกษา จะลดระยะเวลาการประเมินลง สำหรับผู้ให้บริการจัดการศึกษาที่อยู่ในระดับดี

(2) โรงเรียนที่ไม่ใช่สมาคมเอกชน (Non-association independent schools) จะประเมินขึ้นอยู่กัพื้นฐานการจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียน

(3) โรงเรียนอนุบาลหรือศูนย์เด็กเล็ก จะตรวจประเมินโรงเรียนอนุบาลหรือศูนย์เด็กเล็กที่จัดการศึกษาให้กับเด็กอายุ 2 ปี

กรอบการประเมินดังกล่าวจะนำไปใช้ในการทำสัญญากับผู้ติดตามประเมินทุกคนและเปลี่ยนไปสู่วิธีการทำงานตามแนวทางของกรอบการประเมินใหม่นี้

การติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนการศึกษาพิเศษและนักเรียนที่เป็นผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทั่วไป

การติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ผู้ติดตามประเมินจะตรวจประเมินในประเด็นการยกระดับมาตรฐานและพัฒนาการของเด็ก โดยตรวจประเมินจะให้ประเมินค่านองนำหนักคะแนนที่ให้นักเรียนแต่ละคนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากโรงเรียนอย่างไร ผู้ติดตามประเมินจะทดสอบจากโรงเรียนมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เด็กกลุ่มนี้อย่างไร โดยพิจารณาจากโรงเรียนได้ส่งเสริมนักเรียนผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อยู่ในโรงเรียนเป็นไปตามความต้องการความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคนหรือไม่ ซึ่งมักจะสังเกตจากวิธีการที่โรงเรียนช่วยเหลือนักเรียนให้มีพัฒนาการและเติมเต็มศักยภาพของนักเรียนอย่างไร

การติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนทั่วไป ที่มีนักเรียนที่เป็นผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่เรียนอยู่ในโรงเรียนทั่วไป (ซึ่งส่วนใหญ่ักเรียนประเภทนี้จะเรียนร่วมอยู่ในโรงเรียนทั่วไป) ผู้ตรวจประเมินจะต้องพิจารณาให้คะแนนที่โรงเรียนจัดการศึกษาให้เด็กประเภทนี้รวมเข้ากับการจัดการศึกษาให้เด็กปกติ

เกณฑ์การติดตามประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่นำมาตัดสินระดับคุณภาพมาตรฐานของแต่ละโรงเรียนที่รับการติดตามประเมิน

ผู้ติดตามประเมินจะให้คะแนนเพื่อตัดสินระดับคุณภาพมาตรฐานของแต่ละโรงเรียนที่รับการตรวจประเมินใน 4 ด้าน คือ

1. ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการศึกษา (Leadership and management)
2. การสอน การเรียนรู้ และการประเมินผล (Teaching, learning and assessment)
3. การพัฒนาเฉพาะบุคคล ความประพฤติ และสวัสดิภาพ (Personal development, behavior and welfare)
4. ผลสัมฤทธิ์ (Outcome)

ผู้ติดตามประเมินจะประเมินค่าคะแนนรอบสุดท้ายที่ให้คะแนนแต่ละเกณฑ์เพื่อตัดสินระดับคุณภาพมาตรฐานของแต่ละโรงเรียนที่รับการตรวจประเมิน โดยมีประเด็นในการตรวจประเมินแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการศึกษา (Leadership and management)

ประเด็นในการตรวจประเมิน	ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการที่โดดเด่น (Outstanding)
ภาษาอังกฤษ การรู้หนังสือและคณิตศาสตร์ - การเชื่อมโยงข้ามหลักสูตร	
ปรับข้อกำหนดเงื่อนไขให้อยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ความต้องการที่ถูกต้อง	
<p>นักเรียนที่มีความจำเป็นต้องการพิเศษจะได้รับการตอบสนองที่ดีด้านการศึกษา เมื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความทะเยอทะยานที่จะประสบความสำเร็จ - ได้รับการสอนที่ดี - มีข้อกำหนดเงื่อนไขที่อยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ความต้องการอย่างระมัดระวัง มีการเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดในความก้าวหน้าของแต่ละบุคคล และมีการถ่ายทอดการรับรู้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น - มีการประเมินผลแบบปกติตามข้อกำหนดเงื่อนไขที่มีประสิทธิภาพ - มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว อันเป็นผลจากข้อกำหนดเงื่อนไขที่จะประเมินความสำเร็จและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น 	

สิ่งที่สำคัญของเกณฑ์ด้านนี้คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องแสดงความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และมีการประเมินการบริหารจัดการโรงเรียนตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นวิชาที่จัดการเรียนการสอนให้นักเรียน การจัดกิจกรรมกลุ่มการเรียนการสอน รวมถึงการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อให้นักเรียนมีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าถึงการเรียนการสอนแต่ละวิชา และประเมินค่าการพัฒนาการของนักเรียนกลุ่มนี้มีความก้าวหน้าหรือไม่อย่างไร ผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องพิจารณาเรื่องหลักสูตรว่าวิชาอะไรที่จะจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ซึ่งผู้ติดตามประเมินจะให้ความสำคัญกับวิชาที่สอนให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ (literacy) ภาษาอังกฤษ การสื่อสาร (communication) การอ่าน การเขียน และค่านวน (mathematic) นอกจากนี้ กรณีที่โรงเรียนเคยได้รับการตัดสินว่ามีระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับ ดีเด่น ผู้ติดตามประเมินจะตรวจประเมินคณะกรรมการบริหารโรงเรียน (Governing body) ว่ามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

สิ่งที่ผู้ติดตามประเมินต้องการเห็นจากโรงเรียนในส่วนของจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษคือ โรงเรียนทำอย่างไรให้นักเรียนกลุ่มนี้สามารถเข้าถึงวิชาในหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมกับความต้องการ ความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่ม การจัดการเรียนการสอนแบบ 1 ต่อ 1 เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับการเรียนรู้ในแต่ละวิชาที่อยู่ในหลักสูตรได้

เช่นเดียวกับนักเรียนอื่น ๆ นอกจากนี้ สิ่งที่คุณตรวจประเมินมีความคาดหวังอย่างสูงที่ต้องการ เห็นจากโรงเรียน ในส่วนของการจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ คือ การจัดการเรียนการสอนที่สามารถ พัฒนาเด็กอย่างเต็มตามศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาของเด็กแต่ละคนเด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้และมีงานทำ อีกทั้งผู้ตรวจประเมินคาดหวังว่าโรงเรียนมีการกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนแก่ เด็กกลุ่มนี้อย่างเหมาะสม ไม่ใช่เป็นการตั้งมาตรฐานการประเมินผลการเรียนของเด็กกลุ่มนี้ให้ต่ำเพื่อให้เด็ก ผ่านการประเมินผลการเรียนไปเท่านั้น

2. การสอน การเรียนรู้ และการประเมินผล (Teaching, learning and assessment)

ประเด็นในการตรวจประเมิน	คำอธิบายการสอน การเรียนรู้ และการประเมินผล ที่ได้เกรดในระดับโดดเด่น (Outstanding)
<p>1. การสอน (Teaching)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ติดตามประเมิน ต้องไม่คาดหวังว่า เจ้าหน้าที่ที่ทำการสอนนั้นจะสอนวิธีใดวิธีหนึ่งที เฉพาะเจาะจง หรือเป็นไปตามวิธีการที่กำหนด - ผู้ติดตามประเมิน ต้องประเมินการ ปฏิบัติงานและการมีส่วนร่วมของครูผู้ช่วย ผู้ติดตาม ประเมินควรพิจารณาว่า ครูผู้ช่วยทราบถึงบทบาท และการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนของตนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ ผู้ติดตามประเมินยังควรพิจารณาวิธีการที่ ดีซึ่งโรงเรียนสร้างความมั่นใจให้กับครูผู้ช่วยในเรื่อง ของการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนอย่างเพียงพอ - ครูและเจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ มีความคาดหวัง สูงอย่างต่อเนื่องที่จะเห็นนักเรียนแต่ละคนประสบความสำเร็จ - การนำข้อมูลจากการประเมินมาใช้ในการ วางแผนการจัดการเรียนการสอน และแผนกลยุทธ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมทั้ง เพื่อใช้ระบุว่านักเรียน คนใดมีผลการเรียนไม่ดี หรือ นักเรียนคนใดต้องการ ความช่วยเหลือเพิ่มเติม หรือเพื่อช่วยให้นักเรียนคนใด มีความก้าวหน้าที่ดีนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายคือ นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จ 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูระบุได้ถึงความเข้าใจผิดของนักเรียนและสามารถ ปรับแก้ไขให้ถูกต้องได้ - ครูจัดการกับพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพด้วยความชัดเจนของกฎที่มีผลบังคับใช้ อย่างต่อเนื่อง - ครูสามารถระบุและสนับสนุนนักเรียนคนใดที่มีผล การเรียนอ่อนให้เรียนดีขึ้น - ผู้ปกครองได้รับการแนะนำเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมให้ เด็กปรับปรุงตนเอง - ครูสามารถตอบสนองได้อย่างรวดเร็วกับความท้าทาย จากบทเรียนที่เข้าไปเข้ามา และการใช้ภาษาที่ไม่ เหมาะสมทั้งในบทเรียนและบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน
<p>2. การเรียนรู้ (Learning)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเสมอภาคของโอกาส และการ ตระหนักรู้ในเรื่องของความหลากหลาย ได้รับการ ส่งเสริมผ่านการเรียนการสอนและการเรียนรู้ - การเข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแล และนายจ้างนั้น ช่วยให้คุณคล 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูมีความคาดหวังสูงอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับทัศนคติ ในการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน - นักเรียนรักความท้าทายของการเรียนรู้และไม่ย่อท้อ ต่อความล้มเหลว

ประเด็นในการตรวจประเมิน	คำอธิบายการสอน การเรียนรู้ และการประเมินผล ที่ได้เกิดในระดับโดดเด่น (Outstanding)
<p>เหล่านี้เข้าใจว่า นักเรียนแต่ละคนอาจจะเป็นบุตรหรือลูกจ้างของตนมีอะไรบ้างที่ได้ตามมาตรฐานที่คาดหวัง และมีอะไรบ้างที่นักเรียนนั้นต้องทำ เพื่อปรับปรุง</p>	
<p>3. การประเมินผล (Assessment) การประเมินผล และการระบุตัวตน (Assessment and identification)</p> <p>เมื่อนักเรียนมีผลการเรียนต่ำกว่าระดับที่คาดหวัง เมื่อพิจารณาจากตามอายุของนักเรียน หรือขาดความก้าวหน้ากว่าที่คาดหวัง โรงเรียนควรวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนและระบบการสนับสนุนของโรงเรียนว่ามีจุดบกพร่องอย่างไร</p> <p>โรงเรียนควรจะไปไปที่การปรับปรุงข้อกำหนดเงื่อนไขทั่วไป เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน มากกว่าการเพิ่มข้อกำหนดเงื่อนไขให้กับนักเรียน</p>	<p>การประเมินที่เที่ยงตรง ถูกต้อง และเกิดผลกระทบนั้น ผู้ตรวจประเมินจะพิจารณาถึงวิธีการที่ดี เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูใช้การประเมินใด ๆ สำหรับการสร้างนักเรียนจากจุดเริ่มต้น การประเมินครู และการทดสอบเพื่อปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนที่จะทำให้ นักเรียนประสบความสำเร็จตามศักยภาพของพวกเขาในแต่ละช่วงเวลา * การประเมิน ต้องประเมินตามหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ตามหลักสูตร - ครูต้องประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่ามีความก้าวหน้ารวมทั้งสอดคล้องกับความสำเร็จที่เกิดขึ้น เช่น วิชาที่เรียน กลุ่มอายุเดียวกัน และระหว่างกลุ่มอายุที่ต่างกัน

โดยมีแนวการปฏิบัติที่ดีด้านการสอน (Best practice: Teaching) ดังต่อไปนี้

1. มีโครงสร้างและการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และเป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้
2. เน้นการเรียนรู้มากกว่าการสร้างความรู้ วุ่นวายจากการทำงานระยะสั้น
3. มีกิจกรรมที่ทำท่ายและสร้างแรงจูงใจ โดยให้นักเรียนเข้าร่วม สนใจ และใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีความต้องการที่จะทำความเข้าใจในแนวคิดใหม่ที่จะสอนเป็นอย่างดี และรับประกันว่า นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือผู้บกพร่องทางร่างกายจะได้รับการสอนที่มีคุณภาพสูงในช่วงเวลาที่สำคัญของแต่ละบทเรียน
5. มีการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร ความสามารถในการอ่านและเขียน และทักษะทางคณิตศาสตร์
6. มีการประเมินผลที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อแจ้งผลการสอน และการปรับปรุงการเรียนรู้
7. ระยะเวลาที่ใช้ไปกับการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียน สะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน
8. ครูรู้จักนักเรียนของตนเอง และทราบถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพิเศษของนักเรียน
9. มีผลสะท้อนที่มีประสิทธิภาพเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ลุ่มลึก และสามารถระบุได้ถึงขั้นตอนต่อไปที่นักเรียนจะต้องเลือก
10. มีการสนับสนุนที่เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยในการปรับปรุงการเรียนรู้และส่งเสริมความเป็นอิสระ

สำหรับตัวอย่างการติดตามประเมินเกี่ยวกับการสอน การเรียนรู้ และการประเมินผลนักเรียนผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น ผู้ติดตามประเมินจะดูว่า โรงเรียนได้ใช้ผู้ดูแลที่โรงเรียนจ้างเข้ามาดูแลนักเรียนผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้นักเรียนดังกล่าวได้รับประโยชน์สูงสุดหรือไม่ เนื่องจากเมื่อโรงเรียนรับนักเรียน ผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนจะได้รับเงินอุดหนุนการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ รวมถึงการจ้างผู้ดูแลด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ผู้ตรวจประเมินยังคาดหวังที่จะเห็นโรงเรียนมีการวัดประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างถูกต้อง แม่นยำ รวมทั้งมีความเหมาะสม เท่าเทียม และมีความหลากหลาย (diversity) ที่ทำให้มั่นใจว่าเด็กทุกคนได้รับคุณภาพในการจัดการศึกษาจากโรงเรียนอย่างเท่าเทียม โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเป็นกลุ่มเด็กผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือเป็นผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ซึ่งผู้ติดตามประเมินอาจจะเทียบวิธีการประเมินผลของโรงเรียนที่เข้าตรวจประเมินกับโรงเรียนอื่น สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผู้ตรวจประเมินจะดูผลการประเมินเบื้องต้นว่า เด็กที่เข้ามาในโรงเรียนเป็นผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีความบกพร่องอย่างไร และมีแนวทางในการพัฒนาเด็กอย่างไร โรงเรียนต้องสามารถแสดงหลักฐานดังกล่าวได้ นอกจากนี้ ผู้ตรวจประเมินคาดหวังที่จะเห็นว่า พ่อแม่มีความสุขกับการที่ลูกได้เรียนในโรงเรียน เห็นว่า โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนที่ดี สนับสนุนลูกของตนทำให้ลูกของตนมีพัฒนาการทั้งร่างกายและการเรียนรู้ รวมทั้งมีความมั่นใจว่าพ่อแม่จะมีส่วนสำคัญในการวัดประเมินผลการเรียนของโรงเรียน

3. พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมและสวัสดิการ (Personal development, behavior and welfare)

ประเด็นในการตรวจประเมิน	คำอธิบายพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมและสวัสดิการ ในระดับโดดเด่น (Outstanding)
ผู้ติดตามประเมินจะประมวลผลการประเมินโดยใช้หลักฐานที่ปรากฏในช่วงการตรวจประเมิน ได้แก่ เอกสาร หลักฐานเกี่ยวกับพฤติกรรม และวิธีการที่โรงเรียนจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่ดี เช่น การอภิปราย และการสังเกตนักเรียนในช่วงเวลาพัก ช่วงเวลากลางวันและระหว่างเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนได้รับการเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับที่สูงขึ้น การฝึกอบรม การฝึกงาน การมีธุรกิจเป็นของตนเองนักเรียนแต่ละคน - นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา อยากมาโรงเรียนทุกวัน และไม่มีนักเรียนกลุ่มใดพลาดโอกาสนี้ - สำหรับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจะมีการปรับปรุงพฤติกรรมให้มีความยั่งยืน
ผู้ติดตามประเมินจะประเมินโรงเรียนจากข้อยกเว้นที่โรงเรียนใช้ รวมทั้งอัตรา รูปแบบและเหตุผลที่ยกเว้น เช่น ความแตกต่างระหว่างกลุ่มของนักเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่และนักเรียนสามารถจัดการกับพฤติกรรมที่ไม่ดี และ/หรือการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมหรือก้าวร้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ผู้ติดตามประเมินจะรวบรวมความเห็นของพ่อแม่เจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีความปลอดภัยและมีความรู้สึกปลอดภัยตลอดเวลา
ผู้ติดตามประเมินต้องคำนึงถึงมุมมองที่แตกต่างกันของนักเรียนที่ต่างกลุ่มกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พฤติกรรมที่เกิดจากประสบการณ์ และทัศนคติในเรื่องราวต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีความเข้าใจต่อความสัมพันธ์ที่ดีตามช่วงอายุ และมีความมั่นใจในความปลอดภัยจากการละเมิดและการแสวงหาผลประโยชน์
ผู้ติดตามประเมินจะประเมินประสบการณ์เป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม เช่น นักเรียนพิการและผู้ที่มีความต้องการพิเศษด้านการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนมีเข้าใจเป็นอย่างดีถึงความปลอดภัยในการอยู่ในโลกออนไลน์

สำหรับตัวอย่างการติดตามประเมินด้านนี้ ผู้ประเมินจะพิจารณาในด้านต่างๆ เช่น

- กรณีที่มีนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่ดี ผู้อำนวยการโรงเรียนมีวิธีการจัดการอย่างไร เช่น การแยกนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดี มีการพักการเรียน หรือโรงเรียนได้มีแนวปฏิบัติตามกฎหมายที่ออกมาเพื่อคุ้มครองเด็ก เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการล้อเลียนกันในโรงเรียน การก่อการร้าย เป็นต้น

- กรณีเกี่ยวความปลอดภัย เช่น หากมีบุคคลภายนอกมาติดต่อที่โรงเรียน โรงเรียนมีระบบรักษาความปลอดภัยอย่างไร หรือผู้ตรวจประเมินจะเข้าไปพูดคุยกับผู้แทนนักเรียนหรือนักเรียนแบบไม่เป็นทางการว่านักเรียนเข้า-ออกจากโรงเรียนอย่างไร รู้สึกปลอดภัยหรือไม่เวลาอยู่ที่โรงเรียน หรือการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสารสนเทศ ผู้ตรวจประเมินจะพิจารณาว่าโรงเรียนได้สร้างความตระหนักให้กับนักเรียนเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีอย่างไร

4. ผลลัพธ์ในการจัดการศึกษา (Outcome)

ประเด็นในการตรวจประเมิน	คำอธิบายผลลัพธ์ของเด็กและผู้เรียนในระดับที่โดดเด่น (Outstanding)
<p>- ผู้ติดตามประเมินจะพิจารณาถึงความก้าวหน้าของนักเรียนผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย โดยเฉพาะในเรื่องของความก้าวหน้าจากจุดเริ่มต้นที่คล้ายกันของนักเรียนทุกคนในประเทศ</p> <p>- ผู้ติดตามประเมินจะทดสอบผลที่เกิดขึ้นจากความช่วยเหลือด้านการเงิน เพื่อลดช่องว่างในด้านความก้าวหน้าและความสำเร็จมีความคาดหวังว่าการระบุ/ชี้เฉพาะเจาะจงในความต้องการพิเศษด้านการศึกษา นั้น จะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นหรือการเตรียมการที่แตกต่างกัน เพื่อสร้างและนำไปสู่การปรับปรุงความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ผลลัพธ์</p> <p>เมื่อมีการตัดสินคุณภาพของผลลัพธ์นักเรียน จะต้องพิจารณาด้านที่มีความสำคัญต่อไปนี้:</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมการสำหรับขั้นตอนต่อไปในการศึกษา การฝึกอบรม และการจ้างงาน และชีวิตวัยผู้ใหญ่ - การระบุ/ชี้เฉพาะ/จำแนกได้ถึงผลลัพธ์ที่ตั้งใจ/เป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับคนหนุ่มสาวและผู้ปกครอง/ผู้ดูแล - มีความคาดหวังสูง โดยเปรียบเทียบข้อมูลมีอยู่ในระดับชาติ - อายุและจุดเริ่มต้นที่ของคนหนุ่มสาว - คำถึงถึงความบกพร่องด้านต่างๆของคนหนุ่มสาว/ความต้องการจำเป็นพิเศษ <p>ปัจจัยหลัก key points</p>
<p>ต้องมีการรายงานผลเกี่ยวกับผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียนผู้มีความบกพร่องในด้านต่างๆ และผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การบริหารจัดการทรัพยากรโดยผู้เชี่ยวชาญ และผลการประเมินโรงเรียนที่สามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของนักเรียนแต่ละคน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาจุดเริ่มต้น (Starting point) ของแต่ละบุคคล - ความก้าวหน้าเกินกว่าที่คาดไว้ - การพัฒนาที่ครอบคลุม หลากหลาย - เน้นความสำคัญของการสื่อสาร การอ่านเขียน และคณิตศาสตร์
<p>สำหรับกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาในเรื่องการเรียนรู้ ความสำเร็จของนักเรียนกลุ่มนี้ จะมีไม่มากไปกว่าระดับ “ต่ำ” ซึ่งผลการตัดสินนี้จะขึ้นอยู่กับ การประเมินผลนักเรียนในการเรียนรู้และความก้าวหน้า</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการเตรียมความพร้อมสำหรับขั้นตอนต่อไปในการศึกษา ฝึกอบรม หรือการจ้างงาน

ประเด็นในการตรวจประเมิน	คำอธิบายผลลัพธ์ของเด็กและผู้เรียน ในระดับที่โดดเด่น (Outstanding)
เมื่อเทียบจากจุดเริ่มต้น (Starting point) ของนักเรียนคนนั้นเอง ตามอายุและตามการวัดที่ใช้ในโรงเรียนนั้นๆ การประเมินผลสัมฤทธิ์ โรงเรียนไม่ควรใช้ความสำเร็จของนักเรียนผู้มีความบกพร่องทางในด้านต่างๆและนักเรียนผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไปเปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่น ๆ	
โรงเรียนอาจจะใช้เครื่องมือการจัดลำดับ/ประเภทการประเมินผล และหลักฐานเพื่อใช้ตัดสินว่านักเรียนคนใดสามารถปฏิบัติได้ หรือมีความก้าวหน้าเกินกว่าที่คาดไว้ตามอายุและจากจุดที่เริ่มต้น	
ผู้ติดตามประเมินต้องมั่นใจว่า วิธีการที่ใช้เป็นวิธีที่ประสิทธิภาพ และทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของโรงเรียน มีความถูกต้องและเชื่อถือได้	
ผู้ติดตามประเมินต้องพิจารณาความก้าวหน้าของนักเรียนที่อยู่นอกเหนือจากเงื่อนไขในหนึ่งสัปดาห์หรือตลอดสัปดาห์ และโรงเรียนได้บันทึกผลความก้าวหน้าของนักเรียนเหล่านี้	

ดังได้กล่าวแล้วว่า การติดตามประเมินคุณภาพการศึกษาของ OfSTED เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพมาตรฐาน ดังนั้น ผลจากการตรวจประเมินของ OfSTED หากโรงเรียนใดมีข้อบกพร่องในการจัดการศึกษาและมีผลการติดตามประเมินอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (Inadequate) โรงเรียนจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติงาน แก้ไขข้อบกพร่องตามที่ระบุไว้ในรายงาน แผนปฏิบัติงานดังกล่าวต้องนำเสนอรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ หากรัฐมนตรีไม่เห็นชอบแผนดังกล่าว หรือผลการติดตามประเมินพบว่า โรงเรียนไม่มีความก้าวหน้า รัฐมนตรีอาจสั่งปิดโรงเรียนหรือโอนโรงเรียนไปขึ้นกับสมาคมการศึกษา (Education Association) ซึ่งมีกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งของรัฐมนตรี ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการบริหารโรงเรียน และหาก OfSTED ติดตามประเมินแล้วพบว่า โรงเรียนใดมีคุณภาพถึงระดับเป็นที่ยอมรับแล้ว จึงจะยกเลิการบริหารงานโดยสมาคมการศึกษาดังกล่าว รวมทั้งจะได้รับเงินอุดหนุน แต่หากโรงเรียนใดได้รับมาตรการพิเศษและสมาคมการศึกษาเข้ามาทำหน้าที่กรรมการบริหารโรงเรียนแล้ว ผลการตรวจประเมินยังไม่เป็นที่พอใจ รัฐมนตรีอาจสั่งปิดโรงเรียนภายในเวลา 2 ปี นับจากที่ให้มีการปรับปรุง

บทที่ 3

กรณีศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียน แบบ Inclusive Education ของประเทศอังกฤษ

การศึกษาทางด้าน Inclusive Education ณ ประเทศอังกฤษครั้งนี้ คณะศึกษาดูงานได้ไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี 4 แห่ง ในโรงเรียน 2 ประเภท คือ 1) โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในเครือ Eden Academy ได้แก่ Pentland Field School และ RNIB Sunshine House School 2) โรงเรียนทั่วไป (Maintained Schools) ได้แก่ Deanesfield Primary School และ Southfields Academy รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในเครือ Eden Academy

Eden Academy เป็นโรงเรียนเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาแก่ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยเฉพาะในกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งผู้ที่อาจจะมีอาการออทิสติกและความต้องการทางกายภาพหรือทางประสาทสัมผัส

Eden Academy มีโรงเรียนเครือข่ายดำเนินงานร่วมกันภายใต้ทรัสต์ ซึ่งนำโดยประธานคณะกรรมการของ Eden Academy โดยผสมผสานการปฏิบัติด้านการศึกษาและการรักษาที่ดีที่สุด วิธีการของทีมจะสร้างความมั่นใจในการทำงานที่ใกล้ชิดกับครอบครัวและผู้ดูแลเด็กให้สามารถระบุและตอบสนองต่อความต้องการของเด็กและเยาวชนได้

วิธีดำเนินงาน

มีการส่งเสริมมาตรฐานสูงสุดของการเรียนการสอนและการเรียนรู้ และการทำงานร่วมกับครอบครัวของเด็กและเยาวชน โดยเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลาง

ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับ Eden Academy ไม่ว่าจะอยู่โรงเรียนไหน มีบทบาทอะไร Eden Academy ตั้งใจทำงานโดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

บทบาทของสถาบันการศึกษา (Academy Leads)

Eden Academy มีโครงสร้างที่กำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของสถาบันการศึกษาไว้ โดยกำหนดหน้าที่ให้ทุกโรงเรียนปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและดีที่สุด ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ ดังนี้

- การเงินและทรัพยากร (Finance & Resources)
- หลักสูตร และการประเมินผล (Curriculum & Assessment)
- การบริการครอบครัว (Family Services)
- การบำบัด (Therapy)
- การพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง (Continuing Professional Development for staff)
- การตลาดและการสื่อสาร (Marketing & Communication)

วิสัยทัศน์

Eden Academy จะสร้างศูนย์ความเป็นเลิศทางการศึกษาที่ทำให้เด็กและเยาวชนประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับได้

ภารกิจ

1. Eden Academy จะเป็นผู้นำระดับชาติในด้านการศึกษาพิเศษ
2. สร้างจุดแข็งของแต่ละโรงเรียน/สถาบันการศึกษาในการสร้างการปฏิบัติที่ดี และเน้นการดำเนินการด้านการเรียนการสอนที่โดดเด่น และการเรียนรู้ที่เป็นหัวใจของทุกสิ่ง
3. เด็กและเยาวชนจะบรรลุผลทางวิชาการที่ดีเยี่ยมในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ได้รับการเอาใจใส่ และมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของตนเองให้กับสังคม
4. อารมณ์ครูและบุคลากรอย่างมืออาชีพ
5. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่และชุมชน

ค่านิยม (Value Statements)

Academy และโรงเรียน ดำเนินการตามค่านิยม ดังนี้:

- Inclusion - รวม – ทุกเสียงของทุกคน และทุกคนจะได้ยิน
- Focus - มุ่งเน้น - เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่งที่ทำเนิการ
- Collaboration - ทำงานร่วมกัน – ร่วมกัน เพื่อความเข้มแข็ง
- Quality – คุณภาพ เป็นเลิศด้วยนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- Integrity - ความซื่อสัตย์ - ความโปร่งใสและเป็นธรรมในทุกการกระทำ

การศึกษาและหลักสูตร (Education & Curriculum)

Eden Academy จะให้ความสำคัญลำดับแรกในการจัดให้นักเรียนทุกคนประสบความสำเร็จในระดับที่ดีที่สุดตามศักยภาพของแต่ละคน โดยมุ่งเน้นไปที่ความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อให้การเรียนการสอนสามารถส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการพัฒนา ซึ่งจะมีการจัดชั้นเรียนให้เป็นกลุ่มขนาดเล็ก มีนักเรียน 6-10 คน ตามอายุ ความสามารถในการเรียนรู้ และความจำเป็นในการเรียนรู้ รวมถึงการส่งเสริมความเป็นอิสระแก่นักเรียนทุกคนด้วย

Eden Academy มีผู้เชี่ยวชาญที่จะสามารถแนะนำ/ช่วยเหลือครูผู้สอนในการวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ มีผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร มีครูผู้สอนที่มีคุณภาพเหมาะสมกับผู้มีควมบกพร่องทางสายตา รวมทั้งมีผู้เชี่ยวชาญด้านไอซีที และผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสารและภาษา

หลักการจัดการศึกษา (Education Principles)

แม้รูปแบบการเรียนการสอนและหลักสูตรจะมีความแตกต่างกัน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน แต่ Eden Academy ได้กำหนดให้มีหลักการจัดการศึกษาในแนวทางเดียวกัน คือ

1. หลักสูตรได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมและสร้างความสมดุลของการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น
2. ครูและบุคลากรทุกคนมีความคาดหวังอย่างสูงกับความสามารถของนักเรียน
3. พ่อแม่และผู้ดูแลนักเรียน ถือเป็นหุ้นส่วนสำคัญทางการศึกษา
4. นักเรียนทุกคนต้องมีแผนการศึกษารายบุคคล

5. แผนการสอนได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน อายุ และเนื้อหาของแต่ละภาคการศึกษา

6. รูปแบบการสอนที่แตกต่างกันจะตอบสนองต่อวิธีการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การเล่นเกม การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

7. โปรแกรมการบำบัดจะรวมอยู่ในห้องเรียน

8. การติดตามอย่างใกล้ชิดจะส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จดีที่สุดที่สุดตามแต่ละบุคคล

การบำบัด (Therapy)

Eden Academy เชื่อว่า รูปแบบการรักษา เป็นส่วนสำคัญของการใช้ชีวิตในโรงเรียน และช่วยให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษา ซึ่งโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในเครือ Eden Academy มีกิจกรรมที่หลากหลายให้แก่เด็กนักเรียน ซึ่งอาจรวมถึง

- ศิลปะบำบัด (Arts Therapy) รวมถึงการละครบำบัด (Dramatherapy) และดนตรีบำบัด (Music Therapy) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางอารมณ์ของเด็กแต่ละคน เพิ่มความนับถือตนเอง ความเชื่อมั่น และการสื่อสาร

- กิจกรรมบำบัด (Occupational Therapy) เพื่อช่วยให้เด็กแต่ละคนมีอิสระมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ภายใต้กิจกรรมในชีวิตประจำวันของเด็ก

- กายภาพบำบัด (Physiotherapy) เพื่อช่วยให้เด็กแต่ละคนพบศักยภาพทางกายภาพภายใต้ข้อจำกัดทางการแพทย์ของเด็ก

- การพูดและภาษาบำบัด (Speech & Language Therapy) เพื่อสนับสนุนเด็กแต่ละคนพัฒนาให้เต็มศักยภาพในด้านการสื่อสาร และเกิดความเข้าใจที่ดีขึ้นโดยคนรอบข้าง

- นักจิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychologist) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาทางอารมณ์ สังคม และทักษะทางพฤติกรรม

- คลื่นเสียง และเพลงสร้างสรรค์ (Soundbeam & Creative Music) เพื่อกระตุ้นการฟัง จินตนาการ และสร้างความเชื่อมั่นในการเคลื่อนไหวในพื้นที่

นักบำบัด (Therapists)

นักบำบัดทั้งหมดของ Eden Academy ลงทะเบียนกับสภาวิชาชีพสุขภาพและการดูแล (Health & Care Professions Council) พร้อมทั้งเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพและกลุ่มผลประโยชน์พิเศษ (Professional Associations and Special Interest Groups)

การให้บริการครอบครัว (Family services)

จุดมุ่งหมายของ Eden Academy คือ การขยายโอกาสทางสังคมให้แก่ผู้เรียน และให้การสนับสนุนกลุ่มของครอบครัวของผู้เรียน โดยมีการตั้งศูนย์บริการร่วม เพื่อที่จะให้นักเรียนและผู้ปกครอง ผู้ดูแล ญาติพี่น้องและสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัว ได้มีโอกาสสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความสุขสนุกสนานร่วมกัน โดยให้บริการในเรื่องต่าง ๆ เช่น

- โปรแกรมกิจกรรมที่หลากหลาย เริ่มตั้งแต่อาหารเช้า การเดินทาง และการว่ายน้ำ ทั้งในวันหยุดและหลังเลิกเรียน

- โอกาสสำหรับนักเรียนที่จะสร้างเสริมประสบการณ์ของตนเองนอกห้องเรียน
- การเชื่อมต่อพ่อแม่ และผู้ดูแล ให้เข้าถึงเครือข่ายของกลุ่ม เพื่อนำเสนอความคิด กิจกรรม และทรัพยากรที่จะนำไปทดลองปฏิบัติที่บ้าน
- การฝึกอบรมการเลี้ยงดูสำหรับพ่อแม่และผู้ดูแล

ห้องสมุดที่เป็นแหล่งให้ข้อมูล (Resource Library)

Eden Academy มีห้องสมุดที่เป็นแหล่งให้ข้อมูลที่ยอดเยี่ยม มีของเล่นที่เสริมสร้างความรู้ผ่านอุปกรณ์ทางประสาทสัมผัส (Sensory) การสัมผัส (Tactile) ภาพ (Visual) ของเล่นที่พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก (Fine Motor) การเล่นที่ใช้จินตนาการ (Imaginative Play) กิจกรรมกลางแจ้ง (Outdoor) กิจกรรมในห้องประชุม (Auditory) ภาพและเสียง (Audio-visual) การคิดคำนวณ (Numeracy) การรู้หนังสือ (Literacy) และ ภาษา (Language) ซึ่งนักเรียนทุกคนเข้ามาใช้ได้ และยังมีทรัพยากรที่เสริมสร้างการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ อีกมากมาย

โครงสร้างการบริหารงานท้องถิ่น (Local Governing Bodies)

โครงสร้างการบริหารงานท้องถิ่น กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงานในทุกๆ วัน สามารถดำเนินการไปได้ และเพื่อกำกับดูแลการพัฒนาของแต่ละโรงเรียนในพื้นที่ เช่น หลักสูตร อาคารสถานที่ และการเงิน เป็นต้น

เครือข่ายของโรงเรียนที่มีลักษณะเหมือนครอบครัว (Family of Schools)

Eden Academy เป็นสถาบันแนวหน้าในด้านการศึกษาพิเศษ บริหารงานแบบเครือข่ายโรงเรียนที่มีลักษณะเหมือนครอบครัว โดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง มีการทำงานร่วมกัน เครือข่ายโรงเรียนแต่ละโรงเรียนจะคำนึงถึงผลประโยชน์ของเด็กทุกคนและครอบครัว โดยให้ได้รับการสนับสนุน และการบริการ ประกอบด้วย

- ครูและบุคลากรที่มีทักษะและประสบการณ์
- สิ่งอำนวยความสะดวกคุณภาพสูงและทรัพยากรการเรียนรู้ทั่วทั้งโรงเรียน
- การให้บริการแก่ครอบครัว ทั้งหลังเลิกเรียนและวันหยุด
- การเข้ารับการบำบัดจากนักบำบัดด้านกายภาพและความคิดสร้างสรรค์

เครือข่ายโรงเรียนของ Eden Academy ประกอบด้วย 5 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียน Alexandra (Alexandra School)

โรงเรียน Alexandra เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ นักเรียนที่มีความหลากหลายของปัญหา มีพัฒนาการที่ล่าช้า มีปัญหาทางพฤติกรรมและอารมณ์ เป็นโรคออทิสติก (ASD: Autistic Spectrum Disorders) รวมถึงมีปัญหาการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

2. โรงเรียน Grangewood (Grangewood School)

โรงเรียน Grangewood เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา สำหรับเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ ด้านกายภาพที่ซับซ้อน รวมทั้งเด็กที่เป็นโรคออทิสติก

โรงเรียน Grangewood เป็นโรงเรียนแห่งความสุข ปลอดภัย และเป็นสถานที่ที่จะกระตุ้นให้เกิดการทำงานร่วมกันของทีมภายในโรงเรียน (การเรียนการสอนและการสนับสนุนการบำบัด) เพื่อให้ได้วิธีการที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการของเด็กทุกคน

โรงเรียน Grangewood ได้รับการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมจาก Eden Academy เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้ครอบคลุมนักเรียนทุกคน และที่เฉพาะสำหรับแต่ละบุคคล รวมถึง สระว่ายน้ำวารีบำบัด ชุดบูรณาการประสาทสัมผัส เส้นทางศึกษาธรรมชาติ เส้นทางผจญภัย ห้องรักษาเฉพาะทาง รวมถึงรถมินิบัส 2 คัน สำหรับผู้เข้าชมการศึกษาและกลุ่มเป้าหมายทางสังคมที่กำหนดไว้

3. โรงเรียน Moorcroft (Moorcroft School)

โรงเรียน Moorcroft เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สำหรับเยาวชนที่มีปัญหาการเรียนรู้อย่างรุนแรง โดยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะมุ่งเน้นพัฒนานักเรียนในด้านการสื่อสาร อ่านออก และทักษะการคิดคำนวณ ส่วนการเรียนในระดับที่สูงขึ้น จะช่วยสร้างความภาคภูมิใจ ความมีอิสระมากขึ้น และเพื่อให้สามารถเผชิญกับความท้าทายของชีวิตในวัยผู้ใหญ่ได้

4. โรงเรียน Pentland Field (Pentland Field School)

โรงเรียน Pentland Field เป็นโรงเรียนพิเศษแห่งใหม่ เป็นสมาชิกใหม่ล่าสุดของเครือข่ายครอบครัวโรงเรียนของ Eden Academy มีความเหมาะสมกับนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 5 - 19 ปีที่มีปัญหาการเรียนรู้อันรุนแรงระดับปานกลางถึงระดับรุนแรง ซึ่งรวมถึงนักเรียนผู้ที่เป็นโรคออทิสติก (ASD)

5. โรงเรียน RNIB Sunshine House (RNIB Sunshine House School)

โรงเรียน RNIB Sunshine House เป็นโรงเรียนประจำสำหรับเด็กตาบอดและเด็กที่มีปัญหาทางสายตา ซึ่งส่งผลให้เป็นผู้พิการและมีปัญหาการเรียนรู้อันรุนแรง เป็นโรงเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีผู้เชี่ยวชาญทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และส่งเสริมให้เด็กที่มีอายุ 3 - 14 ปี ได้ค้นพบศักยภาพของตนเอง โดยการจัดกิจกรรมตลอดทั้งวัน จะมีความหลากหลาย สร้างแรงบันดาลใจ และทำให้เกิดการเรียนการศึกษา และทางโรงเรียนจะทำงานอย่างใกล้ชิดกับครอบครัวและผู้ดูแล โดยการแบ่งปันความสำเร็จของเด็กในชีวิตประจำวันไว้ในสมุดบันทึกประจำวัน

สำหรับการศึกษาดูงานครั้งนี้ คณะศึกษาดูงานได้ไปศึกษาดูงานใน Pentland Field School และ RNIB Sunshine House School ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) Pentland Field School

1.1) ข้อมูลทั่วไป

Pentland Field School ตั้งอยู่ที่ Pentland Way, Ickenham ,Uxbrigde UB108TS เป็นโรงเรียนสำหรับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Educational needs : SEN) ในช่วงอายุ 5-19 ปี ซึ่งเป็นโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสมาชิกของ Eden Acadamy

1.2) การจัดการเรียนการสอน

Pentland Field School มีเป้าหมายที่มุ่งเน้นให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเหล่านี้ ได้รับการสนับสนุนให้เรียนรู้ และมีการพัฒนามากที่สุดตามความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ โดยแนวทางการจัดจะเน้นให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้ สามารถแสดงความคิดเห็นและความต้องการของตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ มีการพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่น และสามารถเรียนรู้ทักษะการใช้ชีวิต ความสนใจและการใช้ชีวิตในชุมชน

1.3) การบริหารจัดการโรงเรียน

- การบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส และความเป็นธรรม โดยมีการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนทุกคน พ่อแม่ผู้ปกครอง
- มีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และติดต่อสื่อสารอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้ปกครอง เพื่อให้ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนี้มีความสำเร็จในการเรียนรู้ ช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง มีการสังเกตการตอบสนอง และรายงานความก้าวหน้าของพฤติกรรมต่าง ๆ ที่พวกเขาเด็กเหล่านี้มีพัฒนาการเป็นรายสัปดาห์
- สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกลุ่มครอบครัวของผู้ปกครอง ให้มีกิจกรรมร่วมกัน และแบ่งปัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการหรือดูแลเด็กพิเศษ
- ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยโรงเรียนมีความเชื่อว่าสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ การนำนักเรียนสู่ชุมชน เพื่อให้ได้เรียนรู้และมีความมั่นใจมากขึ้น ในทุกสัปดาห์มีการใช้เวลาออกโรงเรียน มีการเยี่ยมชมห้องสมุดในชุมชน และได้ร่วมทำความสะอาดในชุมชน โดยนักเรียนทุกคนจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และเรียนรู้สิ่งดี ๆ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

ประโยชน์ของรูปแบบการจัดเครือข่ายในกลุ่มโรงเรียนที่เป็นส่วนหนึ่งของ Eden Academy ทำให้โรงเรียนเหล่านี้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการ และใช้ทรัพยากรของโรงเรียนร่วมกันให้ดีขึ้น ได้แก่

1. ได้รับการสนับสนุนด้านทักษะ
2. ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากร
3. ผู้ดูแลเด็กมาจากหลากหลายอาชีพที่ทุ่มเทในการช่วยบำบัด การบำบัดมีหลายวิธี ได้แก่ การใช้ภาษาบำบัด อาชีพบำบัด ละครบำบัด และดนตรีบำบัด
4. มีการประสานงานกับครอบครัวรวมถึงหลังเวลาเลิกเรียนและวันหยุดเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์และทักษะการใช้ชีวิตนอกโรงเรียน

1.4) หลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้

Pentland Field School มีแนวทางการจัดหลักสูตรที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นที่ “เด็ก” ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนดำเนินการ โดยจะจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมตามความสามารถของเด็กแต่ละคน

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

- (1) แบ่งเด็กเป็นกลุ่มจำนวน 6-10 คน โดยเกณฑ์การแบ่งจะพิจารณาจากอายุ ความสามารถในการเรียนรู้ และส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกในการที่จะเรียนรู้อย่างอิสระ
- (2) จัดการเรียนรู้โดยการสื่อสาร เล่าเรื่อง ทำกิจกรรมเป็นหลักเพื่อส่งเสริมความเป็นตัวตนของเด็กให้แสดงออกอย่างอิสระ เป็นการส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกผ่านกิจกรรมต่างๆ และงานรื่นเริง โดย Pentland Field School ต้องการให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มและพัฒนาความสัมพันธ์ มีการติดต่อสื่อสารผ่านเด็กและครอบครัว
- (3) มุ่งเน้นการสอนเป็นรายบุคคล มีการบำบัดเพื่อฝึกการใช้ภาษาและการพูดซึ่งเป็นการบำบัดที่ดี เช่นเดียวกับการบำบัดด้านอื่น ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนค้นหาเสียงที่ใช้สื่อสารของตนเอง ที่จะสื่อสารกับคนรอบข้างให้เข้าใจว่าต้องการอะไร ซึ่งมันเป็นการบำบัดรักษาที่มีความหลากหลายสำหรับเด็กแต่ละคนที่มีความบกพร่อง

ทางการได้ยินและการสื่อสารมาก โรงเรียนจะจัดกิจกรรมด้านศิลปะทั้งโรงเรียน มีกิจกรรมต่าง ๆ และงานรื่นเริง มีการร้องเพลงด้วยกันอย่างสม่ำเสมอและมีส่วนร่วมในการร้องเพลงชาติ เพื่อให้เด็กได้แสดงออกและมีการพัฒนา และมีความคิดสร้างสรรค์

(4) เนื้อหาสาระที่ให้เรียน ทุกคนได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่จำเป็นต้องมีทักษะ หรือพัฒนาการต่อไปให้มีความสัมพันธ์เพื่อการเติบโตไปข้างหน้า ซึ่งเมื่อเด็กมีการย้ายหรือเลื่อนระดับการศึกษา

(5) จัดกิจกรรมให้เด็กมีพัฒนาการเพื่อก้าวต่อไปข้างหน้า จะเริ่มจากการสอนให้เด็กเข้าใจการใช้ชีวิตประจำวัน สิ่งแวดล้อมรอบตัวมีอะไรบ้าง เรียนรู้ว่าอะไรดีและมีความปลอดภัย โดยจัดให้เด็กเริ่มเรียนรู้ และเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่เด็กรับรู้ได้ จากการเรียนรู้ในสิ่งที่ยาก ๆ และค่อยๆ เริ่มเปลี่ยนแปลงไป

การดำเนินงานจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนี้ เป็นบทบาทที่ทำนายของผู้เชี่ยวชาญที่สอน ผู้บำบัดเด็กเหล่านี้ โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีในโรงเรียน จัดพื้นที่หรือบริเวณของโรงเรียนให้เป็นสถานที่จำลองให้เด็กได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม ที่จะช่วยให้เด็กเติบโตและใช้ชีวิตด้วยตนเองในสังคมได้

1.5) การพัฒนาครู

ครูและบุคลากรของโรงเรียน มีประสบการณ์และทำงานที่ Eden Academy หรือเคยทำงานในโรงเรียนอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในเครือ Eden Academy ซึ่งได้นำประสบการณ์ และความรู้ที่มีอยู่และจากการฝึกอบรมใหม่ๆ มายังโรงเรียน ทำให้โรงเรียนมีทีมงานที่ยอดเยี่ยมที่เกิดจากการรวมตัวกันของครู ผู้ช่วยสอน และเจ้าหน้าที่บริหาร ผู้ซึ่งมีความมุ่งมั่นที่จะให้ความรู้ และสนับสนุน ช่วยเหลือนักเรียน

1.6) การคัดกรอง

ข้อมูลทั่วไปของ Pentland Field School

Pentland Field School เป็นโรงเรียนประเภท free special school เป็นเครือข่ายของ The Eden Academy ที่บริหารงานแบบทรัสต์ มีหลายสถาบันการศึกษาร่วมกัน (special multi-academy trust) และเป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา รับนักเรียนอายุตั้งแต่ 5-19 ปี โดยมีเป้าหมายที่จะตอบสนองความต้องการของเยาวชนที่มีภาวะการเรียนรู้ยากในระดับปานกลาง ซึ่งรวมถึงผู้ป่วยโรคออทิสติก (autistic spectrum)

โรงเรียนเปิดให้บริการแบบเต็มเวลาแก่ผู้เรียนทุกคน และดำเนินการสอดคล้องกับกฎระเบียบด้านความเท่าเทียม และปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันทั่วทั้งโรงเรียน รวมถึงในทุกกลุ่มอายุ เพศ ศาสนา ความเชื่อ และความพิการด้านต่าง ๆ ซึ่งโรงเรียนมีการตรวจสอบนโยบายด้านโอกาสที่เท่าเทียมกัน เป็นประจำทุกปีสำหรับครูทุกคนในโรงเรียนได้รับการรับรองสถานภาพความเป็นครู (Qualified Teacher Status: QTS) หรือผ่านการอบรมการสร้างสถานภาพความเป็นครูที่จัดโดยผู้บริหารระดับสูงในโรงเรียน

นโยบายการรับนักเรียน (Admissions Policy)¹

1) โรงเรียนเชื่อว่า กระบวนการคัดกรองนักเรียนเข้าเรียน ควรเป็นการร่วมมือกันของครอบครัว และหน่วยงานระดับท้องถิ่น เพื่อสร้างความมั่นใจว่าโรงเรียนจะสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของนักเรียนได้

2) ขั้นตอนการรับนักเรียน ขึ้นอยู่กับความยากในการไป-กลับโรงเรียนของตัวนักเรียนเองและของครอบครัว ซึ่งเป็นความจำเป็นที่จะต้องวางแผนให้รอบคอบ

¹ http://pentlandfieldschool.co.uk/assets/uploads/PF_Admissions_Policy.pdf

3) กรอบเวลาสำหรับขั้นตอนการรับนักเรียน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ (1) ความจำเป็นที่จะต้องขอคำปรึกษา คำชี้แจง และคำแนะนำเพิ่มเติม (2) จำนวนนักเรียนที่รอการประเมิน และ (3) ความพร้อมของสถานที่และช่วงเวลาของปี

การเตรียมการรับนักเรียน (Admission Arrangements)

1) ผู้มีอำนาจในการรับนักเรียนคือ หน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority: LA) ที่นักเรียนและครอบครัวอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

2) โรงเรียนคาดหวังว่าจะได้รับการตอบสนองที่ดีจากนักเรียนที่มีภาวะการเรียนรู้ยากในระดับปานกลาง นักเรียนที่เป็นโรคออทิสติก รวมถึงนักเรียนที่ไร้ความสามารถในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความบกพร่องทางประสาทสัมผัส (Sensory Impairment) หรือ ภาวะไร้ความสามารถทางกายภาพ (Physical difficulties) ภาวะไร้ความสามารถทางพฤติกรรม (Behavioral difficulties) ความต้องการทางการแพทย์ (Medical needs) ภาวะไร้ความสามารถในการสื่อสาร (Communication difficulties) ด้วย

3) การรับนักเรียนเข้าโรงเรียนจะกระทำการผ่านข้อปฏิบัติตามความต้องการพิเศษทางการศึกษา (Statement of Special Educational Needs) หรือ แผนการศึกษา สุขภาพและการดูแล (Education, Health & Care: EHC) โดยสามารถรับนักเรียนในช่วงเวลาใดก็ได้ และสามารถรับสมัครใหม่ได้ตลอดทั้งปี นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับการดูแลจากหน่วยงานระดับท้องถิ่น แต่ในหลายกรณีจะได้รับการดูแลจากพ่อแม่ผู้ปกครอง

4) นักเรียนที่เข้าเรียนจะได้รับเงินขั้นต้น จำนวน 10,000 ปอนด์ รวมถึงค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมที่เชื่อมโยงกับความต้องการของนักเรียนด้วย ซึ่งค่าธรรมเนียมเหล่านี้ครอบคลุมถึงความคาดหวังของนักเรียนในทุกแง่มุมของการศึกษา โดยรวมค่ารักษาทางจิตวิทยา ค่าสนับสนุนนักจิตวิทยาการศึกษา และค่าบริการในระดับมืออาชีพอื่น ๆ ที่โรงเรียนจัดให้ตอบสนองแก่ความต้องการของนักเรียน การแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นไปตามที่โรงเรียนกำหนดจากข้อปฏิบัติตามความต้องการพิเศษทางการศึกษา (Statement of Special Educational Needs) หรือ แผนการศึกษา สุขภาพและการดูแล (Education, Health & Care: EHC) โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 นักเรียนที่มีภาวะการเรียนรู้ยากในระดับรุนแรง (Severe Learning Difficulty : SLD) + โรคออทิสติก (Autistic Spectrum Disorders : ASD) ได้รับเงินจำนวน 22,000 ปอนด์

กลุ่มที่ 2 นักเรียนที่มีภาวะการเรียนรู้ยากในระดับรุนแรง (SLD) ได้รับเงินจำนวน 20,000 ปอนด์

กลุ่มที่ 3 นักเรียนที่มีภาวะการเรียนรู้ยากในระดับปานกลาง (Moderate Learning Difficulty: MLD) + โรคออทิสติก (ASD) ได้รับเงินจำนวน 17,000 ปอนด์

กลุ่มที่ 4 นักเรียนที่ภาวะการเรียนรู้ยากในระดับปานกลาง (MLD) ได้รับเงินจำนวน 15,000 ปอนด์

ส่วนค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมทั้งหมดนั้น จะได้รับการทบทวนทุกปี และพิมพ์เผยแพร่โดยโรงเรียน

5) โรงเรียนมีทรัพยากรบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอน และมีความเชี่ยวชาญพิเศษ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนที่มีภาวะการเรียนรู้ยากในระดับปานกลางถึงระดับรุนแรง รวมถึงผู้ที่เป็นโรคออทิสติกด้วย นอกจากนี้ ครูและบุคลากรยังมีคุณสมบัติและประสบการณ์ในการทำงานกับนักเรียนที่เป็นโรคออทิสติก มีความทุ่มเท และมีทีมงานคุณภาพจาก Eden Academy ในการให้บริการด้านการบำบัดทางภาษาและการพูด กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด ดนตรีบำบัด และการละครบำบัด

การลงทะเบียนนักเรียนและใช้ข้อมูลร่วมกัน (Pupil registration and information sharing)

1) เกณฑ์การรับนักเรียนขึ้นอยู่กับอายุของนักเรียน ความสามารถ ทักษะทางสังคมและอารมณ์ และทักษะการใช้ภาษา การคัดกรองนักเรียนแต่ละคนจะใช้เอกสารการตรวจคัดกรองที่หน่วยงานระดับท้องถิ่น กำหนดไว้ เพื่อสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับการตอบสนองต่อนักเรียนที่โรงเรียนต้องดำเนินการให้ได้

2) ผู้ปกครอง/ผู้ดูแล สามารถเข้าเยี่ยมชมโรงเรียนแบบที่ไม่เป็นทางการก่อนได้ หรือจะเข้าเยี่ยมชมโรงเรียนในแบบที่เป็นทางการ หลังการเยี่ยมชมแบบไม่เป็นทางการแล้วก็ได้ โดยติดต่อกับโรงเรียนก่อน

3) ก่อนการรับเข้าเรียนอย่างเป็นทางการ ครูและบุคลากรจะจัดให้มีการเยี่ยมบ้านผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อช่วยกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มการเข้าเรียน และเพื่อให้พยาบาลของโรงเรียนได้ตรวจหาความต้องการทางการแพทย์ของผู้เรียนก่อน ขณะเดียวกัน พ่อแม่ผู้ปกครอง/ผู้ดูแล ก็สามารถเข้าเยี่ยมชมโรงเรียนก่อนที่จะตอบรับการเข้าเรียน โดยจะมีเจ้าหน้าที่อาวุโสของโรงเรียนให้การแนะนำ สำหรับการเข้าชมโรงเรียนนั้น ให้เข้าชมเป็นรายบุคคล และอนุญาตให้ผู้ปกครอง/ผู้ดูแล ถามคำถามใด ๆ ก็ได้ที่เกี่ยวกับความต้องการเฉพาะของเด็กตัวเอง

4) เอกสารที่จำเป็นต้องใช้ในการสมัครเข้าเรียน ประกอบด้วย 1) ข้อปฏิบัติตามความต้องการพิเศษทางการศึกษา (Statement of Special Educational Needs) หรือ แผนการศึกษา สุขภาพและการดูแล (Education, Health & Care: EHC) 2) ข้อมูลทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด 3) รายงานใดๆ จากโรงเรียนก่อนหน้านี้ 4) รายงานใด ๆ จากผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ ที่ได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับเด็ก แต่ยังไม่รวมอยู่ในข้อปฏิบัติตามความต้องการพิเศษทางการศึกษา หรือแผนการศึกษา สุขภาพและการดูแล (EHC)

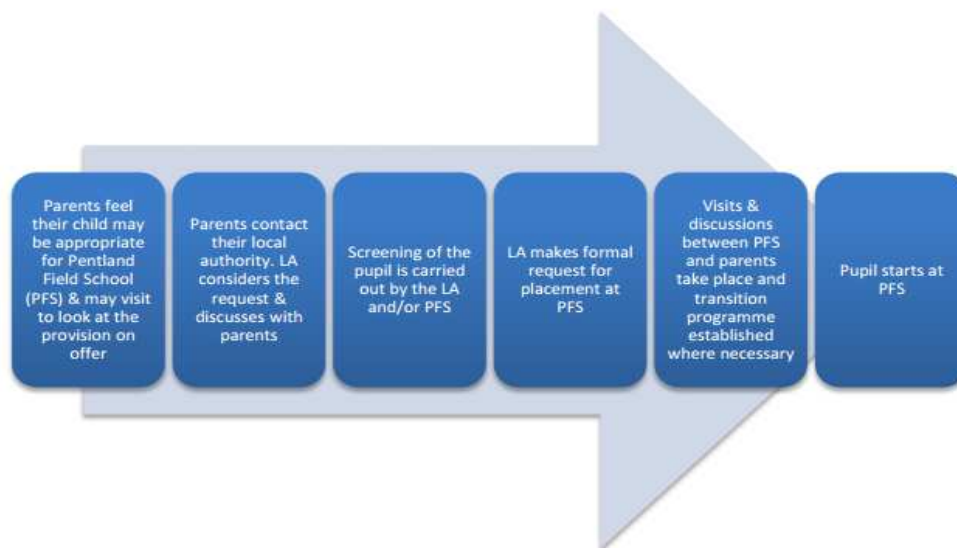
5) นักเรียนสามารถเริ่มเรียนในช่วงเวลาใดก็ได้ในปีการศึกษา จะมีการปรึกษาหารือกันระหว่างผู้ปกครองกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้แน่ใจว่าการเปลี่ยนผ่านจะเป็นไปอย่างราบรื่น และนักเรียนจะได้เตรียมความพร้อม และมีความมั่นใจ

6) ภายใน 6-8 สัปดาห์ของการเข้าเรียน จะมีการประชุมติดตามความก้าวหน้าโดยจะเชิญผู้ปกครอง/ผู้ดูแลเข้ารับฟังเกี่ยวกับรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การปรับปรุง หรือข้อกังวล

นักเรียนทุกคนจะได้เข้าร่วมประชุมทบทวนประจำปี (annual review meeting) อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อรับฟังการตรวจทานรายงานจากผู้เชี่ยวชาญ และเพื่อให้ผู้ปกครอง/ผู้ดูแลได้ทราบถึงความก้าวหน้า และกำหนดเป้าหมายในปีต่อไป

นักเรียนทุกคนจะมีการเชื่อมโยงกันระหว่างโรงเรียนกับบ้านผ่านสมุดพก (home-school link book) ซึ่งจะเปิดโอกาสให้มีการสื่อสารในชีวิตประจำวันระหว่างกัน เว็บไซต์ของโรงเรียนมีรายละเอียดของเป้าหมายของโรงเรียน และความก้าวหน้า รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั่วทั้งโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ดูแล จะได้รับจดหมายข่าวรายสัปดาห์ที่แจ้งให้ทราบถึงกิจกรรมของโรงเรียนอีกด้วย

แผนภาพที่ 4 กระบวนการรับเข้าเรียน (The Admissions Process)

1.7) การวัดและประเมินผล

จากการที่ผู้เรียนในโรงเรียนเป็นผู้มีภาวะการเรียนรู้ยากในระดับปานกลาง รวมถึงผู้ป่วยโรคออทิสติกนั้น การวัดและประเมินผลนักเรียน จึงมุ่งเน้นไปที่การบำบัดด้านภาษาและการพูด (Speech & Language Therapy²) เป็นสำคัญ โดยขั้นตอนแรก จะทำการประเมินว่า โรงเรียนจะช่วยพัฒนาให้เด็กพูดและสื่อสารได้อย่างไร โดยพิจารณาจาก

- 1) การได้รับการบำบัดจากนักบำบัดด้านภาษาและการพูด
- 2) การรวมตัวของครอบครัวและผู้เชี่ยวชาญที่หลากหลายสาขาอาชีพ
- 3) การแจ้งให้ทุกภาคส่วน ทราบว่า โรงเรียนกำลังให้ความดูแลบุตรหลานของคุณอยู่
- 4) การทบทวนและประเมินอย่างสม่ำเสมอ

โรงเรียนจัดให้มีการประชุมร่วมกันของพ่อแม่และผู้ดูแลทั้งหมดเป็นประจำ เพื่อให้มีโอกาสแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก และการทำงานร่วมกัน โดยระหว่างการประชุมนั้น โรงเรียนสามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองและผู้ดูแลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และบริการที่มีความเหมาะสมที่สุดสำหรับความต้องการเฉพาะของเด็กได้

โรงเรียนจัดทำรายงานความก้าวหน้าเป็นรายภาคเรียนด้วย ซึ่งประกอบไปด้วยคำแนะนำในกิจกรรมที่ทำที่บ้าน เช่น การช่วยพัฒนาทักษะการพูด การใช้ภาษา และการสื่อสารของเด็กให้ดียิ่งขึ้น โดยการจัดให้มีการพัฒนาตั้งแต่ 1 คน ไปจนถึง 1 กลุ่ม และในห้องเรียนที่โรงเรียนด้วย

² <http://pentlandfieldschool.co.uk/support/speech-language-therapy>

นอกจากนี้ โรงเรียนยังให้การสนับสนุนทั้งนักเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครอง ในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 1) จัดการประชุมเป็นรายบุคคล เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเส้นทางของเด็กแต่ละคน
- 2) จัดครูผู้ช่วยและนักบำบัดด้านภาษาและการพูด ปฏิบัติงานในแต่ละชั้นเรียน ในช่วงเช้าหรือช่วงบ่ายในแต่ละสัปดาห์ และจัดเวลาให้ครึ่งวันต่อสัปดาห์ เพื่อสร้างทรัพยากรให้แต่ละชั้นเรียน
- 3) นักบำบัดด้านภาษาและการพูด ปฏิบัติงานในโรงเรียนในวันจันทร์ พุธ และพฤหัสบดีในแต่ละสัปดาห์

1.8) ผลการสังเกตที่ได้จากการศึกษาดูงาน Pentland Field School มีดังนี้

- 1) มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี
 - 2) บุคลากรที่ดูแลเด็กมีความเอาใจใส่ มีทัศนคติที่ดีต่อเด็ก
 - 3) ภายในโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ดี เช่น ห้องเรียนโล่ง มีความเป็นสัดส่วน
 - 4) มีห้องบำบัดสำหรับนักเรียน เช่น ดนตรีบำบัด ภาษบำบัด กายภาพบำบัด
 - 5) มีห้องกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อฝึกพัฒนาการให้ดีขึ้น
 - 6) มีการส่งต่อข้อมูลของเด็กเมื่อมีการเลื่อนชั้น หรือเปลี่ยนโรงเรียน
 - 7) มีการเปิดโอกาสให้เด็กออกไปฝึกการใช้ชีวิตในสังคม เช่น พาเด็กไปซื้อของ ทำกิจกรรมเพื่อสังคม
- ทัศนศึกษา
- 8) มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง และเด็ก เพื่อร่วมกันพัฒนาเด็ก
 - 9) ผู้บริหาร ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ดูแลเด็ก ตระหนักถึงพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ

2. RNIB Sunshine House School

2.1) ข้อมูลทั่วไป

RNIB Sunshine House School ตั้งอยู่เลขที่ 33 Dene Road Northwood Middlesex HA6 2DD โทร. 01923 822538 www.rnib.org.uk/sunshinehouse เป็นโรงเรียนในเครือ Eden Academy โดยเป็นโรงเรียนและที่อยู่อาศัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษประเภทพิการแขน ขา รวมทั้งความพิการทางสายตา และการได้ยิน ที่มีอายุไม่เกิน 14 ปี ซึ่งเด็กเหล่านี้จะมีทั้งที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

RNIB Sunshine House School ได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ การอบรมครู จากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ชุมชน และผู้ปกครอง

2.2) การจัดการเรียนการสอน³

แนวทางการจัดการเรียนการสอน

เด็กแต่ละคน จะได้รับการประเมินจากครูและบุคลากรที่มีทักษะ และมีการวางแผนที่ตรงกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็ก

³ <http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges-sunshine-house-school-and-residence/learn>

โรงเรียนให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็กแม้จะอยู่นอกโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงมุ่งมั่นทำงานใกล้ชิดกับครอบครัว โดย

- แบ่งปันความสำเร็จของเด็กผ่านสมุดบันทึกบ้าน-โรงเรียน (home school diary)
- ยินดีต้อนรับผู้ปกครองเข้าสู่โรงเรียนตลอดเวลา
- เข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับความก้าวหน้าของเด็ก

ทีมการสอน (teaching team)⁴

ทีมการสอนมีทักษะดีมาก และมีคุณสมบัติในการทำงานกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา และเด็กที่มีภาวะการเรียนรู้ยาก รวมทั้งผู้พิการ โรงเรียนมีการฝึกอบรมครูให้สามารถดูแลผู้ที่มีความบกพร่องทางสายตา และผู้ที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อนทางประสาทสัมผัส (multi-sensory impaired) โดยครูและบุคลากร นักบำบัด และผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลทางสังคมจะทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างการเรียนรู้ของเด็กทุกคนให้อยู่ในระดับที่มากที่สุด

2.3) การบริหารจัดการโรงเรียน

ภาวะผู้นำและการบริหารจัดการที่โดดเด่น (The leadership and management are outstanding)⁵

- ด้วยประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของผู้บริหาร ซึ่งรวมถึงครูใหญ่และหัวหน้าโรงเรียนทำหน้าที่บริหารโรงเรียน พัฒนาทีมงานได้อย่างเหมาะสม มีการปรับปรุงพัฒนาที่สอดคล้องกัน มีความคาดหวังในระดับสูงจากทั้งครู บุคลากรและนักเรียน ซึ่งผู้ใหญ่ตอบสนองต่อความคาดหวังเหล่านั้นได้อย่างดี และครูและบุคลากรแสดงความภาคภูมิใจต่อโรงเรียน และปรารถนาที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน
 - ครูและบุคลากรอำรงรักษาไว้ซึ่งความสำเร็จของนักเรียนด้วยการติดตามความก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายจะได้รับการจัดการอย่างรวดเร็ว หากนักเรียนไม่สามารถทำกิจกรรมนั้นๆ ได้ ผลที่ได้ก็คือ นักเรียนเกือบทุกคน รวมทั้งนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษาเพิ่มเติม และบรรดาผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เด็กทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันเท่าที่จะเป็นไปได้
 - การตรวจสอบประสิทธิภาพการทำงานของครูผู้สอนเป็นไปอย่างเข้มข้น การตรวจสอบจะเป็นขั้นตอนการทบทวนอย่างสม่ำเสมอกับเป้าหมายที่ท้าทาย เชื่อมโยงกับมาตรฐานแห่งชาติ การมีประสิทธิภาพที่ดีจะเป็นรางวัลที่เหมาะสมที่สอดคล้องกับอัตราเงินเดือนที่เพิ่มขึ้น และการด้อยประสิทธิภาพจะได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ยังมีความเข้มข้นของการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้แก่ครูอีกด้วย
 - ผู้นำโรงเรียนประเมินผลประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างถูกต้องและทั่วถึง เช่น ผู้นำโรงเรียนมีความตระหนักและมีแผนที่จะปรับปรุงแก้ไขความไม่แน่นอนในมาตรฐานการบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียน โดยวางแผนพัฒนาที่กำหนดรายละเอียด และเต็มไปด้วยความทะเยอทะยาน ซึ่งแผนดังกล่าวนั้น อาจกำหนดให้เชื่อมโยงกับสถาบันการศึกษา เพื่อให้ทรัพยากรร่วมกัน และเพื่อให้สามารถใช้ความเชี่ยวชาญของครูและบุคลากรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

⁴ ibid.

⁵ <http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges-sunshine-house-school-and-residence/ofsted-reports>

- สืบเนื่องจากการตรวจสอบครั้งก่อนหน้านี้ ผู้บริหารระดับอาวุโส ได้ทำการปรับปรุงพัฒนาความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และด้วยการสอนที่มีคุณภาพ โรงเรียนจึงมีพัฒนาการที่น่าพอใจในความสำเร็จที่ยั่งยืน และได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากมูลนิธิคนตาบอดแห่งชาติ (Royal National Institute of Blind People: RNIB) และบอร์ดบริหาร เป็นผลให้โรงเรียนมีสมรรถนะความสามารถอยู่ในระดับโดดเด่น
- วิชาเรียน การบำบัด และวิธีการเฉพาะ ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้เป็นอย่างดี การสื่อสารที่หลากหลายถูกนำมาใช้ในทุกกิจกรรม มีการสนับสนุนอย่างมากในด้านการเรียนการสอนของแต่ละบุคคล นักเรียนสามารถเข้าถึงกิจกรรมต่างๆ ได้ในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน และกิจกรรมของสโมสรวันเสาร์ รวมถึงการมีโอกาสที่จะได้เฉลิมฉลองตามความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปของนักเรียนแต่ละคน
- กองทุนกีฬาของรัฐบาล ถูกนำมาใช้อย่างดีในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น “การบำบัดแบบสะท้อนกลับ” (rebound therapy) ซึ่งมีผลกระทบในเชิงบวกต่อนักเรียนในด้านทักษะและความเชื่อมั่นทางกายภาพ หลักสูตรมีส่วนช่วยทำให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม เข้าใจสังคมและวัฒนธรรมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี
- ความร่วมมือกับสถาบันอื่น ๆ เช่น ทรัสต์ของสถาบันการศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมาก โดยการนำความรู้ความเชี่ยวชาญมาสู่โรงเรียน ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่กว้างไกลมากขึ้น เช่น การแสดงในวันคริสมาสต์ งานเฉลิมฉลองในช่วงฤดูร้อน นักบำบัดมืออาชีพจะนำประสบการณ์ที่มีคุณค่ามากำหนดความท้าทาย แต่จะไม่ตั้งเป้าหมายความสำเร็จให้แก่เด็กนักเรียน
- ผู้ปกครองรายงานว่า มีความรู้สึกพึงพอใจมากกับการทำงานของโรงเรียน มีความมั่นใจว่า ลูกหลานจะได้รับความปลอดภัยและการดูแลอย่างดี และมีความก้าวหน้าที่ดีมาก ผู้ปกครองรายหนึ่ง ให้ความเห็นว่า “โรงเรียนให้ความหวังสำหรับอนาคตแก่เรา”
- มีการจัดเตรียมระบบรักษาความปลอดภัยให้มีความปลอดภัยในระดับสูงสุด และเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้

การกำกับดูแลโรงเรียน (The governance of the school)

- ผู้บริหารรับรู้ รับทราบเป็นอย่างดีเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้ที่มีสิทธิ์ได้รับทุนการศึกษาเพิ่มเติม รวมถึงวิธีการบริหารจัดการโดยพิจารณาเปรียบเทียบกับโรงเรียนที่มีลักษณะคล้ายกัน โครงสร้างทางการบริหารเอื้อต่อความสำเร็จของนักเรียน และการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และสร้างความท้าทายในเชิงบวกให้กับภาวะผู้นำของทีมงานของโรงเรียน
- ผู้บริหารมีบทบาทที่ชัดเจนในการกำกับดูแลการจัดการประสิทธิภาพ แม้ว่าผู้บริหารจะไม่ได้ควบคุมงบประมาณของโรงเรียน แต่จะอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของบอร์ดทรัสต์ (board of trustees) สมาชิกได้รับการฝึกอบรมเป็นประจำ เช่น การตีความหมายของข้อมูลและการคุ้มครองเด็ก รวมถึงเรียนรู้เกี่ยวกับข้อบังคับการปกป้องเด็กอยู่ตลอดเวลา

2.4) หลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้และบำบัด

RNIB Sunshine House School จัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายตลอดทั้งวัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจและทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยโรงเรียนจะจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการจำลองสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองได้และใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งยังมีสถานที่ทำกิจกรรมมากมายทั้งในร่มและกลางแจ้ง เช่น สระว่ายน้ำ และลาน

กิจกรรมอนุเคราะห์สังคม เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้ฝึกพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ซึ่งครูที่สอนอยู่ใน House School จะมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านรวมทั้งมีความเข้าใจเด็กแต่ละคนอย่างลึกซึ้ง โดยจะบันทึกพฤติกรรมเด็กแต่ละคนลงในสมุดบันทึกประจำวัน และให้การดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ซึ่งจำกัดจำนวนรับนักเรียนเพียง 40 คน เนื่องจากครู 1 คน ต้องดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด คือ ต่อห้องจะมีครู 1 คน ผู้ช่วย 3-4 คน ต่อเด็กประมาณ 6-7 คน

โรงเรียนให้ความสำคัญในการทำงานร่วมกันกับพ่อแม่ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ เพราะโรงเรียนมีความเชื่อว่า ความสำเร็จจะเกิดขึ้นนอกห้องเรียนและในชีวิตประจำวัน

เด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบ ใช้หลักสูตรตามขั้นตอนพื้นฐานการแรกเข้าเรียน (Early Years Foundation Stage) โดยเข้าเรียนในโรงเรียนแบบเต็มเวลา หรือแบบนอกเวลา สำหรับเด็กที่มีอายุมากกว่า 5 ขวบ จะใช้หลักสูตรแบบเต็มเวลา เพื่อให้ตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียน เด็กทุกคนจะมีแผนการศึกษาของตนเอง เพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาของตนเองตามระดับที่เหมาะสม กิจกรรมประจำวันที่แตกต่างกัน จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจ การศึกษา สำหรับบทเรียน สามารถใช้ร่วมกันแบบกลุ่มเล็ก ๆ หรือจะเป็นตัวต่อตัวก็ได้

แนวทางการรักษา (Therapeutic approach)⁶

นักบำบัดให้การช่วยเหลือสนับสนุนในห้องเรียนและในการพบปะส่วนบุคคล การบำบัดและสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย

- การบำบัดด้านภาษาและการพูด (speech and language therapy)
- กายภาพบำบัด (physiotherapy)
- กิจกรรมบำบัด (occupational therapy)
- การเคลื่อนไหว และการปฐมนิเทศ (mobility and orientation training)
- ดนตรีบำบัด และความคิดสร้างสรรค์ (music and creative therapy)
- สวนแห่งประสาทสัมผัส และสนามเด็กเล่นที่มีน้ำพุอัจฉริยะ (sensory garden and adapted playground with interactive fountain)
- สระน้ำวารีบำบัด (hydrotherapy pool)
- ห้องเล่นนุ่ม (soft play room)
- โรงละครศิลปะทางประสาทสัมผัส (state of the art sensory theatre)
- ห้องสมุด (library)
- การฝึกการมองในที่มืดในทุกห้องเรียน (dark areas in every classroom for visual light training)
- การฝึกการมองแสงเล็กๆ ในแต่ละชั้นเรียน (small light rooms in each class)

โรงเรียนมีพยาบาลด้านกุมารเวชศาสตร์ ทำหน้าที่เป็นประจำทุกวัน ทำงานร่วมกับครูและบุคลากร เพื่อให้มั่นใจได้ว่า เด็กได้รับการตอบสนองทางการแพทย์ที่ตรงตามความต้องการ รวมถึงการเข้าร่วมป้อนอาหารให้แก่เด็ก และการจัดการกับอาการลมชัก (epilepsy)

⁶ ibid.

2.5) การพัฒนาครู

ทีมงานครูและบุคลากร (Staff Team)⁷

โรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ที่มาจากหลากหลายภูมิหลัง ประเทศ และสภาพความเป็นอยู่ ทีมครูและบุคลากรเป็นผู้หญิงทั้งหมด แต่มีอาสาสมัครที่ทำหน้าที่ไปเยี่ยมบ้านของเด็กเท่านั้น ที่เป็นเพศชาย อาสาสมัครเหล่านี้ที่มักจะเป็นคนหนุ่มสาวที่จบการศึกษาแล้ว ต้องการเยี่ยมชมเป็นประจำทุกสัปดาห์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมและการพัฒนามิตรภาพกับเด็กที่อยู่ในที่ RNIB Sunshine House School

ครูและบุคลากรได้รับการฝึกฝนให้สนับสนุนเด็กตามความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และวิธีการสื่อสารความต้องการของเด็กเอง ครูและบุคลากรได้รับทราบว่า เด็กแต่ละคนสื่อสารอย่างไร และจะดำเนินการสนับสนุนให้เด็กมีศักยภาพในการสื่อสาร ครูและบุคลากรได้รับการฝึกฝนในการสนับสนุนเด็ก ในกรณีที่เด็กเป็นกังวล หวาดกลัว และใช้เทคนิคที่ทำให้สงบเงียบ เช่น การนวดกดจุด เป็นต้น

ครูและบุคลากรจะไม่ได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการกังขัง หน่วงเหนี่ยว และการยับยั้งชั่งใจ แต่ถ้าจำเป็น ก็จะได้รับการฝึกอบรมจาก Eden Academy อย่างเต็มที่และได้รับการรับรองการฝึกอบรม

2.6) การคัดกรอง (Admission Criteria)⁸

เด็กจะได้รับการพิจารณาว่า จะได้เรียนที่โรงเรียนแบบไป-กลับ (short break) หรืออยู่แบบประจำที่โรงเรียน (respite) นั้น ขึ้นอยู่กับประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) การอยู่ที่โรงเรียนนั้น เป็นผลดีแก่เด็ก ๆ และครอบครัว
- 2) เด็กๆ มีอายุระหว่าง 2 ขวบถึง 16 ปี
- 3) เด็กมีความบกพร่องทางสายตา (visual impairment) และมีความต้องการหลากหลาย/ซับซ้อน (multiple/complex needs)
- 4) โรงเรียนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเยาวชนในด้านการดูแลสุขภาพ บุคคลและสังคม

2.7) การวัดและประเมินผล

การรายงานผลการประเมิน RNIB Sunshine House School และผู้พักอาศัย โดย OFSTED (OFSTED reports on RNIB Sunshine House School and Residence)⁹

RNIB Sunshine House School ได้รับการตรวจแบบเต็มรูปแบบ เมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2014 (พ.ศ.2557) โดยผลการตรวจด้านการให้บริการทางการศึกษา อยู่ในระดับ “โดดเด่น” (Outstanding) และได้รับการตรวจแบบเต็มรูปแบบอีกครั้ง ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2015 (พ.ศ.2558) โดยได้ผลการประเมินด้านการให้บริการที่อยู่อาศัย ระดับ “ดี”

RNIB Sunshine House School ได้รวบรวมประเด็นต่าง ๆ ที่ OFSTED ให้ไว้ เช่น
"เด็ก และเยาวชน มีพัฒนาการที่ดีในโรงเรียนแห่งนี้" (OFSTED, 2015)

⁷ <http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges-sunshine-house-school-and-residence/stay>

⁸ *ibid.*11

⁹ <http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges-sunshine-house-school-and-residence/ofsted-reports>

“การที่โรงเรียน RNIB Sunshine House ได้รับผลการประเมินในระดับ “ดี” จากการตรวจประเมินครั้งล่าสุดนั้น สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนมีบริการที่มีประสิทธิภาพที่สามารถให้ความช่วยเหลือ ปกป้อง และดูแลเด็กและเยาวชน ให้ได้รับการปกป้องสวัสดิการ และการส่งเสริมพัฒนาการของพวกเขา”

จากรายงานล่าสุดของ OFSTED ได้ชมเชยเกี่ยวกับการดูแลและการเรียนที่โรงเรียนแบบไป-กลับ (short break) ว่า

“ครูและบุคลากรมีความกระตือรือร้นที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้มีประสบการณ์ที่หลากหลายกับกิจกรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในฐานะที่เป็นผู้ปกครองคนหนึ่งที่ได้สัมผัสอยู่ บอกได้เลยว่า เด็กๆ ได้รับการดูแล ได้รับการสนับสนุน และได้ทำกิจกรรมพิเศษนอกสถานที่ เช่น การเข้าชมคอนเสิร์ตดนตรีปี๊อป การแข่งขันฟุตบอล และการพายเรือแคนู”

นอกจากนี้ OFSTED ให้ความเห็นไว้หลังการตรวจสอบแล้ว ดังนี้

- เด็กและเยาวชน ได้รับประสบการณ์ที่ดีที่ได้อยู่อาศัยที่โรงเรียน ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าให้แก่พวกเขา ซึ่ง OFSTED ได้ให้คะแนนเต็ม 10 คะแนน แก่ครูและบุคลากร

- เด็กมีความเคารพนับถือในความเป็นตนเอง บุคลิกภาพของตัวเอง และลักษณะอุปนิสัยเฉพาะ ซึ่งทำให้พวกเขามีความสุข ตั้งมั่น และเบิกบาน โดยจากคำพูดของเยาวชนคนหนึ่ง กล่าวว่า “การได้อาศัยอยู่ในโรงเรียนนั้น ถือเป็น “สิ่งทีวิเศษที่สุด ยอดเยี่ยมที่สุด” (fantastic)

- ผลการตรวจที่อยู่ในระดับ “โดดเด่น” นั้น หมายความว่า RNIB Sunshine House School “มีประสิทธิภาพสูงในการส่งมอบผลลัพธ์ที่ดีให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียนทุกคน”

- OFSTED ยกย่อง วิธีการที่โรงเรียน “ดำเนินการให้นักเรียนมีความก้าวหน้าที่โดดเด่นในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะส่วนบุคคล และการพัฒนาทางกายภาพ” รวมถึง “การเรียนการสอนที่โดดเด่น”

- ความร่วมมือกับสถาบัน อื่น ๆ เช่น ทรัสต์ของ Eden Academy มีประสิทธิภาพมาก ทำให้สามารถเพิ่มผู้เชี่ยวชาญในโรงเรียนได้ และสามารถดำเนินการให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น

- วิชาเรียน การรักษาบำบัด และวิธีการเฉพาะของการทำงานร่วมกัน เป็นไปด้วยดีและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน การสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เน้นให้เกิดขึ้นในทุกกิจกรรม และมีการสนับสนุนอย่างมากในต่อการเรียนการสอนของแต่ละบุคคล

2.8) ผลการสังเกตที่ได้จากการศึกษาดูงาน

จากการศึกษาดูงาน RNIB Sunshine House School ซึ่งเป็นโรงเรียนในเครือ Eden Academy เป็นโรงเรียนสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อยู่ในระดับรุนแรง จุดเน้นของโรงเรียนจึงต้องการให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ และดำรงชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยโรงเรียนมีการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อสนองตอบเป้าหมายดังกล่าว ดังนี้

1) ด้านบุคลากร โดยบุคลากรในโรงเรียน ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้ช่วยเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ ได้รับการอบรม พัฒนาทักษะการดูแลผู้เรียนที่มีความพิการเฉพาะด้านโดยตรง รวมทั้งมีแพทย์ นักบำบัด และนักจิตวิทยาที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและดูแลผู้เรียนเฉพาะรายตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนที่จำกัดจำนวนรับเพียง 40 คน โดยสัดส่วนครูและผู้ช่วยต่อผู้เรียน คือ ประมาณ 5 – 6 คน :

ผู้เรียน 7 คน ได้รับการดูแล การพัฒนา ส่งเสริมทักษะ พัฒนาการ และการเตรียมความพร้อมให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ตามศักยภาพอย่างเต็มที่

2) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โรงเรียนมีความพร้อมและได้รับการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน ทั้งงบประมาณ ห้องปฏิบัติการพิเศษ สื่อการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนเฉพาะด้าน อย่างเพียงพอ และได้รับการปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลา อาทิ ห้องลูกบอลบ่าบัต ห้องจำลองสถานการณ์ ห้องแสงกระตุ้นการมองเห็น เป็นต้น

3) ด้านการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน ให้การสนับสนุน งบประมาณ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งผู้ปกครองที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียน มีการส่ง บันทึกรายงานพัฒนาการรายวันของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสามารถเข้ามาดู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนได้อย่างใกล้ชิด

4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนใน ทุกรูปแบบ โดยเริ่มจากการเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว สิ่งที่อยู่ใกล้ ๆ ตัว และขยายวงกว้างออกไปเรื่อย ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะเน้นพัฒนาการที่จะช่วยผู้เรียนให้สามารถช่วยเหลือตัวเอง และ ดำรงชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้งมีกิจกรรมพิเศษในทุกวันศุกร์ที่ให้ผู้เรียนทุกคนรวมตัวกันเล่นดนตรี วาดรูป หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมกิจกรรมกลุ่ม และการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น

5) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน มีการประเมินแบบมุ่งพิจารณาพัฒนาการและความก้าวหน้าตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยโรงเรียนบันทึกและติดตามพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนอย่าง ใกล้ชิด

2. โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

คณะศึกษาดูงานได้ไปศึกษาดูงานในโรงเรียนทั่วไป (Maintained Schools) ได้แก่ Deanesfield Primary School และ Southfields Academy ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) Deanesfield Primary School

1.1) ข้อมูลทั่วไป

Deanesfield Primary School ตั้งอยู่ที่ Queens Walk, South Ruislip, Middlesex HA4 0LR เป็นโรงเรียนทั่วไป (Mainstream School) ที่จัดการศึกษาแบบ Inclusive Education อย่างแท้จริง เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่มีหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กที่มีความสามารถพิเศษได้เรียนรู้ร่วมกับเด็กปกติในห้องเรียน

ปัจจุบัน Deanesfield Primary School มีเด็กนักเรียนในความรับผิดชอบประมาณ 628 คน ซึ่งในจำนวนดังกล่าวนี้ ผ่านการคัดกรองจากผู้เชี่ยวชาญในเบื้องต้นแล้วว่า เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 67 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีปัญหาด้านการพูดและการสื่อสาร มีบางส่วนเป็นเด็กออทิสติก เด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนหรือเรียนรู้ช้า และมีเด็กเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีปัญหาด้านร่างกาย โดยการเรียนการสอนจะไม่ แบ่งแยกเด็ก แต่จัดให้เด็กได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ และพยายามกระจายจำนวนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ไปยังห้องเรียนต่างๆ เพื่อไม่ให้เป็นการหนีกับห้องใดห้องหนึ่งหรือครูคนใดคนหนึ่ง ซึ่งในจำนวนเด็กที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษทั้งหมดนี้มีระดับของอาการหรือความต้องการพิเศษที่ไม่ได้รุนแรงมาก เพราะหากเด็กผ่าน

กระบวนการคัดกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วพบว่า เป็นเด็กที่มีระดับอาการที่รุนแรงก็จะส่งเด็กไปยังโรงเรียนเฉพาะทางซึ่งรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีความรุนแรงเฉพาะด้านนั้น ๆ

1.2) การจัดการเรียนการสอน

กระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่สำคัญ มี 2 รูปแบบ ดังนี้

1) Creative learning approach หรือ การจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการเรียนผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ เช่น ศิลปะ การแสดงละคร การร้องเพลง เป็นต้น

2) Collaborative learning approach ซึ่งจะเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน เช่น การจับคู่ทำงานร่วมกันให้นักเรียนได้พูดคุยปรึกษาหารือกัน โดยใช้กิจกรรมเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กได้ทำงานร่วมกัน เพราะในกรณีของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษบางคน ถ้าอาการไม่รุนแรงมาก ครูก็จะไม่สามารถรู้ได้เลยว่า เป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหรือไม่ แต่ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ จะทำให้ทราบหรือเห็นพฤติกรรมของเด็กได้มากขึ้น โดยเฉพาะการแสดงละครที่จะส่งผลต่อเด็กออทิสติกเป็นอย่างมาก เพราะโดยปกติเด็กเหล่านี้จะไม่ค่อยรับรู้และเข้าใจบทบาทของตนเอง แต่การแสดงละครนั้นเด็กต้องแสดงบทบาทสมมติ ดังนั้น เด็กจึงต้องพยายามเรียนรู้และทำความเข้าใจกับบทบาท บุคลิกลักษณะ การแสดงความสัมพันธ์ของตัวละครต่างๆ ตามบทบาทที่ได้รับ ซึ่งมีส่วนช่วยส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ให้เด็กได้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นเกี่ยวกับบทบาทของตนเอง และการแสดงอารมณ์และความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ส่วนรูปแบบอื่นๆ ที่โรงเรียนใช้เพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เช่น Peer learning and assessment tasks, Peer to peer coaching เป็นต้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน รวมทั้งการเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เป็นพี่เลี้ยงและสะท้อนกลับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ได้ผลดีเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ในโรงเรียนยังมีการจัดชมรมพิเศษต่างๆ ให้กับเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านและเด็กที่มีความสนใจ เช่น ชมรมกีฬา ชมรมดนตรี ชมรมละคร ชมรมเต้น และอื่นๆ เป็นต้น

1.3) การบริหารจัดการโรงเรียน¹⁰

การบริหารจัดการของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยน ทำให้กรรมการเข้าใจโรงเรียนได้ดีขึ้น สามารถสนับสนุนโรงเรียนได้มากขึ้น และสร้างความท้าทายให้แก่ผู้บริหารระดับอาวุโส และมีการปรับโครงสร้างทางการบริหารจัดการควบคู่ไปด้วย ทำให้ครูและบุคลากรต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จของนักเรียน ทำให้ไม่มีการเลือกปฏิบัติ นักเรียนทุกคนมีโอกาสที่เท่าเทียมกัน

ผู้นำโรงเรียน มีวิสัยทัศน์ที่ถูกต้อง เป็นไปตามแผนการดำเนินงานของโรงเรียนที่ได้จัดลำดับความสำคัญไว้ อีกทั้ง มีการตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย ง่ายต่อการวัด และเป็นสิ่งที่จะทำให้โรงเรียนก้าวหน้าต่อไป

ผู้นำระดับสูง (Senior leaders) ทำการตรวจสอบคุณภาพการเรียนการสอน และการวางแผนการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยให้ผลสะท้อนกลับที่เป็นประโยชน์แก่ครูและบุคลากรให้สามารถกำหนดเป้าหมายได้อย่างชัดเจน และสำหรับครูและบุคลากรใหม่ จะได้รับการฝึกอบรมที่จะช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอน ค่าตอบแทน/เงินเดือนของครูและบุคลากรเชื่อมโยงสอดคล้องกับประสิทธิภาพการเรียน

¹⁰ <http://reports.ofsted.gov.uk/inspection-reports/find-inspection-report/provider/ELS/102377>, Inspection report: Deanesfield Primary School and Nursery, 19–20 June 2013

การสอน มีการประชุมอย่างเป็นทางการในทุกภาคการศึกษากับครู เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จ

ภาวะผู้นำและการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยสร้างความมั่นใจทางการบริหารและการจัดการเรียนการสอนที่ดี

ผู้นำระดับสูงใช้ข้อมูลจากการประเมินผล เพื่อกำหนดเป้าหมายโดยเทียบเคียงจากปีที่ผ่านมา แต่ยังคงขาดการใช้ผลประเมินในการเพิ่มอัตราการอ่านออกของนักเรียนในระดับ Key Stage 1 นักเรียนพิการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา รวมถึงนักเรียนที่มีสิทธิ์ได้รับอาหารกลางวันฟรี

โรงเรียนมุ่งเน้นการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ทักษะทางวัฒนธรรมและทางสังคมของนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง และผู้ดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การนำเสนอ การฝึกปฏิบัติของผู้ปกครอง การนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรอบสัปดาห์ผ่านจดหมายข่าว รวมทั้ง การระดมทุน และกิจกรรมทางสังคมที่ดำเนินการในนามของ “เพื่อนของ Deanesfield” (Friends of Deanesfield)

จำนวนพ่อแม่ และผู้ดูแลที่ตอบสนองต่อการสำรวจออนไลน์ สามารถสะท้อนถึงความไม่พอใจต่อการตอบสนองของโรงเรียนในเรื่องความกังวลและข้อมูลความก้าวหน้า ซึ่งทีมตรวจสอบ พบว่า มีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวกับหัวข้อที่ครอบคลุมในทุกวิชา และความก้าวหน้าของนักเรียนในรายวิชาหลักที่ให้บริการโดยโรงเรียน และผลการสำรวจภายในจากผู้ปกครอง พบว่า มีความพึงพอใจในอัตราที่เพิ่มมากขึ้น

โครงสร้างการบริหารโรงเรียน เป็นทั้งการสนับสนุนโรงเรียน และการค้นหาคำถามเพื่อการแก้ไขปัญหา ซึ่งผู้บริหารได้รับการฝึกอบรม มีความเข้าใจในการปรับปรุงกระบวนการทำงานของโรงเรียน รวมถึงคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยผู้บริหารจากโรงเรียนต่างๆ จะปรึกษาหารือ และเปรียบเทียบกัน เพื่อหาวิธีการบริหารโรงเรียนที่ดีที่สุด

โครงสร้างการบริหารโรงเรียน ได้กำหนดวิธีปฏิบัติที่ดีของครูไว้ เพื่อสร้างความมั่นใจว่า ผลตอบแทนและการเลื่อนตำแหน่ง จะเชื่อมโยงสอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ ยังได้กำหนดการกำกับดูแลด้านงบประมาณของโรงเรียนให้อยู่ในภาวะสมดุล และการใช้จ่ายอย่างเหมาะสมของกองทุนนักเรียนพรีเมียม (Pupil premium) เพื่อที่จะเป็นจุดเริ่มต้นสร้างความแตกต่างในเชิงบวกแก่นักเรียน โครงสร้างการบริหารโรงเรียน จะสร้างความมั่นใจให้ผู้ปกครองว่า ความปลอดภัยที่มีนั้น ตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง และยังทำให้ครู บุคลากรและนักเรียน ทำงานในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย

1.4) หลักสูตร และกิจกรรม

หลักสูตรสำหรับเด็กเล็กช่วงปีแรก (Nursery และ Reception) ได้รับการพัฒนาจากกรอบที่กำหนดไว้ในกฎหมาย สำหรับการศึกษในช่วงปีแรกระดับขั้นพื้นฐาน เช่น พัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ การออกเสียง การสื่อสาร การใช้ภาษา การอ่าน พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านเลขคณิต เป็นต้น ซึ่งการเรียนจะกำหนดหัวเรื่องไว้ในแต่ละภาคการศึกษาที่แบ่งตามลักษณะภูมิอากาศ เนื้อหาสาระมุ่งเน้นเพื่อการเตรียมความพร้อมของเด็กให้พร้อมในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

สำหรับหลักสูตรในช่วง Key stages ที่ 1 และ 2 (อายุ 1-6 ปี) ได้รับการพัฒนาจากกรอบหลักสูตรแห่งชาติที่กำหนดไว้ในกฎหมายเช่นกัน เช่น เด็กอายุ 1 ปี จะเรียนตามหัวเรื่องที่กำหนดไว้ ตามการแบ่งภาคเรียนตามลักษณะทางภูมิอากาศ เช่น

ประเด็น	ฤดูหนาว1	ฤดูหนาว2	ฤดูใบไม้ผลิ1	ฤดูใบไม้ผลิ2	ฤดูร้อน1	ฤดูร้อน2
หลักสูตร	ของเล่น	ประเทศ โมร็อกโก	พระเอกและ ผู้ร้าย	ภาพเขียน “ราตรี ประดับดาว (Starry Night โดย Vincent Van Gogh)	โลกแห่งน้ำ	ทัศนศึกษา
ภาษาอังกฤษ	ป้ายชื่อ เรื่องราว	เล่าเรื่อง รูปแบบและ วัฒนธรรม	เทพนิยาย และตำนาน	บทกวี การสอน	ข้อมูลสภาพจริง บทกวี	หอคิลป์ Katie in London
คณิตศาสตร์	ตัวเลข ตำแหน่งของ ตัวเลข	จำนวนจริง การวัด	จำนวน ที่มาของ ผลบวก	รูปแบบ 3 มิติ การวัด จำนวนจริง	การวัด (เวลา) ตัวเลข การบวก การ ลบ	บวกลบ ค่าเงิน การ คูณ การหาร
วิทยาศาสตร์	ตนเอง	สัตว์	วัสดุอุปกรณ์	แสงสว่างและ ความมืด	พืช การเลี้ยง	พืช
ศิลปะ	วาดภาพ ตนเอง	รูปแบบ จิตรกรรมฝา ผนัง	การใช้ เทคนิคสร้าง ผลงานที่ แตกต่างของ ศิลปิน	การผสมสี เฉดสี ศิลปศึกษา	สีน้ำ ลายหิน อ่อน	การสร้าง รูปแบบภาพ โครงสร้าง
คอมพิวเตอร์	วาดรูปใน คอมพิวเตอร์	เขียนเรื่องใน คอมพิวเตอร์	ทำให้ภาพ ขยับได้	ภาพขยับได้	ภาพเคลื่อนไหว	หารูปภาพ เว็บไซต์
ธรณีวิทยา	-	แผนที่ โรงเรียน	-	รูปแบบ ภูมิอากาศใน อังกฤษ	ที่ตั้งของ มหาสมุทรรอบ โรงเรียน	แม่น้ำใน ลอนดอน ที่ปรากฏอยู่ ในหนังสือ เรียน

สำหรับเด็กที่มีอายุมากขึ้นในปีที่ 2-6 นั้น หัวเรื่องที่จะเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ก็จะเปลี่ยนตามไปเรื่อย ๆ และเนื้อหาสาระที่จะเรียนก็จะมี ความยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นไปด้วย เช่น เด็กที่มีอายุ 6 ปี หัวเรื่อง “The Lady of Shallot” วิชาคณิตศาสตร์ มีเนื้อหาวิชาที่จะเรียน ได้แก่ การวัด เศษส่วน อัตราส่วนและ สัดส่วน สถิติ การคูณและการหาร ส่วนวิชาศิลปะ ก็จะเป็นการวาดภาพสีน้ำ Lady of Shallot เป็นต้น

1.5) การพัฒนาครูและบุคลากร

การพัฒนาครูและบุคลากรภายในโรงเรียน มีการจัดการฝึกอบรมพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะเด็กมีพฤติกรรมและมีความต้องการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งทฤษฎีต่างๆ ก็มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพราะโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างเสมอ รวมทั้งมีการดึงจุดเด่นของครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านซึ่งมีความแตกต่างกัน มาช่วยเป็นพี่เลี้ยงให้กับครูอีกคนด้วย โดยที่ไม่ได้บอกให้ครูต้องทำอะไรหรือต้องกลับไปแก้ไขปรับปรุงเพื่อพัฒนาเด็กอย่างไร แต่จะให้ครูคนนั้นกลับไปศึกษาหาความรู้และวิธีการเพิ่มเติมว่าวิธีการไหนที่จะส่งผลดีต่อการพัฒนา โดยต้องอ้างอิงกับผลงานวิจัยและนำมาใช้สนับสนุนวิธีการนั้นๆ ด้วยตนเอง

1.6) การคัดกรองเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จะต้องได้รับการประเมินจากครูที่อยู่ในชั้นเรียน รวมถึงมีทีมผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในการประเมินในด้านต่างๆ อีกด้วย นอกจากครูที่มีหน้าที่ในการดูแลเด็กพิเศษเหล่านี้แล้ว ยังมีคณะทำงานหรือทีมงานชุดใหญ่อีกคณะหนึ่งในการเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องของการคัดกรองอีกด้วย

1.7) การวัดและประเมินผลพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน

การวัดและประเมินผลพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนมี 2 รูปแบบใหญ่ๆ คือ

1) Formative assessment จะเป็นการประเมินในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ คือ เมื่อประเมินเสร็จก็จะนำผลจากการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้ต่อไป ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง (On going process) ซึ่งการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยครูผู้สอนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง อย่างเช่นในกรณีของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ถ้าครูประจำชั้นหรือประจำวิชาดูแลเอาใจใส่ในการติดตามประเมินผลพัฒนาการของเด็ก และส่งผลการประเมินนั้นๆ ให้กับผู้เชี่ยวชาญได้ช่วยชี้แนะให้คำปรึกษา หรือหากมีความรุนแรงเกินกว่าที่จะช่วยเหลือได้ ก็จะได้ส่งต่อไปให้กับโรงเรียนเฉพาะด้านได้ทันที

2) Summative assessment ซึ่งจะเป็นการวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง (Core curriculum) ตามรายวิชาต่างๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การอ่าน การเขียน เป็นต้น ซึ่งการทดสอบจะเกิดขึ้นทุกๆ ครั้งเทอม เพื่อเป็นการวัดว่าเด็กคนนี้มีพัฒนาการตามหลักสูตร ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยมุ่งเน้นดูที่พัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กมากกว่าการวัดที่ผลสัมฤทธิ์

นอกจากนี้ยังมีการประเมินการจัดกระบวนการเรียนรู้เพิ่มเติม เช่น Year Group Planning ซึ่งเป็นทีมสำหรับวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมและมีพัฒนาการในการเรียนได้มากที่สุด ลำดับต่อมา คือ Teaching Assistants and Graduate: TAs หรือผู้ช่วยครู ซึ่งบางครั้งก็จะมีนักศึกษาฝึกสอน หรือนักศึกษาที่เก่งๆ เข้ามาช่วย นอกจากนี้ยังมีทีมผู้เชี่ยวชาญเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะด้าน เช่น ด้านการพูดและการอ่าน เป็นต้น รวมทั้งมี Assistant head teacher ซึ่งเป็นหัวหน้าทีมอีกด้วย โดยทีมต่างๆ จะทำงานร่วมกันภายในโรงเรียน และทำงานร่วมกับองค์กรภายนอก ที่เข้ามาช่วยประเมิน หรือวางแผนในการช่วยเหลือนักเรียน เช่น นักจิตวิทยา นักบำบัดทางการพูดและการอ่าน รวมทั้งด้านประสาทสัมผัส เป็นต้น เช่น ในกรณีของเด็กออทิสติกซึ่งในโรงเรียนยังไม่มีผู้เชี่ยวชาญ ที่จะประเมินหรือคัดกรองว่าเด็กเป็นออทิสติกหรือไม่ ก็จะเชิญผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาวิเคราะห์และคัดกรองเด็ก และส่งผลการวิเคราะห์พร้อมทั้งให้คำปรึกษาด้วยว่า

จะต้องทำอย่างไรในการพัฒนาเด็กกลุ่มดังกล่าว ที่สำคัญที่สุด คือ มีกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครองที่มีความพร้อมที่จะเข้ามาช่วยเหลือ อย่างในกรณีของโรงเรียนซึ่งมีความแตกต่างและความหลากหลายของกลุ่มเด็กที่รับเข้ามาถึง 38 ภาษา ดังนั้นจึงต้องใช้เครือข่ายผู้ปกครองที่เข้าใจในภาษานั้นๆ เข้ามาช่วย เป็นต้น

1.8) สรุปผลการสังเกตจากการศึกษาดูงาน

จากการศึกษาดูงาน Deanesfield Primary School ได้ข้อสังเกต ดังนี้

1) รูปแบบกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะเป็นการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นหลัก (Creative learning approach) โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น ศิลปะ การแสดงละคร การร้องเพลง นอกจากนี้ยังมีรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative learning approach) เช่น การจับคู่ทำงานร่วมกันให้นักเรียนได้พูดคุยปรึกษากัน โดยใช้กิจกรรมเป็นตัวกระตุ้น ซึ่งข้อดีของการจัดการเรียนรู้นี้จะทำให้ผู้สอนได้ทราบถึงพฤติกรรมของเด็กได้มากขึ้น

2) การวัดและประเมินผลพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนจะเป็นการประเมินในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หรือที่เรียกว่า (Formative assessment) เมื่อประเมินเสร็จในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ก็จะนำผลประเมินมาใช้ในการปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้ต่อไป ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้จะมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง ตามรายวิชาต่างๆ ที่เรียกว่า (Summative assessment) เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือการอ่าน การเขียน ซึ่งการทดสอบทุกๆ ครั้ง

3) การใช้บุคลากรพิเศษหรือผู้ช่วยครูในกระบวนการจัดการเรียนการสอน (Teaching Assistants and Graduate TAs) นอกจากนี้ยังมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Specialist) รวมถึงหัวหน้าทีมผู้ช่วยครู (Assistant head teacher) เข้ามาทำงานในโรงเรียน โดยทีมต่างๆ จะทำงานร่วมกันภายในโรงเรียน และทำงานร่วมกับองค์กรภายนอกที่เข้ามาประเมินหรือวางแผนในการช่วยเหลือนักเรียนพิเศษ เช่น นักจิตวิทยา นักบำบัดทางการพูดและการอ่าน รวมทั้งด้านประสาทสัมผัส เป็นต้น ซึ่งการมีบุคลากรพิเศษดังกล่าวเข้ามาช่วยครูผู้สอนจะทำให้โรงเรียนสามารถเข้าถึงความต้องการของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษได้มากขึ้น

4) การคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับการประเมินจากครูที่อยู่ในชั้นเรียนรวมถึงมีทีมผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ดังนั้นครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Educational Needs)

5) Deanesfield Primary School แม้จะให้ความสำคัญในการดูแลและจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ แต่เมื่อประเมินแล้วว่าเด็กมีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลที่เฉพาะเจาะจงเกินกว่าความสามารถของโรงเรียน ก็จะไม่ลังเลที่จะส่งต่อเด็กให้แก่โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะที่มีความพร้อมมากกว่า ดังที่ Mr. John Ayres ได้กล่าวว่า “แม้จะให้โอกาสแก่เด็ก SEN ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนทั่วไปมากมายแค่ไหน ก็ต้องระวังด้วยว่าบางครั้งการให้เด็ก SEN เรียนในโรงเรียนทั่วไป อาจทำให้เขากลายเป็นเด็กด้อยโอกาส ที่จะพัฒนาได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพที่เขาจะมีได้” นั่นคือ นโยบายการให้ความสำคัญกับการเรียนร่วม (Inclusive Education) จำเป็นต้องมีการคัดกรองตามความต้องการจำเป็นที่เหมาะสมของเด็กจริงๆ เพื่อให้เขาได้เข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จำเป็นและเหมาะสมกับเขา ไม่ใช่เน้นเพียงการค้นพบและส่งต่อเด็กเข้าสู่โรงเรียนเพื่อเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป แต่ต้องพิจารณาตามบริบทที่เหมาะสมกับเด็กนั้นๆ อย่างแท้จริง

2) Southfields Academy

2.1) ข้อมูลทั่วไป

Southfields Academy เป็นสถาบันการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ตั้งอยู่ที่ 333 Merton Road, London SW18 5JU สถาบันประสบความสำเร็จในการมุ่งเน้นการสนับสนุนนักเรียนในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และอยู่ในอันดับต้นๆ ของโรงเรียนประจำชาติที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สามารถเพิ่มมูลค่าได้ (value – added results) โดยมีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการรวมกลุ่มทางสังคมในเชิงสร้างสรรค์ ร่วมกับการมีหลักสูตรที่หลากหลายเพื่อให้โอกาสนักเรียนพัฒนาการศึกษาและทักษะชีวิตด้วยความสนุกสนาน นอกจากนี้การเรียนการสอนในวิชาสามัญแล้ว ทางสถาบันยังเปิดสอนด้านอาชีวศึกษาและมีการฝึกงานเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถของนักเรียนในการประกอบอาชีพด้วย

2.2) การจัดการเรียนการสอน

Southfields Academy มีวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน คือ “นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้และประสบความสำเร็จในเส้นทางชีวิตที่ตนเองเลือก” และมุ่งหวังให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมของการรับฟังความคิดเห็น ยอมรับและเคารพผู้อื่น โดยสนับสนุนให้นักเรียน ครู และบุคลากรทำงานร่วมกัน ตลอดจนการพัฒนางานด้านต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนจะได้รับโอกาสที่ดีที่สุดในชีวิตเมื่อจบการศึกษาจากสถาบัน

นอกจากนี้ Southfields Academy ยังสร้างสรรค์แรงบันดาลใจให้แก่เด็กนักเรียนผ่านสิ่งแวดล้อมภายในสถาบัน ร่วมกับการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมและมารยาทที่สังคมยอมรับ โดยเน้นที่การให้คุณค่าในตัวบุคคลของนักเรียน และพัฒนานักเรียนให้มีทักษะ เช่น มีความคาดหวังที่สูงต่อตัวเอง และผู้อื่น มีระเบียบวินัย มีแรงบันดาลใจในตัวเอง อีสุระในการทำงาน ใฝ่รู้ เปิดกว้างรับความรู้ มีความมั่นใจและมีความคิดสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์และยึดหยุ่น มีความอดทน เป็นต้น

2.3) การบริหารจัดการโรงเรียน

Southfields Academy มีการจัดสรรหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำหน้าที่บริหารงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน โดยทำงานร่วมกับบุคลากรในสถาบัน ประชาชน และชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการดำเนินชีวิต ดังนี้

1) National Teaching School สถาบัน Southfields มีโปรแกรมการฝึกอบรมครูและการสนับสนุนการสอนให้แก่ครูในหลากหลายรูปแบบ เพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญและช่วยเหลือการสอนแก่ครูและสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่ดีที่สุดแก่นักเรียน โดยโรงเรียนได้รับความน่าเชื่อถือในการเป็นโรงเรียนที่มีการริเริ่มฝึกอบรมครูในโรงเรียน (School Centered Initial Teacher Training: SCITT) นอกจากนี้ โรงเรียนยังทำงานร่วมกับสถานศึกษาอีก 38 แห่งในการพัฒนาบุคลากรครูและครูการศึกษาพิเศษ

2) Aspire Southfields เป็นศูนย์การเรียนรู้ของ Southfields Academy ซึ่งสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมและมีโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมไปถึงการใช้ชีวิต โดยทำงานอย่างใกล้ชิดกับนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ผ่านกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เช่น กีฬาและชมรมต่างๆ ดนตรี เทศกาลต่างๆ การทัศนศึกษา การสร้างผู้ประกอบการ เป็นต้น

3) Nursery @Aspire โดย Southfields Academy ได้ร่วมมือกับโรงเรียนอนุบาลหลายแห่ง เพื่อสนับสนุนเด็กในเรื่องการศึกษา และให้เด็กนักเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกได้

นอกจากนี้ โรงเรียนยังร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา โดยมีระบบการดำเนินงาน ดังนี้

1) ระดับประถมศึกษา (Primary link) โรงเรียนทำงานร่วมกับโรงเรียนประถมศึกษา สร้างรูปแบบการช่วยให้นักเรียนระดับประถมศึกษา มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจากโรงเรียนประถมศึกษาสู่ Southfields Academy เช่น การทดสอบความสามารถ การใช้ข้อมูลจากโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อสนับสนุนผลการทดสอบ โครงการภาคเรียนฤดูร้อน เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนจะได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสม

2) ระดับวิชาการ (Academic link) โรงเรียนทำงานอย่างใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมที่สุดในทุกโอกาสด้านของการศึกษา เช่น งานเลี้ยงต้อนรับ การให้คำปรึกษา ระบบติวเตอร์ การอภิปราย ห้องสมุด เป็นต้น

3) การจัดกลุ่มนักเรียน (How students are grouped) นักเรียนแต่ละคนจะถูกจัดให้อยู่ในแต่ละกลุ่มกวดวิชา โดยมีครูเป็นผู้รับผิดชอบสำหรับการตรวจสอบความก้าวหน้าทางวิชาการและการดำเนินชีวิตส่วนบุคคลของนักเรียนในชั้นเรียนของตน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (Year 7) นักเรียนจะเรียนในชุดความสามารถในภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การออกแบบและเทคโนโลยี ทั้งนี้ตารางเวลาจะถูกจัดให้มีความยืดหยุ่นตามความสามารถของนักเรียน

2.4) หลักสูตร และกิจกรรม

Southfields Academy ได้นำความเชี่ยวชาญในทักษะด้านการเล่นกีฬาไปผสมผสานในหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน โดยออกแบบหลักสูตรให้มีความหลากหลาย สมดุล ใหม่ และน่าสนใจอยู่เสมอ ร่วมกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่าหลักสูตรสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นแรงบันดาลใจแก่นักเรียน ส่งเสริมเส้นทางโอกาสในการศึกษา และการประกอบอาชีพ

ในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 โรงเรียนได้จัดหลักสูตรที่ผสมผสานวิชาหลักของภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ รวมทั้งโปรแกรมอ่านออกเสียงและการสะกดคำศัพท์สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ในระดับต่ำ อีกทั้งยังมีการเรียนการสอนในเรื่องอื่นๆ เช่น สุขภาพ เพศศึกษา และการเงิน เป็นต้น ตลอดจนการมีโปรแกรมการเรียนเฉพาะบุคคลสำหรับนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 5 ที่มีความหลากหลายของวิชาและหลักสูตร

โรงเรียนได้พัฒนาหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 เน้นให้นักเรียนประสบความสำเร็จและมีคุณภาพในเกณฑ์ระดับที่ 2 ด้านภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ภายในอายุ 19 ปี เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนก้าวไปสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ร่วมกับการฝึกงานและการทำงาน

นอกจากนี้ โรงเรียนยังเน้นให้นักเรียนทำการบ้านในทุกรายวิชา โดยนักเรียนจะต้องทำการบ้านให้เสร็จภายในครึ่งเทอม หรือหนึ่งสัปดาห์ตามหัวข้อที่ตนเองสนใจผ่านการศึกษาและเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ ซึ่งผู้ปกครองสามารถตรวจสอบตารางการบ้านตลอดปีได้จากทางเว็บไซต์ของโรงเรียน ทั้งนี้ การให้การบ้านนักเรียนมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะการค้นคว้าวิจัย สร้างความรับผิดชอบ และภาวะผู้นำในการเรียนรู้ ตลอดจนการนำเสนองานของตนเองต่อสาธารณชน

2.5) การพัฒนาครู¹¹

โรงเรียนดำเนินการฝึกอบรมครูตามโปรแกรม ต่อไปนี้:

- การฝึกอบรมประจำสัปดาห์ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ กลยุทธ์การสื่อสาร การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระ การเรียนการสอนร่วมกัน และอื่นๆ
- การฝึกอบรมครูสอนระดับบัณฑิตศึกษาและครูที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาใหม่ (Newly qualified teacher: NQTs) เกี่ยวกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รูปแบบทฤษฎีการเรียนรู้รวมและกลยุทธ์การปฏิบัติรวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- ผู้ประสานงานสำหรับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Education Needs Coordinator : SENCO) เข้าร่วมการประชุมกับหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority : LA) ในระดับมัธยมศึกษาหนึ่งครั้งต่อภาคการศึกษา
- กำหนดให้ครูและบุคลากรเข้าร่วมการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยและคุ้มครองเด็ก
- ครูและบุคลากรทุกคนมีความมุ่งมั่นที่จะรับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- ผู้ประสานงานสำหรับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าร่วมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และสิ่งอำนวยความสะดวก/ป้ายสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมุ่งเน้นการฝึกอบรมภายนอกแก่ครูและบุคลากรทุกคน

2.6) การรับนักเรียน

Southfields Academy รับนักเรียนทุกคนโดยไม่มีเงื่อนไข นักเรียนจะได้รับการประเมินด้านภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในสัปดาห์แรกที่โรงเรียน หลังจากนั้นนักเรียนจะถูกคัดเลือกส่งเข้าเรียนในแต่ละรายวิชาตามระดับความสามารถของตัวเด็ก โดยทางโรงเรียนจะประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนในทุก 6 สัปดาห์

ในกรณีที่ผู้สมัครมีจำนวนมากกว่าจำนวนนักเรียนที่โรงเรียนสามารถรับรองได้ โรงเรียนจะพิจารณารับนักเรียนตามมาตรการดังต่อไปนี้

1. เด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กของรัฐบาล เด็กที่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือเด็กย้ายถิ่น
2. เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้านการแพทย์หรือการดูแลเป็นพิเศษทางสังคม
3. เด็กที่มีพี่สาวหรือพี่ชายที่กำลังศึกษาอยู่ที่สถาบัน
4. เด็กที่บ้านใกล้โรงเรียน โดยยึดเกณฑ์ตาม Wandsworth Council's Geographical

Information System

2.7) การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล มุ่งเน้นไปที่การกระทำของเด็ก และการสนับสนุนจากโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

¹¹ http://www.southfieldsacademy.com/wp-content/uploads/2015/03/SEN_Information_Report.pdf p.5-6

โรงเรียนดำเนินงานร่วมกับผู้ปกครองในการสร้างความเข้าใจที่ดีในทุกขั้นตอนของการศึกษาให้แก่ทั้งผู้ปกครองและตัวผู้เรียน ซึ่งรวมถึง (1) การสนับสนุนให้เข้าใจขั้นตอนและการปฏิบัติเกี่ยวกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (2) การรายงานความก้าวหน้าของเด็ก และ (3) การให้ข้อมูลเป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำหรับนักเรียนภายในโรงเรียน เพื่อให้นโยบายและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในฐานะที่เป็นผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็ก โรงเรียนจะเชิญให้เข้าร่วมประชุม IEAP ในแต่ละปีการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้มีโอกาสที่จะหารือเกี่ยวกับความก้าวหน้าของเด็ก และร่วมกำหนดเป้าหมายในแต่ละภาคการศึกษากับผู้ทำงานหลักในโรงเรียน รวมถึงครูและบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

นอกจากนี้ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็ก จะได้รับเชิญให้เข้าร่วมในงานเลี้ยงประจำปีที่จะสามารถปรึกษาหารือเกี่ยวกับความก้าวหน้าของเด็กกับครูพิเศษ ครูประจำวิชา และทีมงานที่ดูแลผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งนี้ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กที่ลงทะเบียนผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษไว้ จะได้รับเชิญให้เข้าร่วมการเสวนา (SEN Parent Forum) ซึ่งจะช่วยให้มีโอกาสที่จะได้พบกับผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กคนอื่น รวมถึงได้ซักถามจากผู้เชี่ยวชาญด้านผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

การประเมินผลความสำเร็จตามข้อกำหนด (Evaluating the success of provision)¹²

มีการกำหนดให้ครู บุคลากร ผู้ปกครองและผู้เรียน สะท้อนถึงผลของการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งรวมถึงผลการสำรวจความคิดเห็นประจำปีของนักเรียน โดยสอบถามในเรื่องความคาดหวังในหลักสูตร การเข้าไปมีส่วนร่วมและกำหนดหลักสูตร ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองนั้น จะสะท้อนผ่านการประชุม และงานเลี้ยงประจำปี รวมถึงแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองและความสัมพันธ์กับผู้ประสานงานด้านผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานตามแผน การกำหนดข้อกำหนด การเข้าไปมีส่วนร่วมและการประเมินผลสำเร็จตามข้อกำหนดนั้น

ผู้ประสานงานสำหรับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการสนับสนุนจากผู้ช่วยครูใหญ่ที่รับผิดชอบงานด้านผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษและการเรียนรวม (Assistant Head Teacher: AHT) ในการทำหน้าที่ประเมินผลจากข้อมูลและนักเรียนเป็นประจำทุกปี โดยอยู่บนข้อมูลพื้นฐานตามระดับชั้น และตามอัตราความก้าวหน้าจากจุดเริ่มต้น ซึ่งการประเมินดังกล่าว ดำเนินการร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นการใช้เครื่องมือประเมินหลายๆ แบบ จึงทำให้ข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการประเมินและปรับปรุงข้อกำหนด และการเข้าไปมีส่วนร่วมเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

มีการประเมินภายนอกอย่างเป็นทางการทุกปี ด้านประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นตามนโยบายและข้อกำหนดของโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้ผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การประเมินดำเนินการโดยผู้ประสานงานสำหรับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และผู้ช่วยครูใหญ่ที่รับผิดชอบงานด้านนี้ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ข้อมูลที่อยู่ในโรงเรียน และแหล่งข้อมูลภายนอก เช่น RAISE Online เป็นต้น ทั้งนี้ ความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ยังคงเป็นเครื่องมือประเมินหลัก

¹² http://www.southfieldsacademy.com/wp-content/uploads/2015/03/sen_policy.pdf p.9

2.8) สรุปผลการสังเกตจากการศึกษาดูงาน

จากการศึกษาดูงาน Southfields Academy ถือว่าเป็นสถานศึกษาสำหรับเด็กทุกคนและแสดงให้เห็นระบบการเรียนร่วม (Inclusive education) อย่างชัดเจน ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงการปฏิบัติ วิธีการรับสมัครเด็กเข้าเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การศึกษาพิเศษ และการดูแลด้านสุขภาพ ซึ่งจะมีการประเมินผลและพัฒนาทุกปีเพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย โดยทางโรงเรียนมีวิธีการสนับสนุนนักเรียนด้อยโอกาส (Disabilities) ดังนี้

1) โรงเรียนดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Special need) หรือมีปัญหาด้านการฟังโดยร่วมมือกับ The Rowan hearing Support Centre (HSC) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน Wandsworth Sensory Support Service ทำหน้าที่ดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2) โรงเรียนมีศูนย์ Speech Language and Communications Resource Base สำหรับเด็กที่มีปัญหาเรื่องการพูดและการสื่อสาร

3) โรงเรียนมีระบบดูแลและส่งต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับการรับสัมผัส

4) โรงเรียนมีแพทย์และบุคลากรดูแลนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายอย่างใกล้ชิด

Southfields Academy ได้นำเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่ว่าจะด้านร่างกายหรือสังคมมาเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยมีระบบการสนับสนุนที่มีคุณภาพไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรบุคคล ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้านความร่วมมือจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านรูปแบบและโปรแกรมการศึกษาที่หลากหลาย เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก พัฒนาและสนับสนุนเด็กให้ตรงกับความสามารถของตนเอง ผ่านหลักคิดที่สำคัญคือ การเคารพซึ่งกันและกัน การยอมรับในตัวบุคคล และการยอมรับความหลากหลายทั้งทางด้านบุคคลและสังคม ทั้งนี้กรณีที่ได้เห็นได้ชัด มีความน่าสนใจและสามารถสะท้อนวิธีการจัดการศึกษาแบบ Inclusion education และ Inclusive education ได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย

1. ความหลากหลาย (Diversity)

เนื่องจากปัจจุบันประเทศอังกฤษมีประชากรที่เป็นผู้ย้ายถิ่น (Migrant) หลังไหลเข้ามาเป็นจำนวนมาก ส่วนหนึ่งของประชากรดังกล่าวเป็นวัยเรียน และเด็กเหล่านั้นจำเป็นต้องได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง Southfields Academy จึงรับเด็กกลุ่มนี้เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียน อายุตั้งแต่ 12-19 ปี มีความหลากหลายด้านเชื้อชาติและสัญชาติ เช่น ปากีสถาน ชูดาน ลิเบีย เอกวาดอร์ เป็นต้น โดยเด็กจำนวน 1 ใน 5 ของโรงเรียนเป็นเด็กย้ายถิ่น หลังจากรับเด็กกลุ่มนี้เข้าเรียนแล้ว ในขั้นแรก โรงเรียนจะประเมินความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษก่อน และจัดให้เด็กเหล่านี้เรียนภาษาอังกฤษ โดยแยกชั้นตามระดับความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ หลังจากนั้นจะมีการประเมินเมื่อเด็กมีผลการเรียนภาษาที่ดีขึ้นและมีความสามารถในการใช้ภาษาแล้ว โรงเรียนจะส่งเด็กไปเรียนในชั้นเรียนปกติในระดับการศึกษาของตัวเอง ทั้งนี้ Southfields Academy จะมีครูและผู้ช่วยครูที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กแต่ละคนอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามพัฒนาการและช่วยเหลือเด็ก

2. การเรียนการสอน (Learning and Teaching)

Southfields Academy มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความสามารถของตัวเด็กเป็นสำคัญ เน้นให้เด็กกล้าแสดงออกและรู้จักคิดวิเคราะห์ โดยมีครูและผู้ช่วยครูส่งเสริมและสนับสนุนเด็กให้ประสบผลสำเร็จด้านการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและการสื่อสาร

โรงเรียนจะมีศูนย์ Speech Language and Communications Resource Base และมีผู้เชี่ยวชาญ ทำหน้าที่ช่วยเหลือเด็ก พัฒนาความสามารถในการพูดและการสื่อสาร หรือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โรงเรียนจะสนับสนุนให้เด็กเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยใช้เครื่องช่วยฟัง และยังมีครูและผู้เชี่ยวชาญดูแลเด็กเพื่อให้เด็กสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ โรงเรียนจะมีครูและผู้ช่วยครูทำหน้าที่ประเมินและดูแลเด็ก ทั้งเด็กปกติ โดยเฉพาะเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือจะมีครูและผู้ดูแลอย่างใกล้ชิดในแต่ละราย เพื่อสนับสนุนให้เด็กมีความก้าวหน้าและพัฒนาการที่ดีด้านการศึกษา การเรียนรู้ และการอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น

3. ระบบการทำงาน (Working)

นอกจากการดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องการเรียนการสอนและการใช้ชีวิต โดยครูและผู้ช่วยครูแล้ว Southfields Academy ยังทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ แพทย์ นักบำบัด เพื่อดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อประเมินความพร้อมและจัดการการศึกษาที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก จัดโปรแกรมและกิจกรรมที่สนับสนุนพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งมีระบบส่งต่อเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษด้วย

บทที่ 4

เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม (Inclusive Education) ของประเทศไทยและประเทศอังกฤษ

จากการศึกษาดูงานการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม (Inclusive Education) โดยได้เยี่ยมชมและรับฟังการบรรยายจากกระทรวงศึกษาธิการประเทศไทย (Department for Education) และโรงเรียนแล้ว ผู้ศึกษาดูงานได้ประมวลและเปรียบเทียบองค์ความรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม (Inclusive Education) ระหว่างประเทศไทยกับประเทศอังกฤษ ใน 6 ประเด็น ได้แก่ 1) นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม 2) กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาที่สนับสนุนการเรียนร่วม 3) แนวทางการจัดการเรียนร่วมของไทย 4) การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ 5) สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม และ 6) ลักษณะกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รายละเอียดดังนี้

สภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม (Inclusive Education) : เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษของประเทศไทย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 กำหนดว่า “การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และวรรคสอง ความว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” นอกจากนี้ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ความว่า “ให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีหลักการที่สำคัญคือ การเตรียมความพร้อม การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็กพิการในแต่ละระดับและแต่ละประเภท และบำบัดฟื้นฟูให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เด็กพิการได้รับประโยชน์สูงสุดจากการศึกษาจนสามารถพัฒนาเต็มที่ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยจัดแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนในชั้นปกติตามเวลา เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง หรือผิดปกติเล็กน้อย เด็กพิการสามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเช่นเดียวกับเด็กปกติได้ตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน รูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุด

2. รูปแบบการเรียนร่วม เป็นรูปแบบการศึกษาพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง หรือผิดปกติ แต่อยู่ในระดับที่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ การจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบนี้ มุ่งให้เด็กพิการได้รับการศึกษา ในสถานะที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุดเท่าที่แต่ละคนจะรับได้

3. รูปแบบเฉพาะความพิการ เป็นรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก หรือพิการซ้ำซ้อน เป็นรูปแบบที่มีสภาพแวดล้อมจำกัดมากที่สุด แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

- การเรียนการสอนในห้องเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ
- การเรียนในโรงเรียนพิเศษเฉพาะทาง
- การฟื้นฟูในสมรรถภาพในสถาบันเฉพาะทาง
- การบำบัดในโรงพยาบาลหรือบ้าน

1) นโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม

1.1 นโยบาย

ภายในปี 2558 การจัดการศึกษาจะเป็นแบบเรียนรวม (Inclusive Education) สถานศึกษาทุกโรงจะดำเนินการใด ๆ เพื่อบรรลุการศึกษาเพื่อปวงชน โดยยึดถือหลักสิทธิและประโยชน์สูงสุดของเด็กทุกคน

1.2 ยุทธศาสตร์

- 1) จัดให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะพิการหรือไม่ก็ตาม
- 2) จัดองค์กรให้เอื้อต่อการบรรลุเป้าหมายของการเรียนรวม
- 3) พัฒนาบุคลากรให้มีเจตคติ ความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการจัดการเรียนรวม
- 4) จัดให้เด็กทุกคนเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด เด็กพิการจะได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎกระทรวงฯ
- 5) ปรับหลักสูตร ออกแบบการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล และจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
- 6) เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง คิดค้นหาวิธีการให้เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เด็กเรียนต่างกันได้ โดยใช้วิธีการสอนและสื่อที่แตกต่างกันตามความหลากหลายของผู้เรียน
- 7) จัดให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวก ทั้งการบริหารจัดการหลักสูตร การสอนและการสอบ
- 8) จัดระบบเปลี่ยนผ่าน (Transition) สู่งานเรียนในระดับสูงขึ้นหรือประกอบอาชีพหรือการดำรงชีวิตอิสระในสังคม
- 9) ออกแบบการให้บริการที่เป็นสากล (Universal design) เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงบริการต่างๆ และใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งสนับสนุนการเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมทางสังคม
- 10) มีทีมงาน/คณะกรรมการที่ร่วมกันแก้ปัญหาและตัดสินใจ สนับสนุนการทำงานร่วมกัน โดยมีบุคคลหลายสาขาวิชาชีพเข้ามาช่วยงานในโรงเรียน
- 11) จัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานและมีระบบประกันคุณภาพ
- 12) จัดให้มีการบริหารสถานศึกษาเรียนรวม โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2) กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาที่สนับสนุนต่อการเรียนร่วม

2.1 การเรียนร่วมในประเทศไทยของคนพิการ มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาที่สนับสนุนต่อการเรียนร่วม ดังนี้

- 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- 2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
- 3) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551

ทั้งนี้ ภายใต้หลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ไม่ขัดหรือแย้งกับการเรียนรวมของคนพิการและเด็กปกติ แต่กลับเปิดช่องให้กับคนพิการสามารถเรียนรวมกับเด็กปกติภายใต้เงื่อนไขที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ อีกทั้งมีมาตรการเสริมอื่น ๆ เพื่อให้คนพิการสามารถรับการศึกษาพร้อมกับเด็กปกติได้ เช่น เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล กำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และครู จัดการศึกษาดังกล่าว”

2.2 การเรียนรวมในประเทศไทยของเด็กความสามารถพิเศษ มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาที่สนับสนุนต่อการเรียนรวม ดังนี้

- 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- 2) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ทั้งนี้ ภายใต้หลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ไม่ขัดหรือแย้งกับการเรียนร่วมของบุคคลผู้มีความสามารถพิเศษกับเด็กปกติและคนพิการ แต่กลับเปิดช่องให้กับบุคคลผู้มีความสามารถพิเศษเรียนรวมกับเด็กปกติและคนพิการ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า “ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น”

3) แนวทางการจัดการเรียนร่วมของไทย

■ ขั้นทำความเข้าใจและสนับสนุนผู้ปฏิบัติ

โดยจัดประชุมสถานศึกษาต้นแบบเรียนรวม และจัดสรรงบประมาณสนับสนุน โรงเรียนละ 50,000 บาท จำนวน 444 แห่ง

■ ขั้นเตรียมงาน

1) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนเข้าใจ สร้างเสริม เจตคติ แนวคิด หลักการ และการทำงานในการบริการ การเรียน และนักเรียนทุกคนควรได้รับทราบโครงการและข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ร่วมกัน

2) จัดเตรียมอาคารสถานที่ เช่น การรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ อาคารสถานที่ควรมีทางลาด ห้องน้ำต้องปรับให้กว้างในการใช้รถเข็น

3) จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อ เพื่อให้บริการเด็กทุกกลุ่ม

4) การจัดเตรียมอุปกรณ์พิเศษและบริการที่เกี่ยวข้อง ตามความต้องการของเด็กแต่ละประเภท

5) การเตรียมบุคลากร นอกจากบุคลากรในโรงเรียนปกติที่ต้องทำความเข้าใจเป็นขั้นต้นแล้ว ยังต้องคำนึงถึงบุคลากรพิเศษ เช่น ครูประจำชั้นพิเศษ ครูเวียนสอน ครูเสริมวิชาการ ครูสอนพูดและครูแก้ไขการพูด แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด ซึ่งต้องทำงานร่วมกัน

6) ประเมินมาตรฐานโรงเรียนเรียนรวมเพื่อเป็นข้อมูลฐาน

6.1 วิเคราะห์จัดทำข้อมูลรายมาตรฐานและตัวบ่งชี้

6.2 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการเรียนรวม

7) การเริ่มจัดทีมงานและเครือข่ายคณะทำงานสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (Student Assistance Team: SAT), ห้องเสริมวิชาการ

■ ขั้นดำเนินงาน

1) รับนักเรียนเข้าเรียนรวม จะต้องไม่คำนึงถึงประเภทและระดับของความพิการ ต้องให้โอกาสเด็กทุกคน

2) ประเมินความต้องการจำเป็นของผู้เรียนรายบุคคล

2.1 แบบคัดกรองแบบท้ายกฎกระทรวงฯ 9 ประเภทความพิการ

2.2 แบบคัดกรอง

2.3 แบบ RTI (ดูการตอบสนองต่อการสอน หากกลุ่มเสี่ยง และ Intervention)

3) การบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ที่เข้มแข็ง

4) การออกแบบหลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดผลในชั้นเรียนร่วม

5) จัดทำ IEP และประสานแผนในชั้นเรียนรวม

6) จัดบริการตามความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคลเพื่อเด็กทุกคนเข้าเรียนได้พร้อม ๆ กัน และเด็กพิการสามารถเรียนรู้ได้

7) Full-services, จัดหาความช่วยเหลือ สนับสนุน ยอมรับศักยภาพ เด็กเรียนตามความสามารถของตนเอง จัดทำ IEP, แพ้พัฒนา

8) สถานศึกษาจะต้องวางแผน จัดเตรียม ปรับเปลี่ยนและตอบสนองความหลากหลาย มีการทำงานเป็นทีม มีกลยุทธ์ในการสอน

9) มีระบบประเมินต่างๆ เช่น NT, O-NET โดยมีการช่วยเหลืออำนวยความสะดวก

10) ฝึกอบรมครูการศึกษาพิเศษให้มีทักษะที่จะออกไปทำงานร่วมกับครูทั่วไปได้

11) ทีมงาน ผู้ปกครอง คณะกรรมการ เข้าใจ ตระหนักเกี่ยวกับสิทธิ กฎหมาย นโยบาย และมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง

12) มีแผนการเปลี่ยนผ่านเช่น จากระดับชั้นประถมศึกษาสู่มัธยมศึกษา จากการเรียนรู้สู่การเรียนรู้ต่อ ฝึกอาชีพ หรือประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว

13) ประเมินมาตรฐานและจัดระบบประกันคุณภาพ

14) การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง

15) มีทีมงานและมีเครือข่ายคณะทำงานสนับสนุนช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ (Student Assistance Team: SAT)

16) สถานศึกษาเป็นเครือข่าย/ศูนย์กลางการเรียนรู้ทั้งปวงมี Good/Best practice ศูนย์รวมสื่อ อุปกรณ์ ตัวอย่างการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

4) การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม โรงเรียนละ 50,000 บาท และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแจ้งโรงเรียนดำเนินงานตามแนวทางที่โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวมได้รับการอบรมจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น

1) จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนพิการอย่างเป็นระบบ คัดกรอง วินิจฉัย และจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การจัดทำสื่อ/เทคนิควิธีการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการติดตามความก้าวหน้าทางการเรียน/ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2) พัฒนาปัจจัยพื้นฐานตามความต้องการจำเป็นพิเศษของเด็กเป็นรายบุคคล ได้แก่ การพัฒนาจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

3) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมให้มีความรู้ความสามารถทักษะที่จำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการตามมาตรฐานที่กำหนด

4) บริหารจัดการครู ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามสภาพความสำเร็จที่กำหนดไว้

5) สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนต่าง ๆ รวมทั้ง หน่วยงานส่วนท้องถิ่นเพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันทางวิชาการ เพื่อทำให้เกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้ได้มากที่สุด

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับคน พิการในรูปแบบการเรียนรวม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมทุกอำเภอ ละ ไม่น้อยกว่า 2 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 5,026 โรงเรียน

การนำสู่การปฏิบัติ

1. พัฒนาสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรวม (Inclusive School)

ปี 2555 จัดงบประมาณสนับสนุนสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรวม ทั้งในการเตรียมการ และนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยดำเนินการ ดังนี้

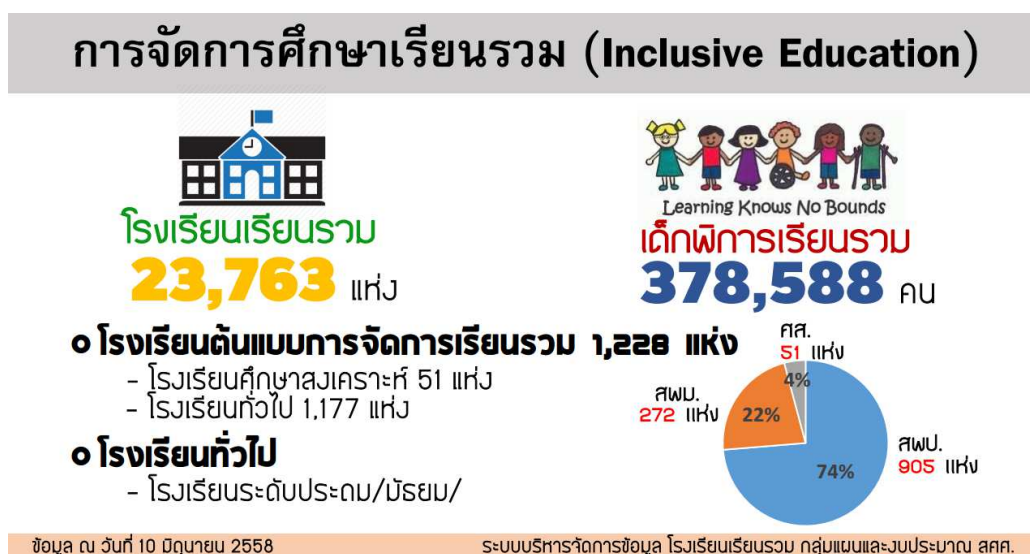
- การพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนางานทั้งระบบ (Whole School Approach) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
- มีทีมงานและคณะกรรมการชุดต่างๆ รวมทั้งการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพ เพื่อให้การเรียนรวมประสบผลสำเร็จ ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล
- การจัด Support Unit ในสถานศึกษา และเป็นศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้และให้บริการในพื้นที่
- การนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือ ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรวม

2. ขยายผลการอบรมบุคลากรในทุกเขตพื้นที่การศึกษา โดยปรับใช้หลักสูตรการอบรมวิทยากรแกนนำของ สพฐ. จัดโดยทีมวิทยากรแกนนำ (ส่งแผนการอบรมและผลการอบรมให้ สพฐ.)

3. การประเมินมาตรฐานการเรียนรวม/เรียนรวม เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

- การรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ต้นแบบเรียนรวม (Self Assessment Report : SAR)
- การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้ได้มาตรฐาน

5) สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม

จากข้อมูลมีโรงเรียนเครือข่ายที่มีเด็กพิการเรียนรวมจำนวน 23,763 แห่ง มีนักเรียนพิการเรียนรวมจำนวน 378,588 คน (ข้อมูลสารสนเทศ 10 มิถุนายน 2558 ของ สพฐ.) ตัวอย่าง อาทิ

● **ระดับอนุบาล** ได้แก่ โรงเรียนสาธิตอนุบาลล่ออุทิศ กทม. โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ กทม. โรงเรียนอนุบาลยุวมิตร (เอกชน) กทม. โรงเรียนกาญจนาภิเษกสมโภช ปทุมธานี และโรงเรียนอนุบาล กำแพงแสน จ.นครปฐม เป็นต้น

● **ระดับประถมศึกษา** ได้แก่ โรงเรียนราชวินิต กทม. โรงเรียนที่ปทุมวิทยพัฒนา (วัดโบสถ์) ในพระราชูปถัมภ์ กทม. โรงเรียนประถมนนทบุรี กทม. โรงเรียนพญาไท กทม. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กทม. และโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ กทม. เป็นต้น

เด็กที่มีความต้องการพิเศษดังกล่าว ควรได้รับโอกาสในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ซึ่งมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนเมื่อมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียน ดังนี้

ประเภท	วิธีการจัดการเรียนการสอน
เด็กที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น	ในการสอนวิชาสามัญทั่วไปเด็กปกติเรียนตามหลักสูตรในโรงเรียนนั้น ส่วนใหญ่แล้วเด็กมีความบกพร่องทางการมองเห็น สามารถเรียนรู้ได้เท่าหรือเกือบเท่าเด็กปกติ ถ้าครูใช้สื่อและวิธีการที่เหมาะสมจากการเรียนรู้จากประสาทสัมผัสที่เด็กมีความบกพร่องทางการมองเห็นมีอยู่ไม่ว่าจะเป็นการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะศึกษา เกษตรและดนตรี เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นก็สามารถเรียนรู้ได้ แต่ก็มีได้หมายความว่า จะครอบคลุมทุกเรื่องทุกเนื้อหา ในบางเรื่องอาจมีข้อจำกัดที่เด็กกลุ่มนี้ทำไม่ได้หรือทำได้น้อย เช่น วิชาพลศึกษา วิชาคัตลายมือ และนาฏศิลป์ เป็นต้น
เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	เมื่อมีเด็กมีความบกพร่องทางการได้ยินเข้ามาเรียนร่วมในชั้นเรียน ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้ 1) ควรให้เด็กที่มีความบกพร่องนั่งในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นและได้ยินผู้สอนได้ชัดเจน 2) ใช้ท่าทางประกอบคำพูดเพื่อให้เด็กเข้าใจคำพูดของครูแต่ไม่ควรแสดงท่าทางมากเกินไป 3) ครูควรเขียนกระดานมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่มีความสำคัญ เช่น นิยาม คำสั่ง หรือการบ้าน เป็นต้น 4) อย่าพูดขณะเขียนกระดานเพราะเด็กไม่สามารถอ่านปากของครูได้ 5) เมื่อต้องการพูดคุยกับเด็กควรใช้วิธีเรียกชื่อ ไม่ควรใช้วิธีแตะสัมผัสเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักฟัง 6) จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) 7) ก่อนลงมือสอนควรตรวจเช็คเครื่องช่วยฟังว่าทำงานหรือไม่ 8) ให้โอกาสแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินออกมารายงานหน้าชั้น เพื่อให้มีโอกาสแสดงออกด้วยการพูด ขณะเดียวกันก็เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กปกติได้ฝึกฟังการพูดภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 9) หากเด็กปกติออกมาพูดหน้าชั้น ครูผู้สอนควรสรุปสิ่งที่เด็กปกติพูดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินฟังด้วย
เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับความสามารถของเด็กๆแต่ละคนซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่เรียนและฝึกอบรมได้

ประเภท	วิธีการจัดการเรียนการสอน
	<p>นั้นควรจัด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ระดับก่อนประถมศึกษา ครูควรแนะนำพ่อแม่และสมาชิกในครอบครัวให้ความรักเอาใจใส่ และเลี้ยงดูอย่างอบอุ่น เช่นเดียวกับเด็กทั่วไป ถ้ามีชั้นก่อนประถมศึกษาใกล้บ้านควรให้เด็กได้เข้าชั้นก่อนประถมศึกษา ก่อนที่จะไปโรงเรียนปกติ 2) ระดับประถมศึกษา แนะนำผู้ปกครองให้สอนเด็กที่บ้าน สอนเกี่ยวกับตัวเอง เช่น ชื่อ สกุล อายุ พ่อแม่ ที่อยู่ การช่วยเหลือตัวเอง สอนมารยาทที่จำเป็นในสังคมในชุมชน การไหว้ การกล่าวคำขอโทษ ขอบคุณ เป็นต้น 3) ระดับมัธยมศึกษา เมื่อได้รับการศึกษาและฝึกอาชีพอย่างเพียงพอ สามารถประกอบอาชีพ และอยู่ในสังคมได้ บุคคลกลุ่มนี้ ต้องการดูแลและเอาใจใส่รวมทั้งต้องการคำแนะนำ ปรีกษาจากผู้เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ
เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว	<p>การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายหรือการเคลื่อนไหวได้แบ่งระดับของกิจกรรมการเรียนไว้ 3 ระดับคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ระดับก่อนวัยเรียน จุดมุ่งหมายสำคัญของการให้การศึกษาแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายคือ การเตรียมความพร้อมของเด็กเพื่อการเรียนร่วม เด็กที่ได้รับการเตรียมความพร้อมแล้วเท่านั้นจึงจะประสบความสำเร็จในการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ความพร้อมที่ควรจะได้รับ การเตรียมในระดับนี้ ได้แก่ ความพร้อมในการเคลื่อนไหว การช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคมและพัฒนาการทางภาษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายควรได้รับการบำบัดทางกายภาพบำบัดควบคู่กันไป การบำบัดที่จำเป็นได้แก่กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัดและการบำบัดทางภาษา 2) ระดับประถมศึกษา เด็กอาจเริ่มเรียนร่วมกับเด็กปกติในลักษณะของการเรียนร่วมเต็มเวลาได้โดยไม่ต้องมีการบริการพิเศษเพิ่มเติม เช่น เด็กที่ใช้แขนหรือขาเทียม ซึ่งสามารถใช้หรือขาเทียมได้ดี ระดับสติปัญญาปกติ และไม่มีภาวะพิการด้านอื่นเด็กประเภทนี้สามารถเรียนร่วมเต็มเวลาได้ เด็กที่มีความสามารถบกพร่องทางร่างกายอื่นก็สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ หากเด็กได้รับการเตรียมความพร้อมแล้วและทางโรงเรียนจัดบริการเพิ่มเติมให้กับเด็กพิจารณาจัดเด็กเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติพิจารณาเด็กเป็นรายบุคคล 3) ระดับมัธยมศึกษา การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเน้นด้านวิชาการและพื้นฐานด้านการงานและอาชีพหากเด็กมีความพร้อมควรให้เด็กมีโอกาสเรียนร่วมเต็มเวลาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เด็กที่จะเรียนร่วมได้ดีควรเป็นเด็กที่สามารถช่วยตัวเองได้ในด้านการเคลื่อนไหวและการประกอบกิจวัตรประจำวันมีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นและมีพื้นฐานอาชีพใกล้เคียงกับเด็กปกติ อย่างไรก็ตามเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายอาจยังต้องการบริการพิเศษ เช่น การบำบัดทางกายภาพ กิจกรรมบำบัด การแก้ไข

ประเภท	วิธีการจัดการเรียนการสอน
	คำพูดเบื้องต้น การพิจารณาส่งเด็กเข้าเรียนร่วมจะต้องพิจารณาความสามารถและความพร้อมของเด็กเป็นรายๆไป ทั้งนี้เพราะเด็กแต่ละคนมีความสามารถและระดับความพร้อมแตกต่างกัน
เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้	<p>การเรียนร่วมครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้หลายประเภท ซึ่งเกิดจากปัญหาทางด้านจิตวิทยาหรือเกิดจากความผิดปกติของมึนสมองบางส่วน ดังนั้นการสอนเด็กเหล่านี้จึงต้องใช้วิธีการหลายวิธี ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ไม่สอนโดยการบรรยายเพียงอย่างเดียว 2) ใช้คำสั่งที่สั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย 3) ใช้คำสั่งที่ซ้ำๆ กัน แต่ควรเปลี่ยนคำหรือสำนวนทุกครั้ง 4) ไม่ควรเน้นการเขียน เมื่อครูให้การบ้าน 5) ให้การเสริมแรงมือทำถูกต้อง
เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม	<p>การจัดเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม เข้าเรียนร่วมกับเด็กปกตินั้น ควรพิจารณาองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ทักษะของเด็กต่อการเรียนร่วม 2) ทักษะของครู ผู้ปกครองต่อการเรียนร่วม 3) พฤติกรรมของเด็ก ตลอดจนความรุนแรงของพฤติกรรม 4) ความสามารถของเด็กในการควบคุมตนเอง ตลอดจนทักษะทางสังคมของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคบเพื่อน การเข้ากับคนอื่น 5) ความพร้อมของครู ที่จะรับเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมเข้าเรียนร่วมชั้นปกติ 6) ความร่วมมือจากผู้ปกครองในการปรับพฤติกรรมเด็ก 7) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ <p>เด็กที่เรียนร่วมได้อย่างประสบผลสำเร็จนั้น ควรเป็นเด็กที่ได้รับการปรับพฤติกรรมแล้ว เด็กมีพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับเด็กปกติ หากเด็กยังมีปัญหาทางพฤติกรรมอยู่บ้าง ต้องได้รับบริการจากสถานศึกษาในด้านบริการแนะแนว และให้คำปรึกษาหรือรับบริการจากครูเสริมวิชาการ</p>
เด็กออทิสติก	<ol style="list-style-type: none"> 1) การเตรียมตัวบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน การสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นครู ผู้ปกครอง นักเรียน และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในเรื่องของหลักการ วัตถุประสงค์วิธีดำเนินการ ตลอดจนนโยบายในการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย 2) การพิจารณารับเด็กเข้าศึกษา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 กำหนดว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” สถานศึกษาจึงไม่สามารถที่จะปฏิเสธการรับเด็กไม่ได้ เด็กออทิสติกที่เตรียมความพร้อมแล้ว หรืออาการไม่รุนแรงก็สามารถเรียนร่วมได้

ประเภท	วิธีการจัดการเรียนการสอน
	<p>3) ประสานงานและความร่วมมือระหว่างสถาบันต่างๆ ทั้งทางการศึกษา ทางการแพทย์และผู้ปกครอง เด็กออทิสติกบางคนอาการรุนแรง ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดและตลอดเวลาโรงเรียนต้องแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ แนะนำให้เข้าการบำบัดจากจิตแพทย์ และสถาบันอื่นตามความเหมาะสม</p> <p>สิ่งสำคัญ คือ ครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการศึกษาและบุคคล สำหรับเด็กออทิสติกที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางพัฒนาเด็กให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ และส่งผลให้เด็กประสบผลสำเร็จในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับเด็กออทิสติกนั้น ก็ควรยึดหลักสูตรของสถานศึกษาเป็นหลัก แต่ต้องปรับเนื้อหา และวิธีสอนให้เหมาะสมกับเด็ก</p>
เด็กสมาธิสั้น	<p>เด็กสมาธิสั้นส่วนใหญ่จะมีระดับเซวาร์ปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติ น้อยรายที่จะมีปัญหาที่บร่วมด้วย การที่เด็กมีสมาธิสั้นไม่ได้หมายความว่าเด็กจะเรียนไม่ได้ หรือมีปัญหาในการเรียนทุกราย เพียงแต่มีระยะเวลาติดตามการเรียนสั้นกว่าเด็กปกติ เด็กสมาธิสั้นที่ควบคุมตนเองไม่ได้ ครูผู้สอนจึงต้องช่วยจัดระเบียบไม่ให้ซับซ้อนครูจึงต้องมีแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กสมาธิสั้นและมีเทคนิคในการสอนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กิจกรรมประจำวัน กิจกรรมในแต่ละวันต้องมีลักษณะคงที่ มีตารางเรียนที่แน่นอน ครูต้องบอกล่วงหน้าและย้ำเตือนความจำทุกครั้งก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลง 2) การจัดห้องเรียน ต้องทำข้อตกลงร่วมกัน มีป้ายข้อความสั้นๆชัดเจนเข้าใจง่าย เช่น ถอดรองเท้าก่อนเข้าเรียน ส่งการบ้านที่นี่ เป็นต้น 3) การจัดที่นั่ง จัดให้นั่งข้างหน้าหรือแถวกลาง ไม่ให้นั่งใกล้หน้าต่าง นั่งใกล้เพื่อนที่สามารถดูแลได้ ไม่ให้นั่งใกล้เพื่อนที่ซุกซน 4) การเตรียมการสอน งานที่ทำทำให้พอเหมาะกับความสนใจของเด็ก ครูต้องแบ่งงานเป็นขั้นตอนย่อยๆ ใช้เวลาไม่เกิน 4 นาที ทำทีละขั้น เมื่อเสร็จวันหนึ่งแล้ว จึงให้ทำขั้นตอนที่ยากขึ้นไปเรื่อยๆ 5) การมอบหมาย ครูควรพูดซ้ำๆ ชัดเจน กระชับ ครอบคลุมไม่บ่น ไม่ใช้คำสั่งคลุมเครือจนเด็กแยกไม่ออกว่าครูสั่งอะไร 6) การควบคุมขณะทำงาน ให้เด็กทำงานทีละขั้นตอน อย่าให้เด็กรู้สึกว่ามีมากเกินไป ฝึกให้เด็กควบคุมตนเองขณะทำงาน ครูตรวจเป็นคราวๆ ทำให้เสร็จเป็นข้อหรือเป็นขั้น จึงเริ่มงานใหม่
เด็กที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อน	<p>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องซ้ำซ้อนนั้น เป็นการจัดกิจกรรมที่ต่างจากเด็กปกติโดยสิ้นเชิง เพราะเด็กบกพร่องซ้ำซ้อน มักจะพิการรุนแรง การจัดการหลักสูตรหรือแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ก็เน้นการฟื้นฟูสมรรถภาพของเด็กใน 5 ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การช่วยเหลือตนเอง มุ่งเน้นให้เด็กช่วยเหลือตนเองได้ เช่นการ

ประเภท	วิธีการจัดการเรียนการสอน
	<p>แต่งตัว การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การอาบน้ำเป็นต้น</p> <p>2) การสื่อสาร ฝึกให้เด็กมีทักษะในการสื่อสารกับผู้อื่น เช่นการทักทาย การบอกความต้องการของตนเอง เป็นต้น</p> <p>3) การเคลื่อนไหว ฝึกให้เด็กใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีทักษะในการประกอบกิจวัตรประจำวันได้เร็วขึ้น</p> <p>4) การปรับพฤติกรรม มุ่งขจัดหรือบรรเทาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ สร้างหรือส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์</p> <p>5) พัฒนาการทางสังคม ฝึกให้เด็กสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ การฝึกทักษะทางสังคม เด็กควรได้รับการฝึกทักษะ ดังนี้</p> <p>1) การเล่น 2) การบอกข้อมูลเกี่ยวกับตัวเอง และ 3) ทักษะในห้องเรียน</p>
เด็กความสามารถพิเศษ	<p>1) จัดเนื้อหายากและท้าทายกว่าหลักสูตรสำหรับเด็กทั่วไป</p> <p>2) มีการเชื่อมโยงและบูรณาการในหลาย ๆ วิชา</p> <p>3) ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกสิ่งที่ตนเองจะเรียน</p> <p>4) จัดกระบวนการเรียนการสอนที่สลับซับซ้อน ลึกซึ้งกว่าหลักสูตรปกติ</p> <p>5) เน้นกระบวนการทางความคิดระดับสูง</p> <p>6) มีกิจกรรมที่ตอบสนองความหลากหลายของ กระบวนการเรียนรู้</p> <p>7) ตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาผลงานหรือผลการเรียนรู้ของเด็กให้ชัดเจน</p> <p>8) ให้ความสนใจกับความมุ่งมั่นในความสำเร็จ ความกระตือรือร้นและการเปลี่ยนแปลงภายในที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ของเด็กที่ส่งผลดีต่อสังคม</p> <p>9) เน้นพัฒนาการทางคุณธรรม จริยธรรมเป็นแกนนำ</p> <p>10) เน้นการพัฒนาสมองทุกส่วน (Whole Brain Approach)</p>

6) ลักษณะกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กปกติสามารถอยู่ร่วมและเรียนรู้ร่วมกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้ จะมีลักษณะของการจัดกิจกรรมในรูปแบบของกิจกรรมที่เน้นการกระทำสิ่งต่างๆ ร่วมกัน เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาตนเองได้ควบคู่กับเด็กปกติ ในขณะที่เดียวกันเด็กปกติก็จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ ซึ่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ควรมีความสามารถในระดับหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่เด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทรุนแรง ดังนั้น การจัดกิจกรรมประจำวันจึงเป็นไปตามแนวทางของหลักการจัดกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งครูจะคำนึงถึงระดับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างมาก และเน้นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในด้านต่างๆ ลักษณะการจัดกิจกรรมมี ดังนี้

- **กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ** ครูอาจจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นการเคลื่อนไหวที่สร้าง สัมพันธภาพร่วมกันระหว่างเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น การเคลื่อนไหวแบบกลุ่มย่อย การเคลื่อนไหวแบบผู้นำผู้ตาม การเคลื่อนไหวและการจับคู่หรือจัดกลุ่ม การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์เป็นกลุ่ม การเน้นปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นกลุ่มจะช่วยให้เด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถช่วยเหลือ แบ่งปัน เห็นอกเห็นใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งเป็นพฤติกรรมทางสังคม

- **กิจกรรมเสริมประสบการณ์** เป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดและทักษะต่างๆ จากหน่วยหรือหัวเรื่องที่เรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่เน้นการทำงานร่วมกัน รูปแบบการเรียนรู้แบบโครงการจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ครูอาจนำมาจัดเพื่อให้ เด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนรู้ร่วมกัน และสามารถพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ได้ดี การสอนแบบโครงการ (Project Approach) เป็นการศึกษาอย่างลุ่มลึกในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เด็กสนใจอยากเรียนรู้ มีการท้าทายความสามารถของเด็กกระตุ้นให้เด็กลงมือปฏิบัติกับกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อค้นหาคำตอบที่มาจากความสนใจและความต้องการของเด็ก โดยเด็กเป็นผู้ลงมือปฏิบัติสืบค้นข้อมูลเพื่อหาคำตอบจากคำถามของตนเอง ภายใต้การช่วยเหลือ แนะนำ การอำนวยความสะดวก และการสนับสนุนจากครู ซึ่งการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีขั้นตอนการสอน 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ระยะเริ่มต้นโครงการ ระยะที่ 2 ระยะพัฒนาโครงการ และระยะสุดท้ายคือระยะสรุปโครงการ นอกจากการสอนแบบโครงการแล้ว การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ อาจให้เด็กร่วมกันทดลองทางวิทยาศาสตร์เป็นกลุ่ม การประกอบอาหารเป็นกลุ่ม เป็นต้น

- **กิจกรรมสร้างสรรค์** เป็นการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกทางด้านความคิดอย่างอิสระ ผ่านงานศิลปะประเภทต่างๆ สำหรับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์อาจจัดกิจกรรมทั้งในรูปแบบของกิจกรรมรายบุคคล และเป็นรายกลุ่ม ทั้งนี้การจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคลจะช่วยส่งเสริมให้ทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษสามารถควบคุมการทำงาน การกำกับตนเอง และสร้างสมาธิในการทำกิจกรรมจนประสบผลสำเร็จ ส่วนกิจกรรมแบบกลุ่มก็จะช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จักช่วยเหลือ แบ่งปัน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น

- **กิจกรรมเสรี** ครูจะเน้นการทำกิจกรรมการเล่นแบบกลุ่มเพื่อให้เด็กรู้จักเข้าสังคมและการเล่นเป็นกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้เด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและอาจเป็นการถ่ายโยงการเรียนรู้ อีกทั้งเด็กปกติที่มีความสามารถมากกว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษช่วยให้ เด็กเหล่านั้นบรรลุซึ่งความสามารถที่ควรไปถึงได้และช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษแก้ปัญหาได้อีกด้วย

- **กิจกรรมกลางแจ้ง** กิจกรรมกลางแจ้งทั้งที่เป็นการเล่นในร่มหรือการเล่นในสนาม ครูอาจจัดกิจกรรมการเล่นต่าง ๆ ที่ให้เด็กปกติร่วมเล่นกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น การละเล่นพื้นบ้านแบบไทย อาทิ มอญซ่อนผ้า กากีไก่ วิ่งเปี้ยว ฯลฯ การเล่นเกมพลศึกษาประเภทการแข่งขัน อาทิ การวิ่งเก็บของเป็นทีม แข่งการวิ่งสามขา ฯลฯ ส่วนการเล่นเครื่องเล่นสนามครูจะดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และครูอาจให้เด็กปกติช่วยดูแลความปลอดภัยในการเล่นของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษด้วย

- **เกมการศึกษา** ครูอาจจัดเกมการศึกษาให้เด็กได้เล่นทั้งแบบกลุ่มและเป็นรายบุคคล โดยจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเล่นเกมการศึกษาตามความสามารถของเด็ก และให้เด็กปกติช่วยเหลือในการเล่นด้วย

เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม Inclusive Education ของประเทศไทยและอังกฤษ

จากการศึกษาดูงานการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education ในประเทศอังกฤษโดยได้ศึกษาดูงานกลุ่มโรงเรียนตัวอย่างที่จัดการศึกษารูปแบบ Inclusive Education ในโรงเรียน 2 ประเภท คือ

- 1) **โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในเครือ Eden Academy** โดยการบริหารจัดการของกลุ่มโรงเรียน Eden Academy ดำเนินการโดยมีครูใหญ่ (Principal) ที่ทำหน้าที่ดูแลโรงเรียนทั้ง 5 แห่ง และในแต่ละโรงเรียนจะมีผู้จัดการอีกแห่งละ 1 คน (Head of school) นอกจากนี้ยังมี Associate head of school ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือและบริหารจัดการในทุกโรงเรียน ในกรณีที่ Head of school ติดภารกิจ การบริหารจัดการมีจุดเด่นในการดำเนินงาน คือ การทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีผู้จัดการด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการจัดการ ด้านการบริการ และอื่น ๆ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ 1) Grangewood School เป็นโรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษา 2) Moorcroft

School เป็นโรงเรียนที่สอนในระดับมัธยมศึกษา 3) Alexandra School 4) Pentland Field School และ 5) RNIB Sunshine House School

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้มีโอกาสศึกษาดูงานสถานที่จริงใน 2 โรงเรียน คือ Pentland Field School และ RNIB Sunshine House School

2) โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้แก่ Deanefield Primary School และ Southfields Academy

นอกจากนั้น ได้รับทราบบทบาท ภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของอังกฤษ คือ

3) Office for Standards in Education, Children's Services and Skills (OFSTED)

4) Department for Education (DfE)

5) National Association for Special Educational Needs (NASEN)

จากข้อมูลที่ได้รับฟังการนำเสนอและการศึกษาดูงานในสถานที่จริงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของ ประเทศอังกฤษ โดยเฉพาะสภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม สรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญเปรียบเทียบระหว่างไทยและอังกฤษ ดังนี้

ประเด็น	สภาพการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education ของไทย	สภาพการจัดการศึกษาแบบ Inclusive Education ของอังกฤษ
นิยามความหมาย	การจัดการศึกษาของสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยไม่แบ่งแยกผู้ที่มีความต้องการพิเศษและคนปกติ ตั้งแต่แรกรับเข้าเรียน เพื่อให้ได้ การศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งมีรูปแบบ การจัดการศึกษาที่เหมาะสมตามความ ต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อให้พัฒนา อย่างเต็มศักยภาพ	การจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของ เด็กทุกคน
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 - พระราชบัญญัติการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 	<ul style="list-style-type: none"> - Education Act 2002 - Children and Families Act 2014
นโยบาย	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ พร้อมทั้งนำระบบ ICT เข้ามาใช้จัดการเรียนรู้อย่าง เป็นรูปธรรมและกว้างขวาง - ภายในปี 2558 การจัดการศึกษา แบบเรียนรวม (Inclusive Education) สถานศึกษาทุกโรงจะดำเนินการใด ๆ เพื่อบรรลุการศึกษาเพื่อปวงชน 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของ เด็กทุกคน โดย Inclusive เป็น กระบวนการ ที่เน้นความสำคัญที่การ เข้าถึง (Access) และการมีส่วนร่วม (Engagement) - มีการประสานความร่วมมือในระหว่าง หน่วยงาน คือ หน่วยงานด้านการศึกษา ด้านสังคม และด้านสุขภาพ ในการจัด การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ

ประเด็น	สภาพการจัดการศึกษา แบบ Inclusive Education ของไทย	สภาพการจัดการศึกษา แบบ Inclusive Education ของอังกฤษ
	<p>โดยยึดหลักสิทธิและประโยชน์สูงสุดของเด็กทุกคน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำนโยบายในภาพรวม โดยรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในสังคม 	<p>จำเป็นพิเศษ โดยกำหนดเป็นกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำนโยบายโดยเน้นให้ความสำคัญกับความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของนักเรียน เยาวชน และผู้ปกครอง อาทิ มีการรวมกลุ่มผู้ปกครองที่เรียกว่า Parents Care Forum ซึ่งทำงานในลักษณะเป็นอาสาสมัครและเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นในการจัดการศึกษาต่อรัฐมนตรี - ภายในปี 2020 ทุกโรงเรียนในอังกฤษจะมีสถานะเป็น Academy
การบริหารจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> - มีการดำเนินการสนับสนุนสถานศึกษาต้นแบบการจัดการเรียนรวม โดยกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุนงบประมาณ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน สนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน สื่ออุปกรณ์ - อบรม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยเฉพาะผู้พิการ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีวิธีการแก้ปัญหาการจัดการศึกษา ทั้งการแก้ปัญหาในระยะสั้นและระยะยาว โดยใช้รูปแบบ Medical Model และ Social Model - มีกระบวนการคัดกรองและแยกแยะเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ - มีผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ส่งเสริม และดูแลโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบ Inclusive Education ที่มาจากครูหรือครูที่เกษียณ และได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะความรู้เฉพาะทาง เรียกว่า The SEN Coordinator (SENCo)
งบประมาณ	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหลากหลายแหล่งตามลักษณะของสถานศึกษา ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง และชุมชน
สื่อการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท แต่อาจไม่ทั่วถึงและเพียงพอในบางสถานศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท - ห้องเรียนใช้สื่อ ICT สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่
การสร้างความเข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองยังขาดความรู้ความเข้าใจ การดูแลและพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ บางส่วนจึงไม่สนับสนุนให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดทำคู่มือประชาชนเพื่อให้เข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ - ผู้ปกครองเชื่อมั่น และเห็นความสำคัญของการนำเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ประเด็น	สภาพการจัดการศึกษา แบบ Inclusive Education ของไทย	สภาพการจัดการศึกษา แบบ Inclusive Education ของอังกฤษ
		เข้าพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ในโรงเรียน
การประเมินผล	มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษา และควบคุมคุณภาพของโรงเรียน คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) โดยประเมินโรงเรียนที่จัดการศึกษาทุกประเภท ไม่เฉพาะแค่โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบ Inclusive Education เท่านั้น ซึ่งมีการประเมินทุกปี	มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินผลการจัดการศึกษา และควบคุมคุณภาพของโรงเรียน คือ OFSTED โดยประเมินโรงเรียนที่จัดการศึกษาทุกประเภท ไม่เฉพาะแค่โรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบ Inclusive Education เท่านั้น ซึ่งมีการสุ่มประเมินทุก 3 ปี โดยจะประสานงานกับโรงเรียนที่ถูกประเมินทางโทรศัพท์ล่วงหน้า 1 วัน ก่อนเข้าติดตามประเมิน

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาดูงานการศึกษา ณ ประเทศอังกฤษครั้งนี้ คณะศึกษาดูงานจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้รับความร่วมมือจาก British Council โดยได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับ Inclusive Education ที่เน้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Educational Needs : SEN) โดยแบ่งกิจกรรมการศึกษาดูงานออกเป็น 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่

1) การรับฟังการบรรยายสรุปภาพรวมการจัดการศึกษาของประเทศอังกฤษ การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ดังนี้

1.1 ระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษในภาพรวม (Overview of English Education System) บรรยายโดย Mr. John Ayres, Principal, the Eden Academy Trust, UK

1.2 กระทรวงศึกษาของประเทศอังกฤษ (Department for Education) บรรยายโดย Mr. Andre Imich, SEN and Disability Professional ในประเด็น การดำเนินงานด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษา นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการจัดสรรงบประมาณสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

1.3 การติดตามประเมินผลคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของ Ofsted บรรยายโดย Ms.Lesley Cox,MI

2) การศึกษาดูงานโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบ Inclusive Education 2 ประเภท คือ

2.1 โรงเรียนการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในเครือ Eden Academy โดยการบริหารจัดการของกลุ่มโรงเรียน Eden Academy ซึ่งมีโรงเรียนในเครือทั้งหมด 5 โรงเรียน มีการบริหารจัดการที่มีจุดเด่น คือ การทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน โดยจะมีครูใหญ่ (Principal) ที่ทำหน้าที่ดูแลในทุก ๆ โรงเรียน และแต่ละโรงเรียนมีผู้จัดการ (Head of school) อีกแห่งละ 1 คน นอกจากนั้น ยังมีผู้ช่วยผู้จัดการ (Associate head of school) ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือและบริหารจัดการในทุกโรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีผู้จัดการด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการจัดการ ด้านการบริการ และอื่น ๆ ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้มีโอกาสศึกษาดูงานสถานที่จริงใน 2 โรงเรียน คือ Pentland Field School และ RNIB Sunshine House School

2.2 โรงเรียนทั่วไปที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ได้แก่ Deane Field Primary School และ Southfields Academy

จากการฟังบรรยายของวิทยากรแต่ละท่าน และการสังเกตการณ์ในแต่ละโรงเรียน ร่วมกับการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม ได้สะท้อนให้คณะศึกษาดูงานเห็นว่า รัฐบาลอังกฤษสนับสนุนการดำเนินงานด้านการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Educational needs : SEN) อย่างจริงจังและต่อเนื่อง นับตั้งแต่มีการประกาศใช้ Education Act 1996 ตลอดจนการประกาศกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหลายฉบับ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2014 เช่น Children and Families Act 2014 ฯลฯ ซึ่งมีการกำหนด Children and young people in England with special educational needs or disabilities ไว้ในส่วนที่ 3 เป็นการเฉพาะ มีการกำหนดรายละเอียดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แนวทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการ

ดำเนินงานร่วมกันไว้อย่างชัดเจนในด้าน Special educational provision, Health care provision และ Social care provision โดยหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ทำหน้าที่ประสานระหว่างองค์กร/หน่วยงานให้ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดเพื่อให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม นับตั้งแต่การให้ข้อมูลสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง การประสานงานกับสถานศึกษา การประเมินและการระบุตัวเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการพิเศษหรือมีความบกพร่อง (SEND) ในเขตพื้นที่ของตนเอง สถานศึกษาและผู้ปกครอง ทำหน้าที่จัดทำการประเมินเด็กเข้าสู่ Education Health and Care plan (EHC plan) เสนอหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local Authority) เพื่อรับการสนับสนุนงบประมาณรายบุคคลในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือมีความบกพร่อง ซึ่งเด็กสามารถเลือกที่จะเข้าเรียนได้ทั้งในสถานศึกษาปกติหรือสถานศึกษาพิเศษ

นอกจากนี้ ยังมีกฎ ระเบียบ และคู่มือที่วางแนวทางและสนับสนุนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ รวมทั้ง พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ เช่น The Special Educational Needs and Disability Regulations 2014, Special educational needs and disability code of practice: 0 to 25 years, The SEND Regulations 2014, The Equality Act 2014 เป็นต้น

Education statement ที่ระบุไว้ในกฎหมายเป็นถ้อยคำที่มีความชัดเจนลงรายละเอียดถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ วิธีการดำเนินงาน/การปฏิบัติของแต่ละหน่วยงาน สำหรับ SENCO ก็เช่นกัน กฎหมายได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (SEN) จะต้องมีการมีเจ้าหน้าที่ SENCO (Special Educational Needs Co-ordinator) เพื่อทำหน้าที่ประสานงานในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษในทุกๆ ด้าน ทั้งนี้ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็น SENCO ไว้อย่างชัดเจนร่วมด้วย

SENCO เป็นผู้มีความสำคัญ ทำหน้าที่ในการประสานและดำเนินงานร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนานโยบายเกี่ยวกับ SEN ของโรงเรียน กระบวนการประเมินและการระบุเด็ก SEN ในโรงเรียน การจัดทำ EHC plan เสนอหน่วยงานระดับท้องถิ่น (Local authority) เพื่อสนับสนุนให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามความสามารถและศักยภาพของตนตลอดจนการดูแล กำกับ ติดตาม และประเมินการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก SEN ในแต่ละโรงเรียน

ข้อค้นพบที่คณะศึกษาดูงานได้รับจากการศึกษาดูงานด้าน Inclusive Education ที่เน้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Special Educational Needs : SEN) คือ ความจริงจังและความต่อเนื่องของภาครัฐที่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนแก่ทุกหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้อง ตั้งแต่ในระดับนโยบายสู่ระดับการปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางการสนับสนุนงบประมาณที่ชัดเจนในกฎหมาย ตลอดจนการออกกฎ ระเบียบต่างๆ และคู่มือแนวทางการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานร่วมด้วย อีกประเด็นที่น่าสนใจคือ ความมุ่งมั่นและจริงจังในระดับของผู้ปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งถือเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากเป็นผู้ปฏิบัติงานตรงที่มีความเกี่ยวข้องหลักกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะผู้บริหารและครูในแต่ละโรงเรียนที่มีการปรับวิธีการสนับสนุนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีความเหมาะสมกับบริบทตัวเด็ก โรงเรียน และชุมชน เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษา

ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มองว่าผู้ที่มีความต้องการพิเศษหรือผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้รับ แต่เชื่อตามหลักสิทธิมนุษยชนว่าทุกคนมีสิทธิเสมอกัน สามารถเรียนรู้และอยู่ร่วมกันในสังคมได้

จากบทเรียนดังกล่าวข้างต้นเมื่อนำมาวิเคราะห์กับการดำเนินงานของประเทศไทยในเรื่อง Inclusive Education พบว่า ประเทศไทยมีการกำหนดสิทธิของคนไทยในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในเรื่องสิทธิของผู้พิการในการได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยให้มีการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังมี พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ตลอดจนแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติก็ยังไม่บังเกิดผลอย่างที่เป็นรูปธรรม ทั้งในด้านงบประมาณและแนวทางการดำเนินงานจากภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสถานศึกษาและความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ และเนื่องจากปี 2559 เป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาฯ ในระยะต่อไป ควรมีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติของหน่วยงาน บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีผลบังคับในเชิงกฎหมาย ควรมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีความต้องการพิเศษที่มีรายละเอียด บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานในทุกกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้ทุกโรงเรียนมี SENCO

ข้อเสนอแนะ

คณะศึกษาดูงานขอเสนอข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Educational Needs : SEN) ดังนี้

1) การทดลองนำร่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (Special Educational Needs : SEN) ในโรงเรียนตามแนวทางของประเทศอังกฤษ โดยอาจทำการคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมผู้บริหารให้การสนับสนุน และมีครูที่สามารถทำหน้าที่เป็น SENCO ได้ตามคุณสมบัติที่กำหนด โดยภาครัฐสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนและครูสามารถดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของ SENCO ได้

2) การจัดทำกรอบการดำเนินงานและแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยระบุบทบาท อำนาจหน้าที่ รูปแบบและวิธีการบริหารจัดการสถานศึกษา และกำหนดเป็นกฎหมายที่ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจมีการคัดเลือกพื้นที่นำร่องเพื่อทดลองรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานดังกล่าว และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและขยายผลในวงกว้างต่อไป

3) การศึกษารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจการบริหารจัดการอย่างแท้จริง ให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร และหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง รายละเอียด ดังนี้

3.1 งบประมาณ โดยควรให้สถานศึกษาได้รับงบประมาณโดยตรงจากภาครัฐ และพิจารณาจัดสรรเพิ่มเติมเป็นพิเศษสำหรับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ทั้งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเฉพาะทางและที่ให้ผู้เรียนเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อสนับสนุนรายจ่ายพิเศษ อาทิ การพัฒนาครูผู้สอน

การจัดจ้างครูผู้ช่วย/นักจิตวิทยา/นักบำบัด การจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะของผู้เรียน เป็นต้น

3.2 บุคลากร ควรมีการอบรมพัฒนาครูผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างสม่ำเสมอ และจัดหาเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่งานบริหารทั่วไป งานธุรการ เพื่อแบ่งเบาความรับผิดชอบดังกล่าวจากครูผู้สอน

3.3 หลักสูตร ควรมีการกำหนดกรอบหลักสูตรพื้นฐานในระดับส่วนกลาง และให้สถานศึกษาสามารถพิจารณาจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และกลุ่มผู้เรียนในแต่ละพื้นที่/สถานศึกษาได้

4) การผลิตและพัฒนาครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยควรพัฒนาทั้งครูเดิมที่เคยสอนควบคู่กับการผลิตบัณฑิตครูศาสตร์/ศึกษาศาสตร์เพิ่มเติมในสาขาการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ ซึ่งควรมีแรงจูงใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิชาชีพหรือค่าตอบแทนที่มีความเหมาะสม เพื่อดึงดูดให้ผู้มีใจรักและผู้สนใจเข้ารับการพัฒนาหรือศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างจริงจังเพิ่มมากขึ้น

5) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้พิเศษ และสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างทั่วถึง และเพียงพอ พร้อมจัดสรรอัตรากำลัง งบประมาณ ครุภัณฑ์ และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการ

6) การประเมินผลการจัดการศึกษาที่เน้นประเมินพัฒนาการของผู้เรียนมากกว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเด็กปกติทั่วไป ซึ่งควรเป็นการประเมินเพื่อติดตาม และพัฒนาทักษะ พัฒนาการของผู้เรียนที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล ตามลักษณะความต้องการจำเป็น เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและพัฒนาการในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ที่จะช่วยเหลือตัวเอง และดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข

7) การรณรงค์สร้างความเข้าใจและปรับทัศนคติของผู้ปกครองและครูผู้สอน โดยผู้ปกครองควรมีแนวทางในการสร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญของการนำเด็กที่อยู่ในการปกครองเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของอาการของเด็กแต่ละรายว่ามีความจำเป็นต้องเข้าเรียนในโรงเรียนพิเศษเฉพาะ หรือสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้ แต่ไม่ควรให้เด็กอยู่ภายในบ้าน จะเป็นการซ้ำเติมและปิดกั้นโอกาสในการพัฒนาทักษะของเด็กเอง ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองหรือดำรงชีวิตในสังคมได้หากปราศจากครอบครัวที่คอยดูแล และในส่วนของครูผู้สอนควรมีจิตวิทยาและความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็กกลุ่มนี้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ร่วมกับเด็กปกติได้อย่างกลมกลืนในกรณีที่มีความรุนแรงไม่มาก โดยไม่มองว่าเป็นภาระเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

เอกสารประกอบการศึกษาดูงาน Eden Academy

เอกสารประกอบการศึกษาดูงาน Southfields Academy

เอกสารประกอบการศึกษาดูงาน Department for Education ,Overview : Reform of high needs funding
Implications for schools.

Briefing by Lesley Cox, HMI (National Lead for special educational needs and disabilities) Ofsted
and the inspection of special educational needs and /or disabilities 14 March 2016.

Comparison of different types of school A guide to schools in England, published: January 2015,
published by New School Network.

Inspection report : Deanesfield Primary School and Nursery, 19–20 June 2013

School inspection handbook, published: August 2015.

The common inspection framework: education, skill and early years, published: August 2015.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Ofsted>.

<http://naksit.org/hrlearning/index.php?>

<http://pentlandfieldschool.co.uk/>

http://pentlandfieldschool.co.uk/assets/uploads/PF_Admissions_Policy.pdf

<http://pentlandfieldschool.co.uk/support/speech-language-therapy>

[http://reports.ofsted.gov.uk/inspection-reports/find-inspection-report/provider/ELS/102377,](http://reports.ofsted.gov.uk/inspection-reports/find-inspection-report/provider/ELS/102377)
<http://taamkru.com/th>

<http://www.deanesfieldschool.org.uk/>

<https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-education>

<https://www.gov.uk/government/organisations/ofsted>.

<http://www.oknation.net/blog/pannida/2012/11/12/entry-10>

<http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges/sunshine-house-school-and-residence>

<http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges-sunshine-house-school-and-residence/learn>

<http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges-sunshine-house-school-and-residence/ofsted-reports>

<http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges-sunshine-house-school-and-residence/stay>

<http://www.rnib.org.uk/services-we-offer-rnib-schools-and-colleges-sunshine-house-school-and-residence/ofsted-reports>

<http://www.southfieldsacademy.com>

http://www.southfieldsacademy.com/wp-content/uploads/2015/03/SEN_Information_Report.pdf
p.5-6

http://www.southfieldsacademy.com/wp-content/uploads/2015/03/sen_policy.pdf p.9

<https://www.southfields,wandsworth.sch.uk>. 2559

<http://www.theedenacademy.co.uk/>

<http://www.theedenacademy.co.uk/our-schools/rnib-sunshine-house-school>

คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ

ที่ปรึกษา

ดร.กมล รอดคล้าย

ดร.วัฒนาพร ระงับทุกข์

ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์

เลขาธิการสภาการศึกษา

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

คณะกรรมการ

1. นางสาวสุวิมล เล็กสุขศรี

2. นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล

3. นางสาววัลภา เล็กวัฒนานนท์

4. นางเพทยา บุญมี

5. นางสาวกานจรี ปัญญาอินทร์

6. นางกันยา แสนวงษ์

7. นางสาวณัฐิกา นิตยาพร

8. นายจิรวิทย์ ไทภูวไพบูลย์

9. นางสาวทัศนวัลย์ เนียมบุบผา

10. นางสาววิภาดา วานิช

11. นายภานุพงศ์ พนมวัน

12. นางวรัญญา พวงแก้ว

13. นางวิไลรัตน์ แสงอรุณ

14. นางสาวดวงดาว ศิลาอาสน์

15. นางสาวธีรตา เทพมณฑา

16. นางสาวจรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์

17. นางสาวพรรณงาม ธีระพงศ์

18. นายธีรพงศ์ วงศ์จอม

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นิติกรชำนาญการ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นักวิชาการการเงินและบัญชีชำนาญการ

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ